

LÄÄNE MAAKONNA MAJANDUS- ÜLEVAADE 2022–2025



SIHTASUTUS LÄÄNEMAA



KOOSTAJA: SA Läänemaa
KUJUNDUS: Deko Disain OÜ

Sihtasutus Läänemaa
Karja 27, 90502 Haapsalu
info@laanemaa.ee
www.laanemaa.ee
www.facebook.com/laanemaasa

Haapsalu 2026



SISUKORD

3	SISUKORD
4	SAATEKS
5	EESTI MAJANDUS 2025. AASTAL
7	LÄÄNEMAA MAJANDUSE ÜLDNÄITAJAD AASTATEL 2022–2025
8	Ettevõtete arv
10	Töötajate arv
12	Müügitulu
14	Eksport
17	Ärikasum
19	Tööjõukulud
21	Brutokuupalk
23	Lisandväärtus
24	Lisandväärtus töötaja kohta
27	ETTEVÕTETE NÄITAJAD OMAVALITSUSTE KAUPA
29	Haapsalu linn
30	Lääne-Nigula vald
31	Vormsi vald
32	LÄÄNEMAA VÕRDLUS TEISTE MAAKONDADEGA EESTIS
32	Rahvastik
34	SKP elaniku kohta
34	Tööjõud
36	Brutokuupalk
38	Müügitulu
39	Investeeringud põhivarasse
40	Lisandväärtus töötaja kohta
42	LÄÄNEMAA MAJANDUSVALDKONDADE NÄITAJAD AASTATEL 2022–2025
42	Ehitus
43	Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine
44	Finants- ja kindlustustegevus
45	Haldus- ja abitegevused
46	Haridus
47	Elektroonilise side teenus, programmeerimine ja muu infoalane tegevus
48	Kirjastamine, ringhäälingu ning sisu tootmine ja levitamine
49	Hulgi- ja jaekaubandus
50	Kinnisvaraalne tegevus
51	Kunst, sport ja vaba aeg
52	Kutse-, teadus- ja tehnikaalne tegevus
53	Majutus ja toitlustus
54	Muud teenindavad tegevused
55	Mäetööstus
56	Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük
57	Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne
58	Töötlev tööstus
59	Toiduainete tootmine
60	Kummi- ja plasttoodete tootmine
61	Puidutöötlemine ning puit- ja korktoodete tootmine
62	Veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus
63	Veondus ja laondus

SAATEKS

Igal aastal koostavad pangad, ministriumid ja muud riigiasutused riiklikke majandusanalüüse ja ülevaateid, et anda üldpilt Eesti majanduse seisust. Tavaliselt on need analüüsid laiaulatuslikud ega käsitle maakondade või omavalitsuste tasandit.

Aastal 2020 alustas Sihtasutus Läänemaa uue majandusanalüüsi koostamist, mis keskendub Lääne maakonna majanduskeskkonnale. Käesolev analüüs on järjekorras seitsmes ning põhineb 2025. aasta majandusaasta aruannete tulemustel, hõlmates perioodi 2022–2025.

Analüüsi andmed ja metoodika

Töö aluseks on Äriregistrist 4. septembri 2026. aasta seisuga saadud Läänemaa ettevõtete majandusandmete andmebaas, mis sisaldab perioodi 2022–2025 andmeid.

Lisaks Äriregistri andmetele on ettevõtluskeskkonna ja -struktuuri analüüsimisel kasutatud ka Statistikaameti ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi andmeid. Peamise allikana on siiski tuginetud Äriregistri andmetele.

Ettevõtted on jaotatud sektoriteks nende põhitegevusala EMTAK-koodide alusel (kõrvaltegevusalasid arvesse ei võetud). Klassifitseerimisel on kasutatud EMTAK 2025 versiooni.

Analüüs keskendub ettevõtlussektori statistikale, kuid teatud valdkondades – näiteks tervishoid ja sotsiaalhoolekanne ning haridus – on arvesse võetud ka sihtasutuste ja mittetulundusühingute andmeid, kuna neil on vastavate sektorite trendide kirjeldamisel oluline roll. Äriregistri andmestik ei sisalda füüsilisest isikust ettevõtjate (FIE-de) andmeid ega ettevõtteid, kellel puudus perioodil 2022–2025 deklareeritud majandustegevus.

Valdkondade nimetused vastavad EMTAK ametlikele tähistele ja sõnastusele. Mõnes tabelis ja joonisel on kasutatud lühivorme – näiteks tegevusala „Puidutöötlemine ning puit- ja korktoodete tootmine, v.a mööbel; õlest ja punumismaterjalist toodete tootmine“ on esitatud nime all „Puidutööstus“.

Ülevaates on kajastatud ka mitu ettevõtet, mis ei ole ametlikult registreeritud Läänemaale, kuid mille põhitegevuskoht asub siin: **Trafonova OÜ**, **KB Components Estonia OÜ** ja **Bellfire OÜ**.

Lääne maakonnas tegutseb hulgi- ja jaekaubandussektori ettevõtteid, sealhulgas suuri kaubanduskette, mis ei ole maakonda registreeritud. Nende majandusnäitajad ei sisaldu seetõttu käesolevas analüüsis.

Võrreldes Statistikaameti andmetega tuleb arvestada, et seal kajastuvad eelkõige ettevõtted, kus töötab vähemalt 20 inimest, ning osad andmed hõlmavad vaid käibemaksukohustasi. Käesolevas analüüsis kasutatud andmebaas on koostatud Äriregistrist saadud majandusaasta aruannete põhjal ja hõlmab kõiki äriühinguid, välja arvatud FIE-d.

Analüüsi koostamisel on põhjalikumalt keskendutud töötleva tööstuse sektorile – sealhulgas kummi- ja plasttoodete, puidutöötlemise ning toiduainete tootmise tegevusaladele – mis iseloomustavad maakonna ettevõtluskeskkonda väga hästi ja hõlmavad mitmeid suuremaid tööandjaid.

Et huvilised saaksid teha omapoolseid päringuid ja analüüse, avaldab Sihtasutus Läänemaa majandusanalüüsi koostamisel kasutatud avalikult kättesaadavad andmed sihtasutuse veebilehel analüüsi dokumendi juures.

[Vaata andmeid](#)



EESTI MAJANDUS 2025. AASTAL¹²

Majandus pöördus pärast mitmeaastast langust kasvule

2025. aastat iseloomustas Eesti majanduse järkjärguline stabiliseerumine ja kasvule naasmine pärast mitu aastat kestnud langus- ja kohanemisperioodi. Varasematel aastatel majandust tugevasti mõjutanud kiire hinnatõus, energiahindade kõikumine, sõjast põhjustatud tarneaahelahiired ja nõrk välisnõudlus olid taandunud või taandumas. Samas püsis majanduskeskkond ebakindel, sest geopoliitilistele riskidele lisandusid muutused Ameerika Ühendriikide tolli- ja kaubanduspoliitikas. Kuigi Eesti otsene eksport USA turule on suhteliselt väike, mõjutavad üleilmsed kaubanduspiirangud väikest ja avatud Eesti majandust kaudselt meie peamiste kaubanduspartnerite kaudu.

Eesti sisemajanduse koguprodukt kasvas 2025. aastal 0,6%. Kasv oli küll tagasihoidlik, kuid tähistas olulist pöördepunkti pärast eelnenud aastate majanduslangust. Majanduse taastumine ei olnud siiski veel laiapõhjaline. Seda vedasid eelkõige ekspordi paranemine, töötleva tööstuse olukorra stabiliseerumine ja avaliku sektori kulutused, samal ajal kui majapidamiste tarbimine ning ettevõtete investeerimisaktiivsus jäid tagasihoidlikuks. Sisenõudluse taastumist pidurdasid maksutõusud ning majapidamiste ja ettevõtete jätkuv ettevaatlikkus. Majandusharude lõikes andsid kasvule suurema panuse töötlev tööstus, energeetika ning osa ehituse ja kinnisvaraga seotud tegevusalasid. Samas oli ettevõtetel endiselt kasutamata tootmisvõimsust ning vähene nõudlus jäi oluliseks arengutakistuseks.

Maksutõusud hoidsid Eesti hinnakasvu kiirena

Eesti tarbijahinnad tõusid 2025. aastal keskmiselt 4,8%, mis oli üle kahe korra kiirem kui euroalal keskmiselt. Ligi poole tarbijakorvi kallinemisest põhjustasid maksude ja administratiivselt reguleeritud hindade muutused. Hinnataset tõstsid mootorsõidukimaks, käibemaksumäära tõus, aktsiiside suurendamine ning riiklikult reguleeritud meditsiiniteenuste kallinemine. Maksudest tulenevat mõju arvestamata oli hinnasurve märksa mõõdukam. Aasta viimastel kuudel oli peamiselt turujõududest lähtuv inflatsioon aeglustunud ligikaudu 2%ni, mis oli võrreldav euroala keskmisega. Hinnatõusu pidurdas energiahindade alanemine ning aasta jooksul aeglustus ka toiduainete ja teenuste varasem kiire kalline-

mine. Seega ei viidanud suhteliselt kõrge aastane inflatsioon tingimata sellele, et Eesti majanduses oleks püsitud sama tugev sisemine hinnasurve. Suur osa hinnakasvust oli seotud ühekordsete poliitiliste otsustega.

Kiire hinnakasv ja maksutõusud mõjutasid otseselt majapidamiste ostujõudu ja tarbimisotsuseid. Enne käibemaksumäära tõusu tehti tavapärasest rohkem suuremaid oste, kuid pärast kõrgema maksumäära jõustumist tarbimine vähenes. Eriti tagasihoidlikuks jäid sõidukite ostmise ning hotellidele ja restoranidele tehtud kulutused. Aasta keskel jõustunud käibemaksumäära tõus pidurdas ka jaemüügi senist kasvutrendi. Aasta lõpu poole hakkas inimeste kindlustunne siiski paranema. Seda toetasid intressimäärade alanemine ning 2026. aastaks kavandatud tulumaksusüsteemi muudatused. Ühetaolise maksuvaba tulu kehtestamine ja varem kavandatud täiendava maksutõusu ärajätmine suurendasid ootust, et suure osa majapidamiste kasutatav tulu hakkab paranema. Positiivsem tulevikuvaade lõi eeldused tarbimise järkjärguliseks taastumiseks.

Eksport toetas majanduse taastumist

Välisnõudluse paranemine oli 2025. aastal Eesti majanduse üks olulisemaid positiivseid arenguid. Eesti kaupade ja teenuste eksport kasvas ning aitas tasakaalustada nõrka sisenõudlust. Ekspordi taastumist toetasid maailmakaubanduse elavnemine, majandusolukorra paranemine mitmel Eesti väliseturul ning töötleva tööstuse olukorra stabiliseerumine. Kaubaekspordi kasvule aitasid kaasa masinad ja seadmed, puit ja puittooted ning toiduainetööstuse toodang. Eksport suurenes muu hulgas Rootsi, Poolasse, Leetu ja Saksamaale, mis aitas osaliselt korvata jätkuvalt nõrka nõudlust Soome turul. Teenuste eksport kasvas kaubaekspordist kiiremini ning seda vedasid eelkõige äriteenused, reisiteenused ning telekommunikatsiooni- ja arvutiteenused. Transporditeenuste väljavedu jäi seevastu tagasihoidlikuks, sest maanteekaubavedude nõudlus oli nõrk.

Ekspordi väljavaadet varjutas siiski rahvusvahelise kaubanduse suur ebakindlus. USA tollimaksude ning teiste riikide vastumeetmete võimalik mõju ei avaldu Eestile üksnes otse, vaid ka Põhjamaade ja ülejäänud euroala majanduse kaudu.

¹ Eesti Pank. Eesti Panga 2025. aasta aruanne

² Eesti Pank, Rahapoliitika ja Majandus 4/2025



Kaubandusbarjääride süvenemine võib vähendada Eesti ekspordipartnerite nõudlust, muuta kallimaks tootmissisendeid ning halvendada ettevõtete konkurentsivõimet. Seetõttu oli väliskeskkond 2025. aastal korraga nii Eesti majanduse taastumise üks peamisi toetajaid kui ka oluline riskiallikas.

Tööturg püsis majanduse nõrkusele vaatamata suhteliselt tugev

Eesti tööturg oli 2025. aastal majanduse tagasihoidlikku kasvu arvestades vastupidav. Aasta keskmine töötuse määr oli 7,5%. Töötus püsis küll kõrgem kui majanduse kiire kasvu aastatel, kuid ei suurenenud ulatuslikult ja registreeritud töötute arv oli varasemast vähenenud. Tööturu olukord paranes aasta jooksul järk-järgult ning ettevõtete hõiveootused lähenesid pikaajalisele keskmisele. Sektorite areng oli erinev. Töötlevas tööstuses töötajate arv suurenes ja ehituses stabiliseerus pärast pikemat langusperioodi. Teenindussektoris hõive aga vähenes. Suurim oli langus kaubanduses, kuid töötajate arv kahanes ka info ja side, haldus- ja abitegevuste ning veonduse ja laonduse valdkonnas. Avalikus sektoris hõi-

ve mõnevõrra suurenes, samal ajal kui erasektori palgasaajate arv vähenes.

Keskmise brutokuupalga kasv ületas 2025. aastal hinnatõusu, mistõttu brutopalga reaalne ostujõud mõnevõrra paranes. Samas tõusis tulumaksumäär ja seetõttu keskmise netopalgaga ehk inimese tegelikult kätte saadava töötasu reaalne ostujõud veidi vähenes. See aitas selgitada, miks palgakasv ei toonud kaasa sama kiiret tarbimise taastumist.

Tööjõupuudus ei olnud 2025. aastal ettevõtete jaoks sama terav probleem kui varasematel kiire kasvu aastatel. Samas püsis mitmel taastuva majandustegevusega alal oskustööjõu nappus ning osa töötusest oli struktuurne. See tähendab, et töötute oskused või asukoht ei vastanud täielikult vabade töökohtade nõuetele, mistõttu on oluline parandada koolituste, praktikavõimaluste ja karjääriteenuste kättesaadavust, et toetada inimeste liikumist nõrgematest tegevusaladest kasvavatesse valdkondadesse.

LÄÄNEMAA MAJANDUSE ÜLDNÄITAJAD AASTATEL 2022–2025

Lääne maakonna peamised makromajanduslikud näitajad viitavad sellele, et perioodil 2022–2025 oli maakonna majandusareng vastuoluline. Ühelt poolt kasvasid mitmed heaolu ja tootlikkust iseloomustavad näitajad, teisalt vähenesid ettevõtlusaktiivsus, tööjõuressurss ja rahvaarv. Aastatel 2022–2024 suurenes maakonna sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades 315,2 miljonilt eurolt 353,1 miljoni euroni, mis näitab majanduse üldist kasvu. Ka SKP elaniku kohta kasvas samal perioodil 15 409 eurolt 17 230 euroni. Samas jäi Lääne maakonna SKP elaniku kohta kogu perioodi vältel märkimisväärselt alla Eesti keskmisele. 2024. aastal moodustas see 59,3% Eesti keskmisest tasemest, mis oli veidi vähem kui aasta varem. Ettevõtluse käive oli langustrendis. Kui 2022. aastal ulatus ettevõtete kogukäive 516,9 miljoni euroni, siis 2025. aastaks oli see vähenenud 495,3 miljoni euroni. Võrreldes 2024. aastaga kahanes käive 3,3%. Veelgi suurem langus toimus ekspordis. Perioodil 2022–2025 vähenes ekspordi maht 136,7 miljonilt eurolt 118,6 miljoni euroni ning 2025. aastal oli aastane langus 8,9%. Mõnevõrra on antud langust võimalik seletada asjaoluga, et antud analüüsi koostamise hetkel polnud üksikute suuremate ettevõtete 2025. aasta majandusaasta aruanded kättesaadavad ja seetõttu polnud nende tulemustega võimalik arvestada.

Positiivse arenguna kasvas keskmine brutokuupalk kogu perioodi jooksul järjepidevalt. 2022. aasta 1317 eurolt tõusis see 2025. aastaks 1557 euroni. Ainuüksi 2025. aastal suurenes palk 5,1%. Samal ajal suurenes tulumaksu laekumine märgatavalt. Kui 2022. aastal laekus tulumaksu 19,4 miljonit eurot, siis 2025. aastaks oli see kasvanud 25,5 miljoni euroni. Kasvu toetas tõenäoliselt eeskätt brutopalgatõus. Tööturu näitajad olid aga märksa tagasihoidlikumad. Tööjõu arv vähenes 2023. aasta 11,7 tuhandelt inimeselt 2025. aastaks 9,7 tuhandeni. Võrreldes eelneva aastaga oli langus 9,3%. Koos tööjõu vähenemisega halvenes ka tööhõive määr. 2025. aastaks oli see langenud 59,8%. Aastane vähenemine oli 15,2%, mis oli antud analüüsis käsitletud majandusnäitajatest üks negatiivseid muutusi. Tööturu arenguid mõjutab ka rahvastiku vähenemine. Lääne maakonna elanike arv kahanes perioodil 2022–2025 ligikaudu 500 inimese võrra. Lisandväärtuse kogumaht kõikis perioodi jooksul mõnevõrra, kuid jõudis 2025. aastal 195,3 miljoni euroni, ületades veidi ka 2022. aasta taset. Lisandväärtus töötaja kohta püsis aga kogu perioodi vältel suhteliselt stabiilsena, kasvades 2025. aastal võrreldes eelneva aastaga vaid 0,3%. See näitab, et tootlikkus töötaja kohta pole viimastel aastatel oluliselt muutunud.

PEAMISED MAJANDUSNÄITAJAD					
Valdkond	2022	2023	2024	2025 ³	Muutus võrreldes eelneva aastaga
SKP jooksevhindades, mln €	315,2	345,0	353,1	-	2,3%
SKP elaniku kohta, €	15 409	16 701	17 230	-	3,2%
Ettevõtluse käive, mln €	516,9	514,9	512,3	495,3	-3,3%
Ekspord, mln €	136,7	130,0	130,16	118,6	-8,9%
Keskmine brutopalk, €	1 317	1 420	1 482	1557	5,1%
Tööjõud, in	10,7	11,7	10,6	9,7	-9,3%
Rahvaarv	20 688	20 625	20 358	20 200	-2,4%
Tööhõive määr, %	70,5	72,7	67,2	59,8	-15,2%
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	57,3	59,7	59,3		-0,7%
Tulumaksu laekumine, mln €	19,4	21,2	23,7	25,5	7,6%
Lisandväärtus kokku, mln €	194,7	184,21	191,5	195,3	2,0%
Lisandväärtus töötaja kohta, €	37 124	36 092	37 576	37 692	0,3%

Tabel 1. Läänemaa peamised makromajanduslikud näitajad ja nende muutus aastatel 2022–2025.
Allikas: Statistikaamet, Äriregistri andmete analüüs.

³ Näitajate puhul, mille kohta pole 2025. aasta informatsiooni, on arvutustes kasutatud eelnevat aastat.



ETTEVÕTETE ARV

Ettevõtete arv on oluline majandusnäitaja, mis iseloomustab maakonna ettevõtlusaktiivsust, tööhõivevõimalusi ning majanduse arengupotentsiaali. Mida rohkem piirkonnas tegutseb ettevõtteid, seda suurem on üldjuhul tööturg, investeringute maht ja konkurents ettevõtete vahel. Tihedam konkurents aitab omakorda kaasa toodete ja teenuste kvaliteedi paranemisele ning soodustab innovatsiooni.

Käesolevas analüüsis on vaatluse all aastatel 2022–2025 majanduslikult aktiivsed ettevõtted. Maakonna majandusstruktuurist terviklikuma ülevaate andmiseks on ettevõtete hulka arvestatud ka olulisemad mittetulundusühingud ja sihtasutused, kuna mitmes tegevusvaldkonnas, eelkõige tervishoius ja sotsiaalhoolekandes, täidavad need organisatsioonid olulist rolli teenuste osutamisel ning piirkonna arengus.

2025. aastal tegutses Lääne maakonnas kokku 2988 ettevõtet, mis on 7,6% vähem kui aasta varem. Samas on ettevõtete koguarv perioodil 2022–2025 püsinud pigem stabiilsena ning näidanud kerget kasvutrendi. Varasemate aastate kogemus viitab sellele, et lühiajaline langus võib olla seotud asjaoluga, et osa ettevõttest, eriti mikroettevõtteid, ei olnud analüüsi koostamise ajaks veel majandusaasta aruannet esitanud. Seetõttu annab ettevõtluse arengust täpsema pildi ettevõtete arvu muutuste hindamine pikema perioodi vältel, mitte üksikute aastate võrdlus.

Lääne maakonna ettevõtete arvu muutus aastatel 2022–2025 toob sektorite lõikes esile mitmeid huvitavaid trende (vt joonis 1). Antud perioodil on suurimatest sektoritest ettevõtete arv enim kasvanud ehituses, (+23 ettevõtet). Protentsuaalselt on lisaks stabiilset kasvu näidanud kirjastamine, ringhääling ning sisu tootmine ja levitamine (+19%), finants-

ja kindlustustegevuse (+13,6%) ning haridus (+13,1%) sektorid. Enim on ettevõtete arv perioodil 2022–2025 vähenenud elektrooniline side ja programmeerimine (-11,4%) ning veondus ja laondus (-6,5%) sektorites. Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük, hulgi- ja jaekaubandus ja töötlev tööstus, mis on maakonna olulisemad sektorid, on ettevõtete arv püsinud stabiilne.

Aastast aastasse on suurima ettevõtete arvuga sektoriteks jäänud kutse-, teadus- ja tehnikaalne tegevus ning muud teenindavad tegevused, samas kui kõige vähem ettevõtteid tegutseb mäetööstuse sektoris.

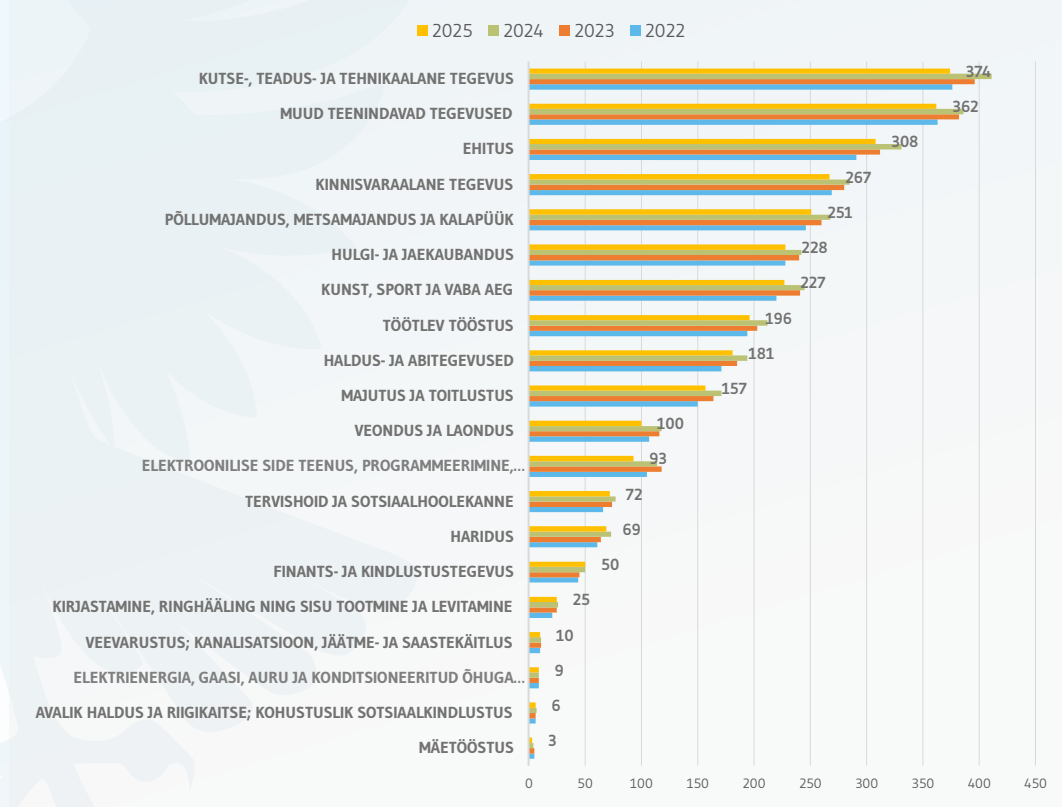
Üldiselt on ettevõtete arv sektorite lõikes olnud viimastel aastatel küllaltki stabiilne. 2025. aasta lühiajalise languse taga on tõenäoliselt majandusaasta aruannete esitamisega hilinemine, sest tähtajaks esitas aruande ainult kaks kolmandikku ettevõtetest⁴.

Tabelis 2 on eraldi toodud välja ettevõtete arvu dünaamikat töötleva tööstuse sektoris perioodil 2022–2025. Ettevõtete arv sektoris on püsinud aastate jooksul suhteliselt stabiilne. Kõige olulisemate muutustena saab välja tuua tegevusalade metalltoodete tootmine, tekstiilitootmine ning muu tootmine langust vaadeldud perioodil. Enim on kasvanud masinate ja seadmete remont ja paigaldus ning rõivatootmine.

⁴ Majandusaasta aruande esitas tähtajaks alla kahe kolmandiku kohuslastest (ERR)
<https://www.err.ee/1610068081/majandusaasta-aruaande-esitas-tahtajaks-alla-kahe-kolmandiku-kohuslastest>



ETTEVÖTETE ARV EMTAK JÄRGI



Joonis 1. Läänemaa ettevõtete arv ja selle muutus aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

ETTEVÖTETE ARV TÖÖTLEVAS TÖÖSTUSES

Valdkond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2022–2025
Toiduainete tootmine	28	29	32	31	10,7%
Puidutöötlemine	28	28	30	25	-10,7%
Masinate ja seadmete remont ja paigaldus	15	17	21	22	46,7%
Rõivatootmine	13	14	16	18	38,5%
Metalltoodete tootmine, v.a masinad ja seadmed	20	20	17	15	-25,0%
Mööblitootmine	12	13	14	15	25,0%
Kummi- ja plasttoodete tootmine	9	9	9	11	22,2%
Muu tootmine	13	13	12	9	-30,8%
Tekstiilitootmine	10	11	12	8	-20,0%
Muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	10	10	9	8	-20,0%
Trükindus ja salvestiste paljundus	10	10	10	6	-40,0%
Arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine	4	5	5	5	25,0%
Elektriseadmete tootmine	3	3	4	4	33,3%
Mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	3	4	4	4	33,3%
Muude transpordivahendite tootmine	4	5	4	4	0,0%
Joogitootmine	3	3	3	3	0,0%
Nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	3	3	3	3	0,0%
Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	4	4	5	3	-25,0%
Metallitootmine	1	1	1	1	0,0%
Mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	1	1	1	1	0,0%
ÜLDKOKKUVÕTE	194	203	212	196	1,0%

Tabel 2. Läänemaa ettevõtete arv Töötlevas tööstuses ja selle muutus aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



TÖÖTAJATE ARV

Töötajate arv on üks olulisemaid piirkonna majanduslikku arengut kirjeldavaid näitajaid, kuna see peegeldab nii tööhõive taset, elanike sissetulekute kujunemist kui ka ettevõtluskeskkonna võimekust luua ja säilitada töökohti. Suurem hõivatute arv viitab üldjuhul tugevamale majandusaktiivsusele ning ettevõtete suuremale võimekusele pakkuda konkurentsivõimelisi töökohti. See omakorda suurendab piirkonna atraktiivsust nii elanike, kvalifitseeritud tööjõu kui ka uute investeeringute jaoks. Töötajate arvu muutuste analüüsimine võimaldab hinnata kohaliku majanduse konkurentsivõimet, kohanemisvõimet majanduskeskkonna muutustega ning ettevõtete panust piirkonna sotsiaal-majanduslikku arengusse.

Lääne maakonna ettevõtetes hõivatute arv on alates 2022. aastast olnud langustrendis (vt joonis 2). 2025. aastal töötas maakonda registreeritud äriühingutes kokku 4957 inimest, mis on 2,7% vähem kui 2024. aastal ning 5,5% vähem kui 2022. aastal.

Lääne maakonna suurima töötajate arvuga sektor on jätkuvalt töötlev tööstus, mis andis 2025. aastal tööd 1743 inimesele. 2024. aastal oli sektori töötajate arv samaväärne, kuid võrreldes 2022. aastaga oli langus 8,4%. Antud langus mõjutas kõige enam kogu Lääne maakonna töötajate arvu dünaamikat. Võrreldes 2024. aastaga on 2025. aastal märgatavalt vähenenud töötajate arv veel lisaks veondus ja laondus (-16,8%), hulgi- ja jaekaubandus (-10,6%) ning ehitus (-8,7%) sektorites, mis on töötajate arvu poolest ühed maakonna olulisemad. Nimetatud sektorite töötajate arv on langustrendis on kogu perioodi 2022–2025 jooksul. Enim on 2025. aastal kasvanud tervishoid ja sotsiaalhoolekanne (+7,6%) sektori töötajate arv, mis on ka alates 2022. aastast kasvanud 17%. Vaadeldes pikemat perioodi 2022–2025, siis on töötajate arv veel märkimisväärselt kasvanud kunst, sport ja vaba aeg (15%) sektoris.

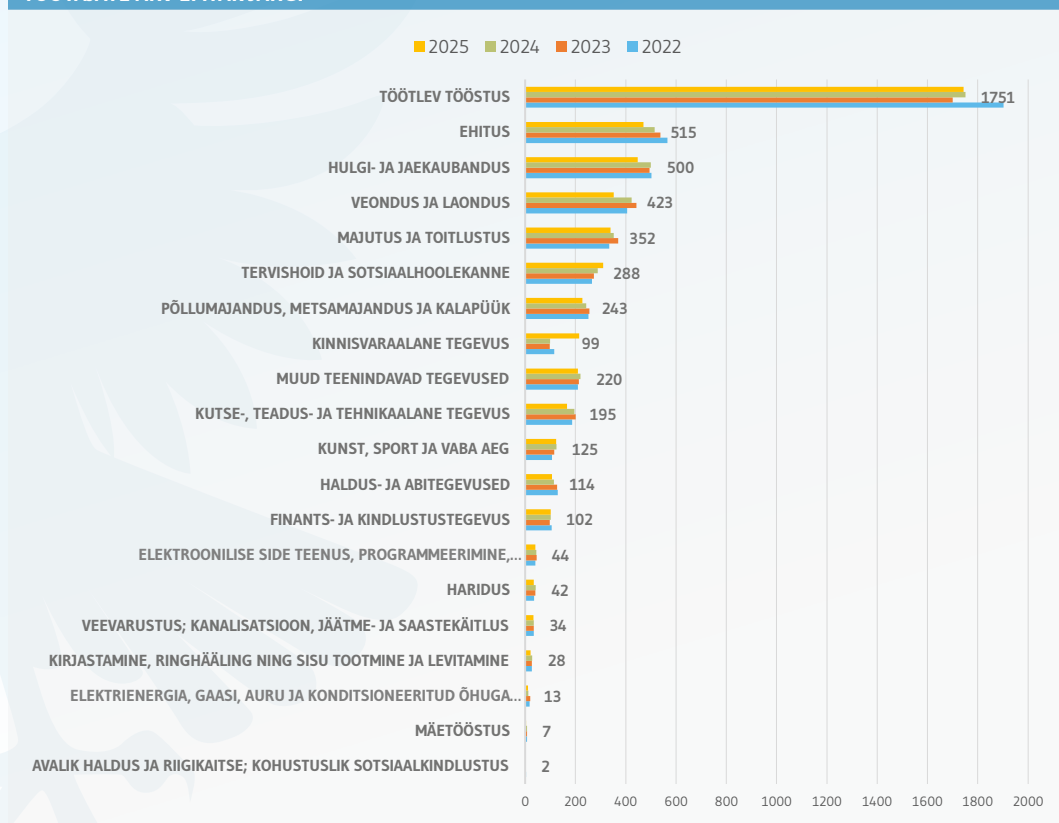
Töötajate arvu vähenemist 2025. aastal ei saa tõenäoliselt selgitada majandusaasta aruannete esitamise hilinemisega, kuna selline mõju avaldub enamasti mikroettevõtete puhul ning mõjutab eelkõige ettevõtete arvu, mitte hõivatute koguarvu. Seetõttu viitab töötajate arvu langus pigem ettevõtete tööjõuvajaduse vähenemisele. Selle taga võivad olla tööprotsesside efektiivistamine, automatiseerimine või tootlikkuse kasv, kuid ka ettevõtete tegevusmahtude kahanemine ja üldise nõudluse vähenemine majanduses.

Analüüsides töötajate arvu muutumist töötleva tööstuses perioodil 2022–2025, siis on suurimate tegevusaladest ainsana kasvanud puidutöötlemine (+29 töötajat). Suurimatest on märkimisväärselt vähenenud mööblitootmine, kummi- ja plastitootmine ning rõivatootmine.

Lääne maakonna suurimad erasektori tööandjad on toodud joonisel 3. Antud tabelis domineerivad töötlev tööstus ning tervishoid ja sotsiaalhoolekanne sektorid. Suure töötajate arvuga ettevõtted on ka hulgi- ja jaekaubandus ning veondus ja laondus sektorites.



TÖÖTAJATE ARV EMTAK JÄRGI



Joonis 2. Läänemaa ettevõtete töötajate arv sektorite lõikes aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

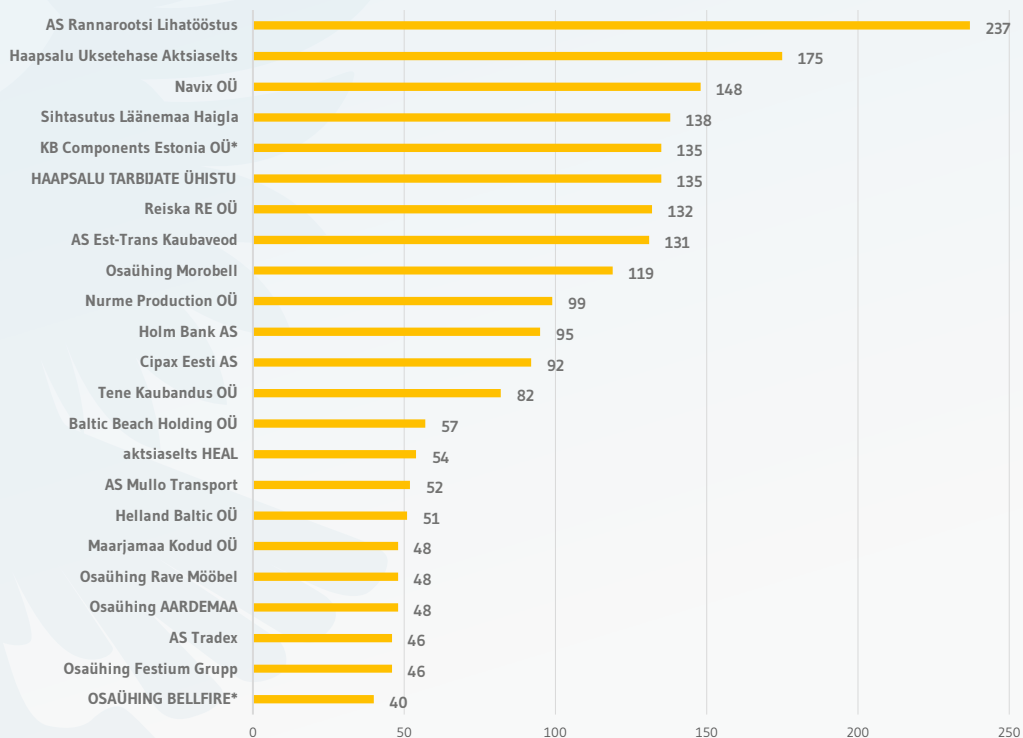
TÖÖTAJATE ARV TÖÖTLEVAS TÖÖSTUSES

Valdkond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2022–2025
Toiduainete tootmine	495	462	463	471	-4,8%
Kummi- ja plasttoodete tootmine	419	392	384	385	-8,1%
Puidutöötlemine	317	310	325	346	9,1%
Mööblitootmine	222	113	157	147	-33,8%
Rõivatootmine	139	120	122	117	-15,8%
Arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine	64	61	61	60	-6,3%
Metalltoodete tootmine, v.a masinad ja seadmed	68	62	56	52	-23,5%
Mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	35	37	37	37	5,7%
Elektriseadmete tootmine	29	33	31	32	10,3%
Muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	30	29	26	29	-3,3%
Tekstiilitootmine	19	17	18	18	-5,3%
Masinate ja seadmete remont ja paigaldus	17	14	18	17	0,0%
Muu tootmine	12	11	12	10	-16,7%
Muude transpordivahendite tootmine	6	6	7	8	33,3%
Nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	5	4	4	4	-20,0%
Trükindus ja salvestiste paljundus	15	16	16	4	-73,3%
Metallitootmine	5	5	5	4	-20,0%
Joogitootmine	0	1	1	1	-
Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	5	7	8	1	-80,0%
Mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	0	0	0	0	-
ÜLDKOKKUVÕTE	1902	1700	1751	1743	-8,4%

Tabel 3. Läänemaa töötajate arv Töötlevas tööstuses ja selle muutus aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



SUURIMAD TÖÖANDJAD



Joonis 3. Läänemaa suurimad erasektori tööandjad 2025. aastal. *tähistatud ettevõtted on registreeritud mujal, kuid nende peamine tegevuskoht on Lääne maakonnas. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

MÜÜGITULU

Müügitulu on üks peamisi ettevõtete majandustegevust iseloomustavaid näitajaid, mis peegeldab nii ettevõtete konkurentsivõimet kui ka piirkonna majandusaktiivsust tervikuna. Müügitulu muutused annavad ülevaate ettevõtete võimest turustada oma tooteid ja teenuseid, säilitada kliendisuheteid ning kohaneda muutuvate turutingimustega. Kasvav müügitulu viitab üldjuhul suurenevale nõudlusele ja ettevõtete edukale turupositsioonile, luues eeldused investeeringuteks, tootearenduseks, tegevuse laiendamiseks ning uute töökohtade loomiseks.

Lääne maakonna ettevõtete toodete ja teenuste müügist teenitud tulu on perioodil 2022–2025 olnud mõõdukas langustrendis (vt tabel 4). Suurima müügituluga tegevusalad olid 2025. aastal töötlev tööstus, hulgi- ja jaekaubandus ning ehitus. Kõigis nimetatud sektorites on müügitulu võrreldes 2022. aastaga vähenenud, viidates majandusaktiivsuse mõningasele aeglustumisele nendes valdkondades.

Positiivse arenguna kasvas 2025. aastal võrreldes eelneva aastaga müügitulu põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi ning elektrienergia, gaasi ja auru tootmise sektorites. Siiski jäi nende tegevusalade müügitulu ka 2022. aasta tasemest madalamaks. Kõige kiiremat müügitulu kasvu näitas 2025. aastal finants- ja kindlustustegevuse sektor, kus müügitulu suurenes aastatagusega võrreldes 13,2%.

Eesti ettevõtete müügitulu kasvas 2025. aastal võrreldes eelneva aastaga 3,7%. Suurima panuse sellesse kasvu andsid elektrienergia, gaas, aur ja õhk ning info ja side.

Töötleva tööstuse eri tegevusalade lõikes oli müügitulu muutumine 2025. aastal üsna heitlik (vt tabel 5). Toiduainete tootmise märgatava languse peamiseks põhjuseks on mõne olulise ettevõtte andmete puudumine 2025. aasta kohta, mistõttu võib anda ettevaatliku hinnangu, et antud sektor tegelikult pole languses. Võrreldes 2024. aastaga kasvas müügitulu tagasihoidlikult kummi- ja plasttoodete tootmise (+1,3%) ning üsna olulisel määral puidutöötlemise (+13%) ning arvutite, elektroonika ja optikaseadmete tootmise tegevusaladel.



MÜÜGITULU, €					
Valdkond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2024–2025
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	180 317 899	172 561 921	172 799 226	167 716 735	-2,9%
HULGI- JA JAEKAUBANDUS	98 210 646	100 548 856	104 306 515	91 626 871	-12,2%
EHITUS	55 624 906	56 734 038	53 018 107	50 409 326	-4,9%
VEONDUS JA LAONDUS	45 880 339	43 591 689	41 021 708	39 959 090	-2,6%
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	31 937 951	28 997 577	28 727 705	30 954 699	7,8%
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	21 570 798	19 044 512	17 847 351	19 034 817	6,7%
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	16 195 421	18 342 474	19 442 906	18 486 931	-4,9%
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	11 866 702	15 892 515	15 945 430	18 045 628	13,2%
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	10 642 109	11 600 392	11 845 073	11 546 798	-2,5%
KINNISVARAALANE TEGEVUS	11 083 084	13 247 634	11 007 995	10 833 652	-1,6%
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	7 554 225	8 110 017	8 471 234	8 734 020	3,1%
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	5 544 556	6 406 961	7 749 720	7 961 853	2,7%
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	7 740 526	6 239 910	6 265 415	6 309 480	0,7%
KUNST, SPORT JA VABA AEG	3 602 101	3 707 503	4 063 160	4 223 958	4,0%
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	3 208 067	3 554 094	3 896 508	3 741 619	-4,0%
ELEKTROONILISE SIDE TEENUS, PROGRAMMEERIMINE	3 059 435	3 268 945	2 922 246	3 238 347	10,8%
KIRJASTAMINE, RINGHÄÄLING NING SISU TOOTMINE JA LEVITAMINE	1 680 094	1 737 654	1 706 624	1 368 938	-19,8%
HARIDUS	863 882	947 978	942 077	810 318	-14,0%
MÄETÖÖSTUS	361 367	365 842	316 531	250 401	-20,9%
KOKKU	516 944 108	514 900 512	512 295 531	495 253 481	-3,3%

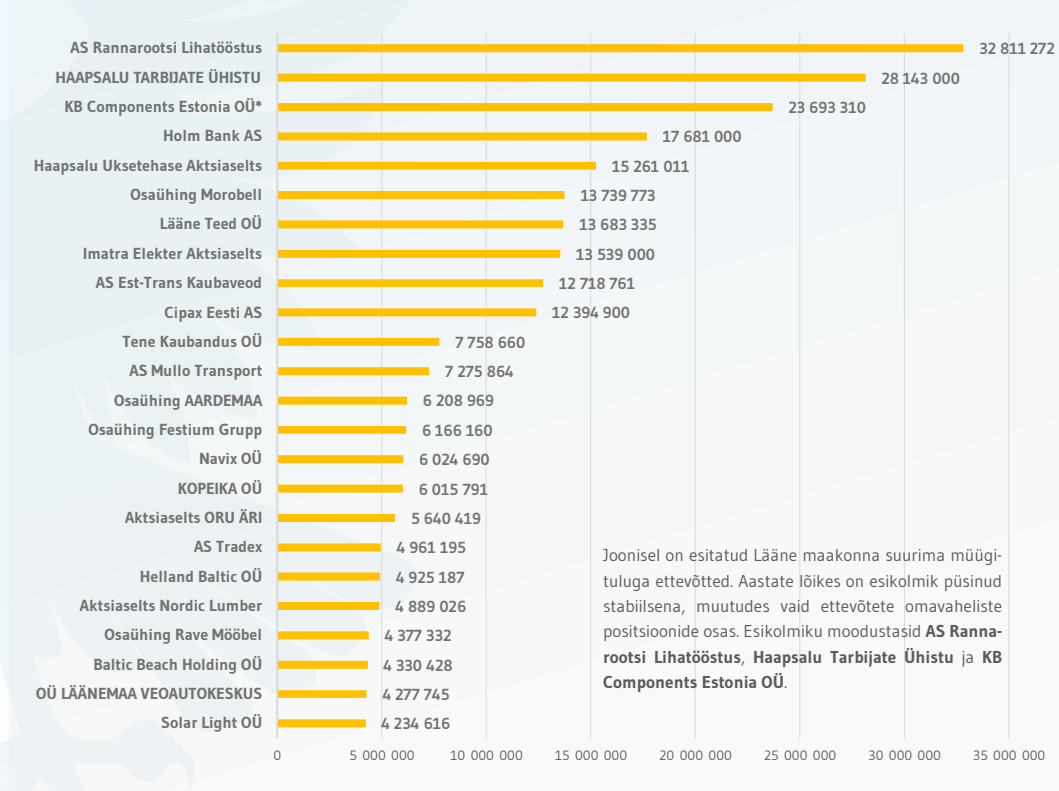
Tabel 4. Läänemaa ettevõtete müügitulu sektorite lõikes ja selle muutus aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

MÜÜGITULU TÖÖTLEVAS TÖÖSTUSES, €					
Valdkond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2024–2025
Toiduainete tootmine	56 262 944	65 824 605	62 222 607	53 488 732	-14,0%
Kummi- ja plasttoodete tootmine	47 576 954	41 685 754	42 147 748	42 679 022	1,3%
Puidutöötlemine	29 956 714	28 115 867	29 082 969	32 872 044	13,0%
Mööblitootmine	18 175 652	9 819 044	13 219 079	12 630 531	-4,5%
Arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine	4 805 669	5 225 667	4 484 159	5 630 104	25,6%
Rõivatootmine	4 430 423	3 647 226	3 609 583	4 418 983	22,4%
Muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	4 568 442	4 212 507	3 869 754	4 264 874	10,2%
Metalltoodete tootmine, v.a masinad ja seadmed	3 341 301	2 744 688	2 978 286	2 800 209	-6,0%
Elektriseadmete tootmine	2 163 573	2 227 443	2 043 417	2 309 989	13,0%
Mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	3 331 352	3 232 413	2 598 314	2 131 948	-17,9%
Masinate ja seadmete remont ja paigaldus	1 225 020	970 010	1 508 101	1 112 879	-26,2%
Tekstiilitootmine	744 629	710 201	725 073	803 540	10,8%
Muu tootmine	1 028 438	1 190 761	1 141 588	717 718	-37,1%
Trükindus ja salvestiste paljundus	917 728	856 991	963 790	562 356	-41,7%
Metallitootmine	577 586	540 370	513 400	559 934	9,1%
Muude transpordivahendite tootmine	356 473	377 615	381 444	436 276	14,4%
Nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	168 196	171 258	165 957	176 041	6,1%
Joogitootmine	92 365	83 461	95 620	104 744	9,5%
Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	593 795	916 413	1 045 662	9856	-99,1%
Mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	645	9627	2675	6955	160,0%
KOKKU	180 317 899	172 561 921	172 799 226	167 716 735	-2,9%

Tabel 5. Läänemaa Töötleva tööstuse ettevõtete müügitulu selle muutus aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



SUURIMA MÜÜGITULUGA ETTEVÕTTED, €



Joonisel on esitatud Lääne maakonna suurima müügituluga ettevõtted. Aastate lõikes on esikolmik püsinud stabiilsena, muutudes vaid ettevõtete omavaheliste positsioonide osas. Esikolmiku moodustasid **AS Rannarootsi Lihatööstus**, **Haapsalu Tarbijate Ühistu** ja **KB Components Estonia OÜ**.

Joonis 4. Läänemaa suurima müügituluga ettevõtted 2025. aastal. *tähistatud ettevõtted on registreeritud mujal, kuid nende peamine tegevuskoht on Lääne maakonnas. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

EKSPORT

Eesti väiksest siseturust tulenevalt on eksport ettevõtete kasvu ja konkurentsivõime seisukohalt võtmetähtsusega. Välisurgudele suunatud müük võimaldab ettevõtetel jõuda oluliselt suurema kliendibaasini, hajutada koduturu piirangutest tulenevaid riske ning sageli realiseerida oma tooteid ja teenuseid kõrgema lisandväärtusega. Ekspordivõimekus peegeldab ettevõtete rahvusvahelist konkurentsivõimet ning nende suutlikkust kohaneda erinevate turgude nõudmistega ja konkurentsitingimustega.

Lääne maakonna ettevõtete eksporditulu liikus aastatel 2022–2025 sarnases suunas üldise müügitulu arenguga, näidates mõõdukat langustrendi (vt tabel 6). Samal ajal vähenes vähesel määral ka ekspordi osakaal kogumüügitulust, mis viitab sellele, et ettevõtete tegevus on muutunud mõnevõrra enam sõltuvaks siseturust ja siseriiklikust nõudlusest. Eesti majanduses tervikuna olid arengusuunad seevastu positiivsemad: aastatel 2024–2025 kasvas kaupade eksport 7% ning teenuste eksport 10,6%, mis viitab välisnõudluse taastumisele ja ettevõtete konkurentsivõime paranemisele välis-turgudel.

Lääne maakonna ekspordi olulisim tegevusala on töötlev tööstus, mille osakaal moodustas 2025. aastal ligikaudu kaks kolmandikku maakonna koguekspordist ehk 84,5 miljonit eurot. Erinevalt maakonna ekspordi üldisest arengust on töötleva tööstuse eksporditulu olnud stabiilses kasvutrendis (vt tabel 7). Suurimatest tööstusharudest kasvas 2025. aastal eksporditulu enim rõivatootmises (+37,8%) ja toiduainete tootmises (+24,6%). Perioodil 2022–2025 püsis eksporditulu suhteliselt stabiilsena kummi- ja plasttoodete tootmises, samas kui mööblitööstuses vähenes see 29,5%, viidates sektori keerulisemale turuolukorrale.



Töötleva tööstuse järel olid suurimad ekspordisektorid veondus ja laondus ning hulgi- ja jaekaubandus. Mõlemas tegevusvaldkonnas vähenes ekspordikäive 2025. aastal võrreldes eelneva aastaga marginaalselt. Hulgi- ja jaekaubanduse sektori eksporditulu järsem langus võrreldes varasemate aastatega ei kajasta siiski täiel määral tegelikku majandustegevust, kuna sektori ühe suurema eksportija, **Tandem Kaubandus OÜ**, majandusaasta aruanne ei olnud analüüsi koostamise hetkeks kättesaadav. Ettevõtte eksporditulu on varasematel aastatel ületanud stabiilselt 10 miljonit eurot ning selle andmete puudumine mõjutab oluliselt sektori koondnäitajaid.

Majutuse ja toitlustuse sektoris vähenes ekspordikäive alates 2023. aastast märkimisväärselt, langes 4,05 miljonilt eurolt 0,67 miljoni euroni. Langus ei tulene siiski teenuste müüginahu tegelikust vähenemisest, vaid peamiselt statistilise arvestuse korrigeerimisest sektori suurima ettevõtte, **Baltic Beach Holding OÜ**, andmetes. Seetõttu ei ole selle näitaja põhjal põhjust järeldada majutuse ja toitlustuse sektori tegeliku ekspordivõimekuse või nõudluse olulist halvenemist.

Lääne maakonna eksporditurgude analüüsi mõjutab märkimisväärselt sihtturgude klassifikaator „Müük Euroopa Liidu riikidele, muud“, mille osakaal ulatus 2025. aastal üle kolmandiku maakonna koguekspordist ehk 46,2 miljoni euroni. Kuna selle kategooria puhul ei eristata üksikuid sihtriike, piirab see ekspordi geograafilise jaotuse täpsemat analüüsimist. Selline koondkategooria kasutamine on ettevõtetele majandusaasta aruannete esitamisel lubatud, mistõttu tuleb riigipõhiste järelduste tegemisel arvestada teatava ebatäpsusega.

Soome oli ka 2025. aastal Lääne maakonna ettevõtete kõige olulisem ekspordipartner, kuhu müüdi kaupu ja teenuseid kokku 25,6 miljoni euro väärtuses. Soome turu maht ületas jätkuvalt märkimisväärselt kõiki teisi sihtriike (vt joonis 5), kinnitades selle kesket rolli maakonna ettevõtete eksporditegevuses. Suuruselt järgmine eksporditurg oli Rootsi, kuhu eksporditi kaupu ja teenuseid 9,4 miljoni euro väärtuses.

Kolmandaks suurimaks sihtturuks kujunes 2025. aastal Ukraina, kus müügidkäive jätkas mõõdukat kasvutrendi. Viimastel aastatel on märgatavalt suurenenud ka eksport Lätti, kuhu müüdi 2025. aastal kaupu ja teenuseid juba 7,9 miljoni euro eest. Läti puhul on tegemist maakonna jaoks laiapõhjalise ekspordituruga, kuna sinna suunavad oma toodangut ja teenuseid paljud erinevad ettevõtted. Seevastu eksport Norrassa on perioodil 2022–2025 järjepidevalt vähenenud, mille peamiseks põhjuseks on olnud mööblitööstuse ekspordimahtude langus.

Positiivset arengut on näidanud eksport Hollandisse, kus müügidkäive on alates 2023. aastast stabiilselt kasvanud ning jõudis 2025. aastal 2,6 miljoni euroni. Valdava osa sellest mahust moodustab veonduse ja laonduse tegevusala. Samal ajal on kategoorias „Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, muud“ ekspordikäive perioodil 2023–2025 stabiliseerunud vahemikus 1,5 kuni 1,8 miljonit eurot aastas.

Lisaks eeltoodule kuuluvad Lääne maakonna olulisemate eksporditurgude hulka Prantsusmaa, Taani ja Leedu, kus ekspordikäive ulatub ligikaudu ühe miljoni euroni. Maakonna ettevõtete eksporditurgude geograafilist haaret laiendab märkimisväärselt ka **AS Nordic Lumber**, kelle tegevuse tulemusena kuuluvad olulisemate sihtriikide hulka muu hulgas Omaan ja Israel.

Kokkuvõttes võib märkida, et Lääne maakonna ettevõtete eksport on püsinud Euroopa Liidu turgudel suhteliselt stabiilsena, samas kui eksport kaugematele ning Euroopa-välisest turgudele on pigem tagasihoidlikum ja mõnel juhul ka langustrendis. Maakonna peamiseks ekspordipartneriteks on jätkuvalt lähipiirkonna turud, eeskätt Soome ja Rootsi, kusjuures Soome tähtsus on selgelt suurim. Samal ajal on märgata eksporditurgude järkjärgulist mitmekesistumist, mis aitab ettevõtetel vähendada sõltuvust üksikutest sihtturgudest ning tugevdab nende võimet tulla toime rahvusvahelise majanduskeskkonna muutustega.

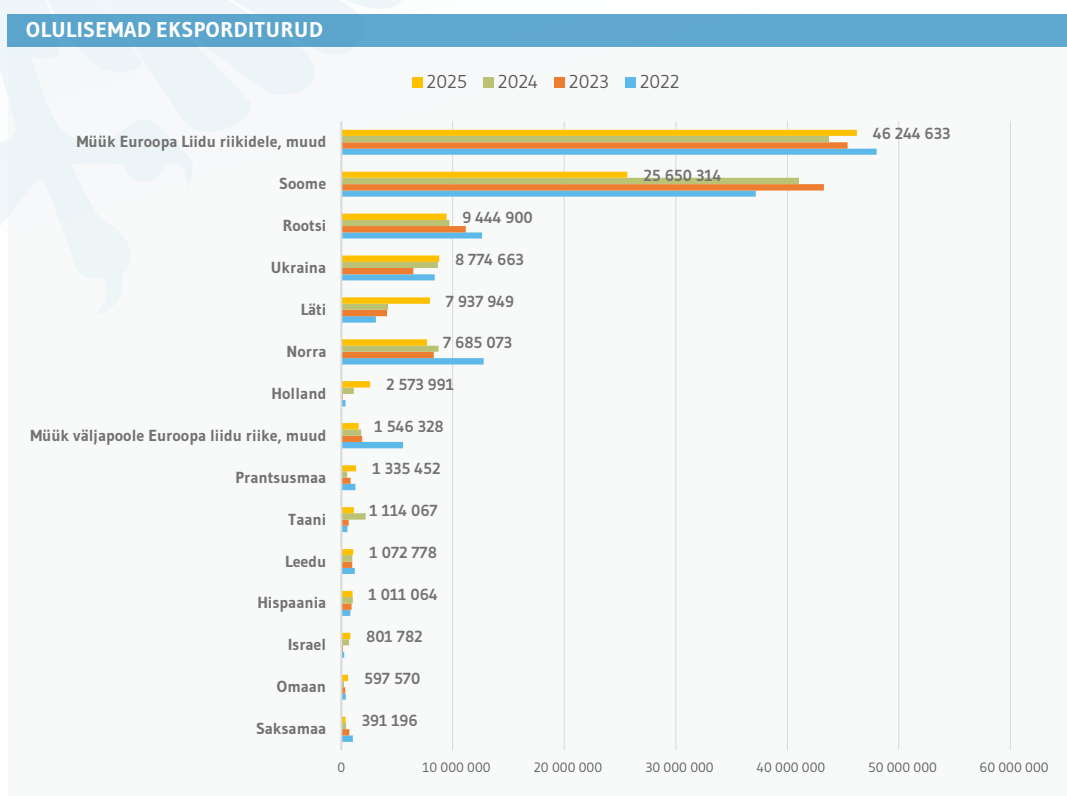
MÜÜGI- JA EKSPORDITULU, €					
Valdkond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2024–2025
Eksporditulu	136 744 841	130 044 566	130 621 488	118 649 243	-9,2%
Müügitulu	516 944 108	514 900 512	512 295 531	495 253 481	-3,3%
Ekspordi osakaal müügitulust	26,5%	25,3%	25,5%	24,0%	-

Tabel 6. Läänemaa ettevõtete müügitulu ja eksporditulu aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



EKSPORDITULU, €					
Valdkond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2024–2025
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	83 354 167	76 461 730	80 400 069	84 472 275	5,1%
sh. Kummi- ja plasttoodete tootmine	35 747 461	34 308 775	33 820 898	34 583 513	2,3%
sh. Puidutöötlemine	13 810 577	14 886 091	16 278 070	16 166 153	-0,7%
sh. Toiduainete tootmine	7 864 212	8 081 535	9 850 605	12 278 135	24,6%
sh. Mööblitootmine	14 919 898	8 909 444	11 027 884	10 519 152	-4,6%
sh. Rõivatootmine	4 060 516	3 134 326	2 848 931	3 926 030	37,8%
VEONDUS JA LAONDUS	21 071 446	20 529 395	19 368 645	19 003 268	-1,9%
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE REMONT	21 048 942	27 499 811	26 654 429	10 425 943	-60,9%
EHITUS	5 057 962	3 024 664	2 136 507	1 854 508	-13,2%
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	4 047 590	666 592	661 698	638 810	-3,5%
ELEKTROONILISE SIDE TEENUS, PROGRAMMEERIMINE	304 692	341 607	228 781	193 536	-15,4%
MUUD SEKTORID	1 860 042	1 520 767	1 171 359	2 060 903	75,9%
KOKKU	13 6744 841	130 044 566	13 0621 488	118 649 243	-9,2%

Tabel 7. Läänemaa ettevõtete eksporditulu ja selle muutumine aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



Joonis 5. Läänemaa ettevõtete olulisemad eksporditurud perioodil 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



ÄRIKASUM

Ärikasum on ettevõtte tegevuse tulemuslikkust iseloomustav üks olulisemaid finantsnäitajaid, mis väljendab põhitegevusest teenitud tulude ja ärikulude vahet. Positiivne ärikasum viitab ettevõtte kasumlikule tegevusele, tõhusale juhtimisele ja jätkusuutlikule ärimudelile, samas kui negatiivne tulemus võib osutada probleemidele kulude juhtimises, turuolukorras või ettevõtte tegevusvaldkonnas tervikuna.

Regionaalses majandusanalüüsis võimaldab ärikasum hinnata erinevate sektorite majanduslikku tugevust ning nende võimet kasutada olemasolevaid ressursse tõhusalt. Kasumlikud ettevõtted suudavad teha investeeringuid tootmise arendamisse, innovatsiooni, digitaliseerimisse ning teadus- ja arendustegevusse, luues seeläbi eeldused pikaajaliseks kasvuks ja konkurentsivõime säilitamiseks. Samuti annab ärikasumi analüüs väärtuslikku teavet piirkonna majanduse struktuursete tugevuste ja kitsaskohtade kohta, aidates suunata nii ettevõtete kui ka avaliku sektori investeerimisotsuseid.

Lääne maakonna ettevõtetele kujunes 2022. aasta erakordselt edukaks, kui kokku teeniti 61,5 miljonit eurot ärikasumit (vt joonis 6). Järgnenud aastal vähenes ärikasum ligikaudu veerandi võrra, kuid alates 2023. aastast on kasumlikkus taas järk-järgult paranenud. 2025. aastaks ulatus ettevõtete koondärikasum ligi 50 miljoni euroni.

2025. aastal paranes kasumlikkus kõige enam töötlevas tööstuses (+65%) ja kinnisvaraalas tegevuses (+92,5%). Nende kahe sektori ärikasum suurenes aasta jooksul kokku ligikaudu 9,2 miljoni euro võrra. Samas on mõlema tegevusala kasumlikkus olnud perioodil 2022–2025 suhteliselt kõikum, peegeldades muutusi nii turuolukorras kui ka ettevõtete majandustulemustes. Vastupidine trend ilmnis hulgi- ja jaekaubanduses (-27%), ehituses (-25,7%) ning elektrienergia, gaasi ja auru sektoris (-18,1%), kus kasumlikkus aasta jooksul vähenes. Elektrienergia, gaasi ja auru sektor paistis eriti silma 2022. aastal, mil ärikasumi marginaal ehk ärikasumi suhe müügitulusse ulatus koguni 94 protsendini. Hilisematel aastatel on selle sektori kasumlikkus normaliseerunud. Võrreldes suurimate tegevusalade 2025. aasta äri-

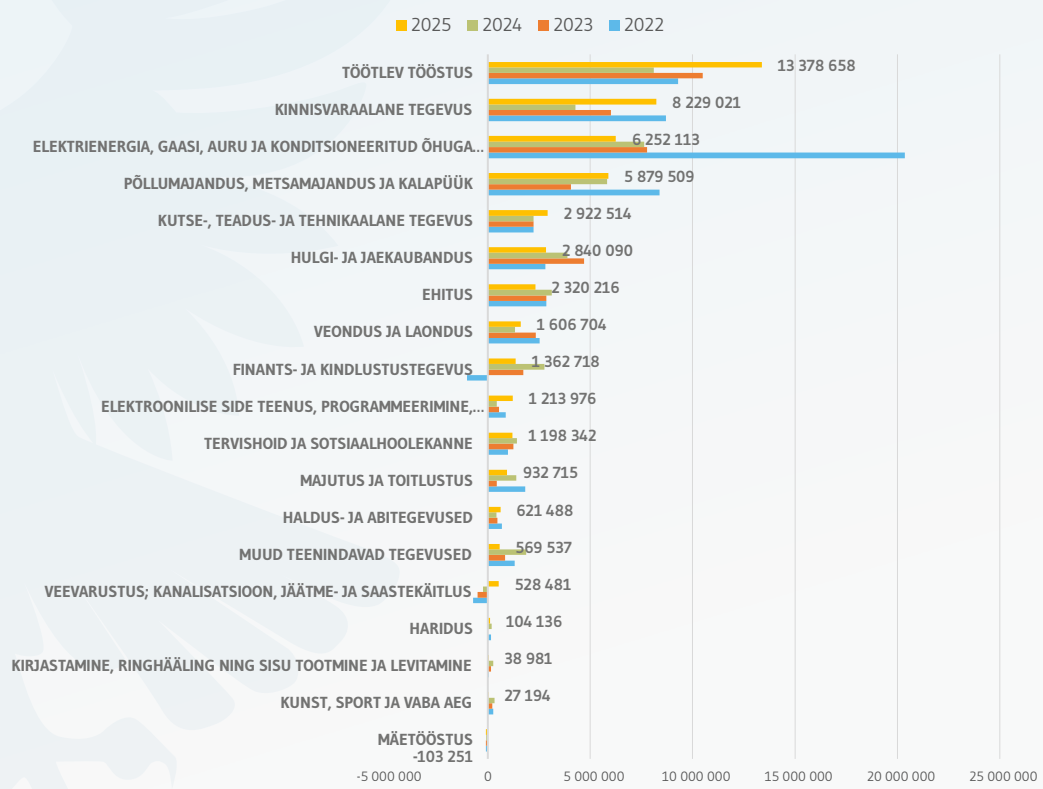
kasumi marginaale, oli kõrgeim näitaja põllumajanduse, metsamajanduse ja kalanduse sektoris (19%), järgnesid töötlev tööstus (8%), ehitus (4,6%), veondus ja laondus (4%) ning hulgi- ja jaekaubandus (3%). Need erinevused näitavad, et sektori võime teenida igast müügitulu eurost kasumit varieerub märkimisväärselt, sõltudes nii tegevusala eripärast, kulustruktuurist kui ka turutingimustest.

Töötleva tööstuse tegevusalade detailsem analüüs näitab, et 2025. aastal paranes kasumlikkus kõige enam toiduainete tootmise ning kummi- ja plasttoodete tootmise tegevusaladel. Mõlemas valdkonnas suurenes ärikasum nii võrreldes eelneva aastaga kui ka vaadeldava perioodi algusega (vt tabel 8).

Töötleva tööstuse tegevusalade lõikes paistis 2025. aastal selgelt silma toiduainete tootmine, mille ärikasum ulatus 8,72 miljoni euroni. Sellega moodustas tegevusala ligikaudu 65% kogu töötleva tööstuse sektori ärikasumist, kinnitades selle olulist rolli Lääne maakonna tööstussektoris. Samuti paranes märkimisväärselt tegevusala kasumlikkus, kuna ärikasumi marginaal kasvas aastaga 6,9 protsendilt 16,3 protsendini. See viitab nii tugevnenud müügitulemustele kui ka kulude tõhusamale juhtimisele.

Enamiku teiste töötleva tööstuse tegevusalade ärikasum jäi 2025. aastal tagasihoidlikumaks, ulatudes ligikaudu 100 tuhande euroni või jäädes sellest allapoole. See näitab, et sektori kasumlikkus on koondunud suhteliselt väheste suuremate tegevusalade kätte. Tähelepanuväärne on ka asjaolu, et elektriseadmete tootmise ja mööblitootmise tegevusalad lõpetasid nii 2024. kui ka 2025. aasta kahjumiga, mis viitab jätkuvatele väljakutsetele nende valdkondade konkurentsivõimes, kuid võib peegeldada ka raskemat turuolukorda.



ÄRIKASUM EMTAK JÄRGI, €


Joonis 6. Läänemaa ettevõtete ärikasum perioodil 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

ÄRIKASUM TÖÖTLEVAS TÖÖSTUSES, €

Valdkond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2022–2025
Toiduainete tootmine	5 673 230	6 912 598	4 286 546	8 715 927	53,6%
Kummi- ja plasttoodete tootmine	762 264	783 608	1 154 708	2 177 185	185,6%
Puidutöötlemine	1 520 755	305 790	1 282 108	1 251 661	-17,7%
Arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine	332 180	913 157	429 463	519 758	56,5%
Mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	274 222	262 349	156 141	149 624	-45,4%
Masinate ja seadmete remont ja paigaldus	85 261	46 303	353 429	147 874	73,4%
Metalltoodete tootmine, v.a masinad ja seadmed	122 387	6171	195 063	141 058	15,3%
Tekstiilitootmine	-6744	60 397	-38 254	113 220	1778,8%
Trükindus ja salvestiste paljundus	86 614	34 306	-13 495	98 870	14,2%
Muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	76 707	145 990	-111 513	92 301	20,3%
Metallitootmine	-7235	78 663	43 444	78 713	1187,9%
Rõivatootmine	127 564	146 916	133 483	62 865	-50,7%
Muu tootmine	51 485	331 877	391 929	53 796	4,5%
Muude transpordivahendite tootmine	10 815	6240	-1501	10 947	1,2%
Nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	22 663	5145	-1801	9312	-58,9%
Joogitootmine	13 001	1873	-217	5566	-57,2%
Mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	-136	808	318	673	594,9%
Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	86 204	72 018	35 797	298	-99,7%
Elektriseadmete tootmine	-40 887	86 309	-1052	-65 232	59,5%
Mööblitootmine	102 785	289 025	-191 863	-185 758	-280,7%
KOKKU	9 293 135	10 489 543	8 102 733	13 378 658	44,0%

Tabel 8. Läänemaa Töötleva tööstuse ettevõtete ärikasum ja selle muutumine aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



TÖÖJÕUKULUD

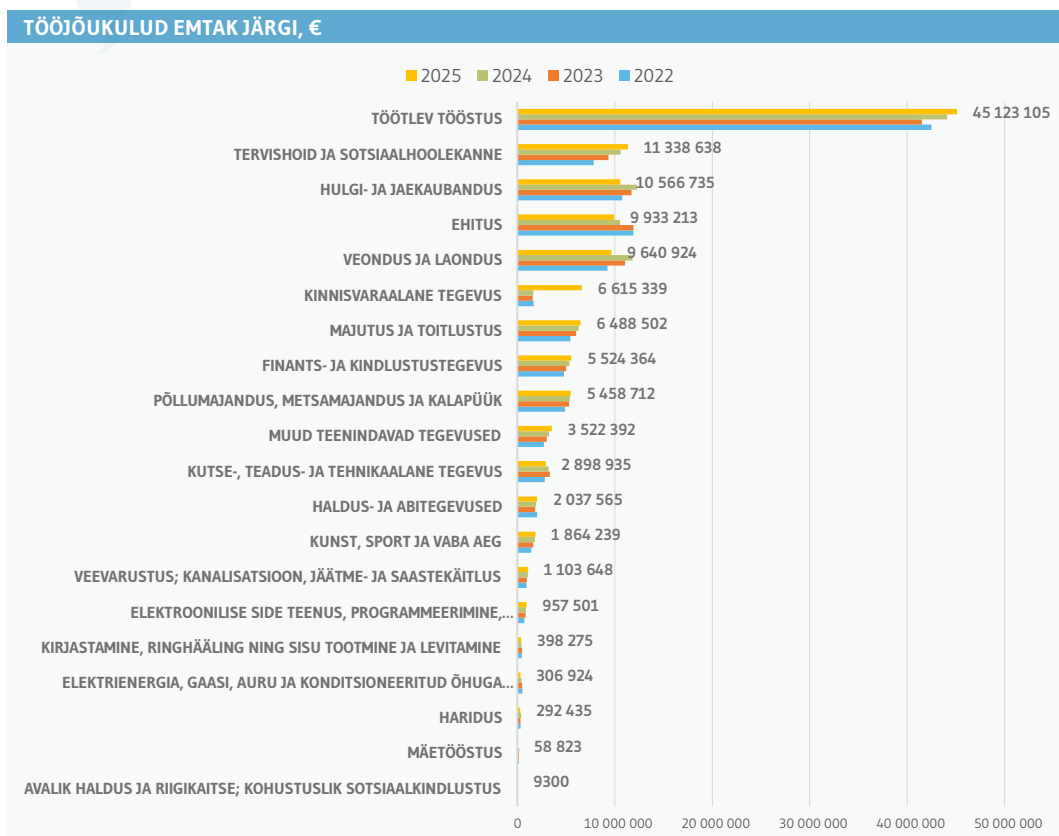
Tööjõukulud on ettevõtete jaoks üks olulisemaid kulukomponente, mõjutades otseselt nende konkurentsivõimet, tootlikkust ja kasumlikkust. Tööjõukulude muutused annavad väärtuslikku teavet tööturu arengute, palgataseme muutuste ning ettevõtete majandusliku jätkusuutlikkuse kohta. Seetõttu on tööjõukulude analüüs oluline osa nii ettevõtete kui ka piirkondliku majanduse konkurentsivõime hindamisel.

2025. aastal ulatusid Lääne maakonna ettevõtete tööjõukulud kokku 124,1 miljoni euroni, kasvades võrreldes eelneva aastaga 2,2%. Tööjõukulude maht on olnud kogu vaadeldaval perioodil 2022–2025 stabiilses tõusutrendis, peegeldades nii palgatasemete kasvu kui ka ettevõtete jätkuvat vajadust kvalifitseeritud tööjõu järele. Suurematest tegevusaladest kasvasid tööjõukulud enim tervishoiu ja sotsiaalhoolekande sektoris (+7%) ning töötlevas tööstuses (+2,3%), mis viitab jätkuvale survele tööjõukulude kasvuks nendes valdkondades.

Seevastu vähenesid tööjõukulud kõige enam hulgi- ja jaekaubanduses (-13,8%) ning ehitussektoris (-5,7%). Hulgi- ja jaekaubanduse märkimisväärset langust tuleb siiski tõlgendada ettevaatlikult, kuna sektori ühe suurema ettevõtte,

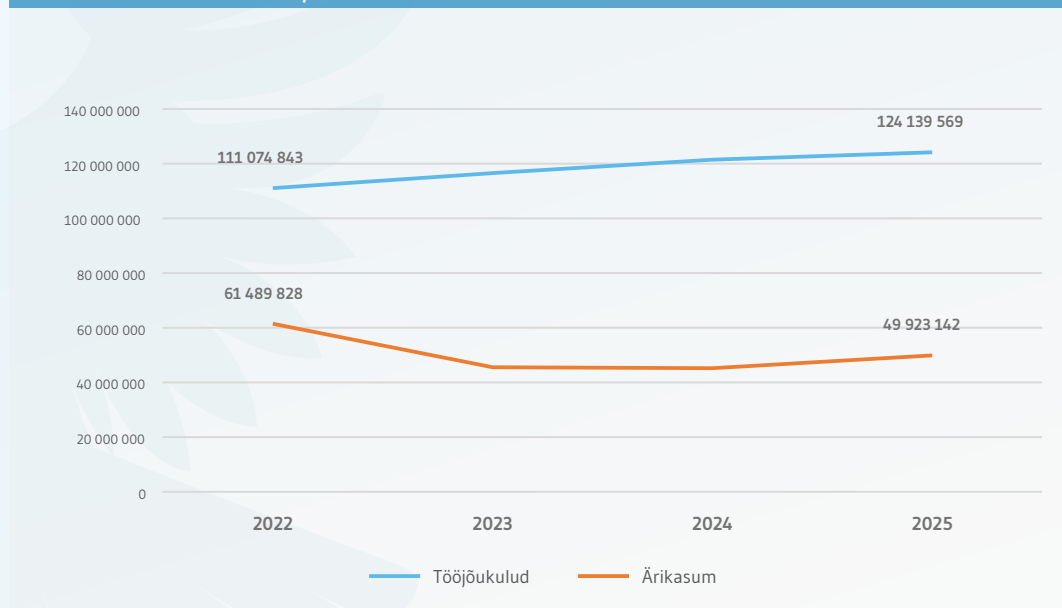
Tandem Kaubandus OÜ, majandusaasta aruanne ei olnud analüüsi koostamise ajal kättesaadav. Arvestades, et aastatel 2022–2024 kasvasid sektori tööjõukulud järjepidevalt, ei pruugi 2025. aasta langus kajastada tegelikku olukorda sektoris tervikuna.

Kuigi tööjõukulud jätkasid 2025. aastal kasvu, oli kasvutempo mõnevõrra aeglasem kui kahel eelneval aastal (vt joonis 7). See võib viidata palgasurve järkjärgulisele vähenemisele ning tööturu tasakaalustumisele pärast varasemate aastate kiiremat palgakasvu. Samas näitab tööjõukulude jätkuv suurenemine, et ettevõtted konkureerivad endiselt tööjõu pärast ning tööjõupuudus püsib mitmes tegevusvaldkonnas olulise väljakutsena. Joonis 8 iseloomustab, kuidas ettevõtete suurenevad tööjõukulud on vähesel määral mõjutanud ka nende kasumlikkust.



Joonis 7. Läänemaa ettevõtete tööjõukulud perioodil 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

TÖÖJÕUKULUD JA ÄRIKASUM, €



Joonis 8. Läänemaa ettevõtete tööjõukulude ja ärikasumi dünaamika perioodil 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

Aastatel 2022–2025 on töötleva tööstuse peamiste tegevusalade tööjõukulud valdavalt mõõdukalt kasvanud (vt tabel 9). Erandiks on mööbli- ja metalltoodete tootmine, kus tööjõukulud on vaadeldaval perioodil vähenenud. Üldiselt peegeldab tööjõukulude kasv sektoris jätkuvat palgasurvet ning ettevõtete vajadust tagada kvalifitseeritud tööjõu olemasolu.

Töötleva tööstuse tööjõukulude ja hõivatute arvu arengud on viimastel aastatel liikunud vastassuunaliselt. Kui töötajate arv on olnud langustrendis, siis tööjõukulud on samal ajal kasvanud. See viitab eelkõige keskmiste tööjõukulude suurenemisele töötaja kohta ning ettevõtete püüdlustele säilitada ja motiveerida olemasolevat tööjõudu olukorras, kus

kvalifitseeritud spetsialistide leidmine on muutunud keeruliseks.

Võrreldes sektori kasumlikkuse arenguga võib täheldada, et tööjõukulude kasv ei ole oluliselt vähendanud töötleva tööstuse ärikasumit. Mitmes tegevusvaldkonnas on kasumlikkus samal ajal isegi paranenud, mis viitab ettevõtete heale kohanemisvõimele, tootlikkuse kasvule ning tõhusale kulude juhtimisele. See näitab, et ettevõtteid on suutnud kasvanud tööjõukulusid vähemalt osaliselt kompenseerida suurema lisandväärtuse loomise, kõrgemate müügihindade või efektiivsemate tööprotsesside kaudu.

TÖÖJÕUKULUD TÖÖTLEVAS TÖÖSTUSES, €					
Valdkond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2022–2025
Kummi- ja plasttoodete tootmine	10 520 182	10 765 844	11 352 205	11 366 365	8,0%
Toiduainete tootmine	10 501 143	10 756 699	10 868 164	11 015 429	4,9%
Puidutöötlemine	7 897 249	8 309 724	8 857 199	10 116 545	28,1%
Mööblitootmine	4 687 531	2 565 568	3 607 460	3 424 340	-26,9%
Rõivatootmine	2 261 332	2 293 996	2 245 744	2 391 088	5,7%
Arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine	1 462 956	1 649 516	1 696 376	1 839 901	25,8%
Metalltoodete tootmine, v.a masinad ja seadmed	1 383 793	1 227 115	1 095 358	1 105 674	-20,1%
Mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	781 050	947 751	989 747	1 006 193	28,8%
Muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	859 406	809 435	876 700	883 190	2,8%
Elektriseadmete tootmine	576 874	649 924	692 180	720 728	24,9%
Masinate ja seadmete remont ja paigaldus	385 512	274 744	429 332	364 834	-5,4%
Tekstiilitootmine	322 843	274 364	289 921	319 530	-1,0%
Muude transpordivahendite tootmine	85 171	93 231	105 312	168 907	98,3%
Metallitootmine	138 584	133 908	128 548	136 699	-1,4%
Muu tootmine	142 621	162 934	196 081	118 174	-17,1%
Trükindus ja salvestiste paljundus	250 439	279 846	311 043	76 308	-69,5%
Nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	56 675	60 881	57 392	57 446	1,4%
Joogitootmine	0	1940	16 577	11 745	-
Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	185 475	243 581	298 215	9	-100,0%
KOKKU	42 498 836	41 501 001	44 113 554	45 123 105	6,2%

Tabel 9. Läänemaa Töötleva tööstuse ettevõtete tööjõukulud ja nende muutumine aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

BRUTOKUUPALK

Brutokuupalk, mis väljendab töötajale arvestatud töötasu enne maksude ja muude kohustuslike mahaarvamiste tegemist, on üks olulisemaid tööjõuturgu ja majanduskeskkonda iseloomustavaid näitajaid. Piirkondlikus majandusanalüüsis annab brutopalka tase ülevaate ettevõtete tööjõukuludest, konkurentsivõimest ning võimest meelitada ja hoida kvalifitseeritud tööjõudu. Samuti peegeldab see ettevõtluskeskkonna atraktiivsust nii kohalike töötajate kui ka potentsiaalsete investorite jaoks ning mõjutab otseselt piirkonna elanike toimetulekut ja elukvaliteeti.

Käesolevas peatükis analüüsitakse aastatel 2022–2025 toimunud muutusi brutokuupalka dünaamikas ettevõtete majandusaasta aruannete andmete põhjal. Seetõttu võivad esitatud näitajad mõnevõrra erineda Maksu- ja Tolliameti palgaandmetest, mida kasutatakse ametlikus palgastatistikas. Kuna aastatel 2024–2025 kasvasid ettevõtete tööjõukulud suhteliselt tagasihoidlikult ning samal ajal vähenes hõivatute arv, suurenes Lääne maakonna erasektori keskmine brutokuupalk 2025. aastal mõõdukalt, kasvades aastaga 5,1% (vt tabel 10 ja joonis 9).

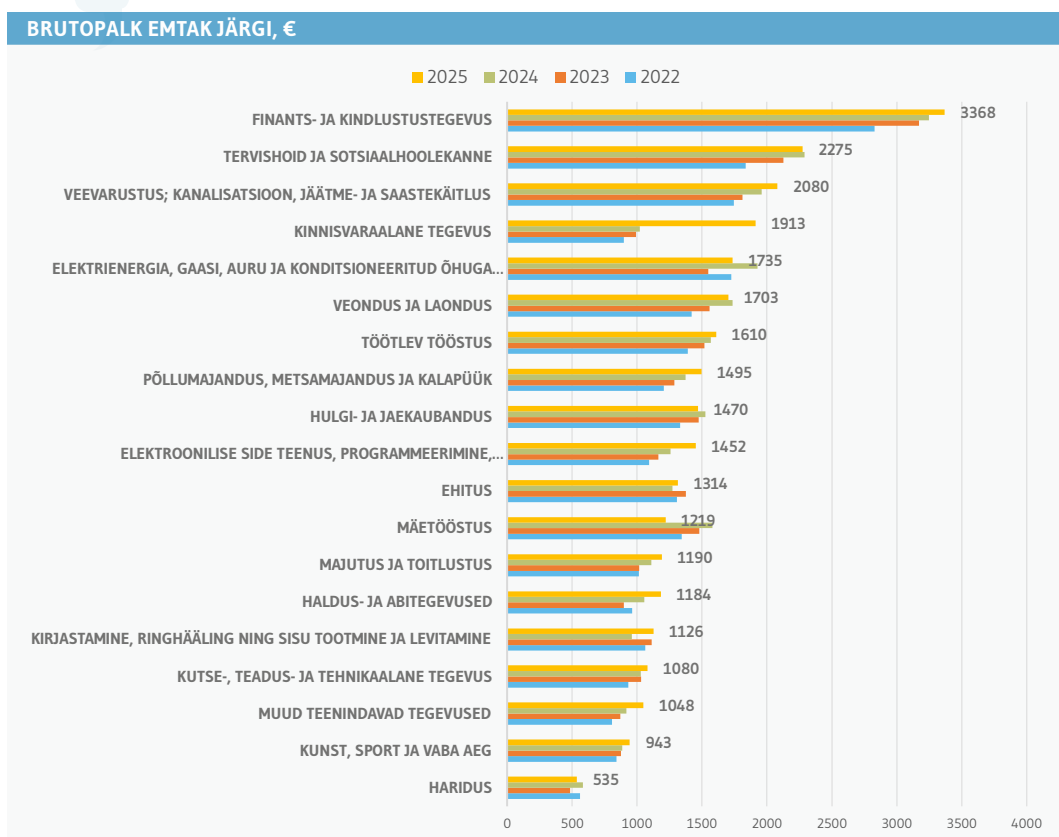
Kõrgeima keskmise brutokuupalgaga tegevusala on Lääne maakonnas olnud järjepidevalt finants- ja kindlustustegevus ning erandiks ei olnud ka 2025. aasta. Sektori keskmine brutokuupalk ulatus 3273 euron, ületades märkimisväärselt maakonna teiste tegevusalade palgatasemeid.

Perioodil 2022–2025 on brutokuupalk kasvanud stabiilselt põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi, tervishoiu ja sotsiaalhoolekande ning veonduse ja laonduse sektorites. Positiivset ja järjepidevat palgakasvu on näidanud ka töötlev tööstus, mis on Lääne maakonna suurim tööandja. See viitab sektori jätkuval vajadusele kvalifitseeritud tööjõu järele ning ettevõtete võimekusele suurendada töötajate tasustamist vaatamata üldistele majanduslikele väljakutsetele. Seevastu elektrienergia, gaasi ja auru ning ehituse sektorites on keskmine brutokuupalk püsinud viimastel aastatel suhteliselt muutumatuna, mis viitab palgataseme stabiliseerumisele nendes tegevusvaldkondades.



BRUTOPALK, €					
Valdkond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2024–2025
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	2828	3171	3248	3368	3,7%
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	1837	2126	2289	2275	-0,6%
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	1745	1811	1959	2080	6,2%
KINNISVARAALANE TEGEVUS	897	991	1020	1913	87,5%
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	1726	1549	1926	1735	-9,9%
VEONDUS JA LAONDUS	1420	1557	1735	1703	-1,8%
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	1390	1518	1567	1610	2,7%
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	1205	1287	1374	1495	8,8%
HULGI- JA JAEKAUBANDUS	1332	1474	1525	1470	-3,6%
ELEKTROONILISE SIDE TEENUS, PROGRAMMEERIMINE	1093	1163	1256	1452	15,6%
EHITUS	1307	1375	1272	1314	3,3%
MÄETÖÖSTUS	1344	1478	1581	1219	-22,9%
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	1014	1016	1109	1190	7,3%
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	962	898	1055	1184	12,2%
KIRJASTAMINE, RINGHÄÄLING NING SISU TOOTMINE JA LEVITAMINE	1063	1113	959	1126	17,4%
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	933	1031	1028	1080	5,1%
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	806	871	918	1048	14,2%
KUNST, SPORT JA VABA AEG	842	875	885	943	6,6%
HARIDUS	560	483	582	535	-8,1%
KOKKU KESKMINE	1317	1420	1482	1557	5,1%

Tabel 10. Läänemaa ettevõtete brutopalgad ja nende muutumine aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



Joonis 9. Läänemaa ettevõtete keskmine brutokuupalk perioodil 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

LISANDVÄÄRTUS

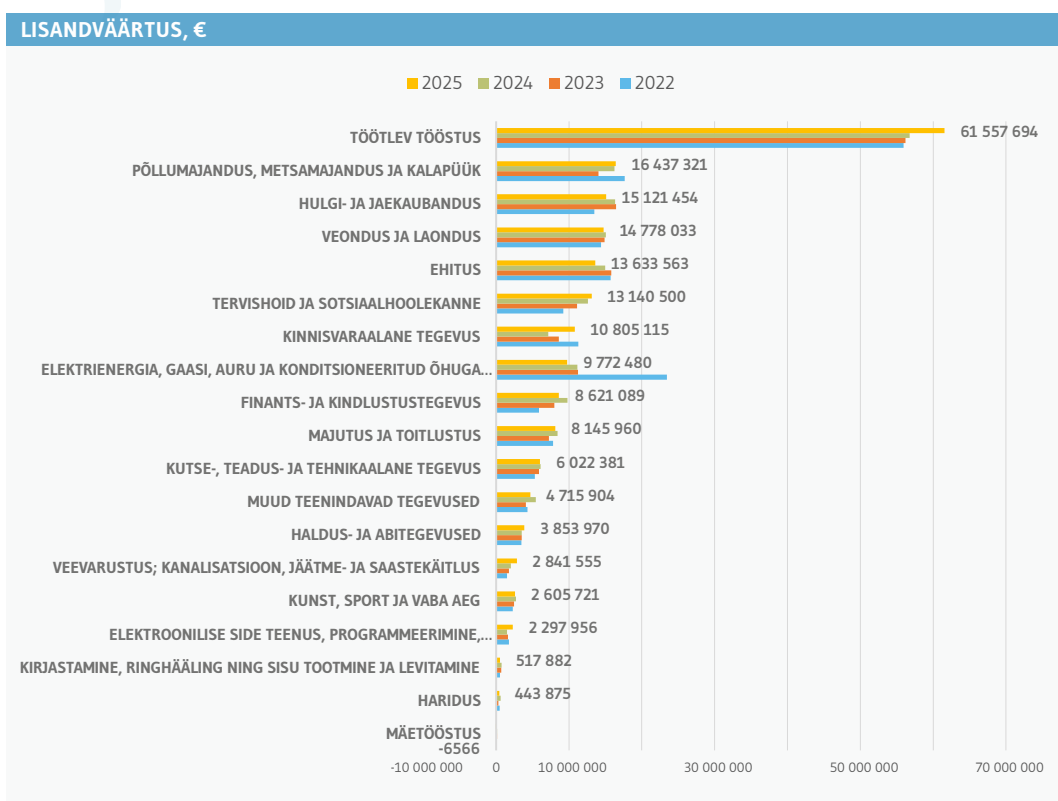
Lisandväärtus on üks olulisemaid majandusanalüüsi näitajaid, kuna see väljendab majandustegevuse käigus loodud uut väärtust ning näitab ettevõtete ja sektorite tegelikku panust piirkonna majandusarengusse. Lisandväärtus peegeldab nii ettevõtete tootlikkust, kasumlikkust kui ka ressursside kasutamise efektiivsust ning on oluline sisemajanduse kogutoodangu (SKT) kujunemisel. Lisandväärtuse suurenemine viitab üldjuhul kõrgemale konkurentsivõimele, suuremale tootlikkusele ja tugevamale majanduskasvule, mis omakorda toetab piirkonna elanike heaolu ning ettevõtete investeerimisvõimekust.

Käesolevas analüüsis on lisandväärtus arvatatud ettevõtete ärikasumi, põhivarade kulumi ja tööjõukulude summana. Seejuures tuleb arvestada, et erinevates uuringutes ja statistilistes käsitlustes kasutatakse lisandväärtuse arvutamiseks mõnevõrra erinevaid meetodikaid. Seetõttu ei pruugi käesoleva analüüsi tulemused olla otseselt võrreldavad näiteks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi või Statistikaameti avaldatud näitajatega.

Lääne maakonna sektorite lisandväärtuse areng aastatel 2022–2025 näitab piirkonna majanduse suhteliselt stabiilset kasvuvõimet. 2025. aastal ulatus maakonnas loodud kogulisandväärtus 195,4 miljoni euroni, suurenedes võrreldes eelneva aastaga 2%. See viitab sellele, et vaatamata mitmes tegevusvaldkonnas aset leidnud müügitulu ja hõive vähenemisele on ettevõtted suutnud säilitada ning mõningal määral kasvatada loodavat majanduslikku väärtust.

misele on ettevõtted suutnud säilitada ning mõningal määral kasvatada loodavat majanduslikku väärtust.

Suurim lisandväärtuse looja oli 2025. aastal töötlev tööstus, kus loodud lisandväärtus ulatus 61,5 miljoni euroni. Seejuures kasvas sektori lisandväärtus aastaga 8,4%, mis on maakonna suurimate tegevusalade seas märkimisväärselt kõrge kasvutempo. Töötlevale tööstusele järgnesid lisandväärtuse mahult põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi sektor 16,4 miljoni euroga ning hulgi- ja jaekaubandus 15,1 miljoni euroga. Samal ajal vähenes loodud lisandväärtus märgatavamalt elektrienergia, gaasi ja auru ning finants- ja kindlustustegevuse sektorites. Ehitussektoris on lisandväärtus olnud kogu perioodi 2022–2025 vältel mõõdukas langustrendis, viidates sektori aeglustunud majandusaktiivsusele.



Joonis 10. Läänemaa ettevõtete lisandväärtus perioodil 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

Kokkuvõttes on Lääne maakonna ettevõtete lisandväärtuse kasv viimastel aastatel tuginenud eelkõige töötleva tööstuse ning tervishoiu ja sotsiaalhoolekande sektori arengule (vt joonis 10). Nende tegevusalade panus on olnud oluline maakonna majanduse kogutootlikkuse suurendamisel.

Töötleva tööstuse tegevusalade võrdlus näitab, et perioodil 2022–2025 on suurima lisandväärtuse loonud toiduainete tootmine, kummi- ja plasttoodete tootmine ning puidutöötlemine.

mine. Kõik kolm tegevusala on vaadeldaval perioodil näidanud märkimisväärses kasvuvõimet, kusjuures loodud lisandväärtus on kasvanud vähemalt 16%. See viitab ettevõtete suutlikkusele suurendada tootlikkust, luua kõrgema lisandväärtusega tooteid ning kohaneda muutuvate turutingimustega. Nende tegevusalade tugev areng on andnud olulise panuse kogu töötleva tööstuse lisandväärtuse kasvu ning kinnitab nende keskset rolli Lääne maakonna majanduses.

LISANDVÄÄRTUS TÖÖTLEVAS TÖÖSTUSES, €					
Valdkond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2022–2025
Toiduainete tootmine	15 873 216	17 412 388	15 348 030	18 472 693	16,4%
Kummi- ja plasttoodete tootmine	12 442 780	12 657 758	13 505 857	14 621 053	17,5%
Puidutöötlemine	11 380 745	10 589 379	12 092 548	13 216 031	16,1%
Mööblitootmine	5 181 290	3 192 024	3 808 100	3 629 933	-29,9%
Arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine	1 855 327	2 625 303	2 203 173	2 492 113	34,3%
Rõivatootmine	2 417 092	2 469 892	2 406 830	2 477 450	2,5%
Muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	1 386 093	1 490 132	1 270 668	1 539 389	11,1%
Metalltoodete tootmine, v.a masinad ja seadmed	1 604 726	1 321 733	1 358 327	1 309 616	-18,4%
Mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	1 055 272	1 210 100	1 145 888	1 155 817	9,5%
Elektriseadmete tootmine	536 788	736 233	691 128	655 496	22,1%
Masinate ja seadmete remont ja paigaldus	516 347	370 274	824 645	548 650	6,3%
Tekstiilitootmine	346 496	362 097	289 292	466 007	34,5%
Muu tootmine	301 575	616 891	690 708	246 526	-18,3%
Metallitootmine	151 399	224 197	187 601	225 389	48,9%
Trükindus ja salvestiste paljundus	381 130	367 468	369 891	196 466	-48,5%
Muude transpordivahendite tootmine	124 818	117 922	121 068	194 462	55,8%
Nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	86 998	79 055	63 762	78 459	-9,8%
Joogitootmine	30 734	21 804	34 724	30 613	-0,4%
Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	283 433	333 876	357 321	858	-99,7%
Mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	-136	808	318	673	-594,9%
KOKKU	55 956 123	56 199 334	56 769 879	61 557 694	10,0%

Tabel 11. Läänemaa Töötleva tööstuse ettevõtete lisandväärtus ja selle muutumine aastatel 2022–2025.
Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

LISANDVÄÄRTUS TÖÖTAJA KOHTA

Lisandväärtus töötaja kohta on üks olulisemaid tootlikkuse näitajaid, mis iseloomustab ettevõtte või sektori võimet luua ühe töötaja panuse abil majanduslikku väärtust. Mida kõrgem on lisandväärtus töötaja kohta, seda kõrgemal positsioonil paiknetakse väärtusahelas. Näitajat mõjutab otseselt töötajate arv, mistõttu võivad väiksema hõivatute arvuga tegevusaladel aasta-aastased muutused olla märkimisväärsed. Sarnane tendents ilmneb ka Lääne maakonnas, kus mitmes sektoris on tööjõu tootlikkus näidanud vaadeldaval perioodil suuri kõikumisi (vt tabel 12).

Lääne maakonna kõrgeima tööjõu tootlikkusega tegevusala on olnud järjepidevalt elektrienergia, gaasi, auru ja õhuga varustamine. 2025. aastal ulatus sektori lisandväärtus töötaja kohta 888 407 euroni, ületades kordades kõigi teiste

tegevusalade vastavaid näitajaid. Joonise 11 parema loetavuse huvides on see sektor graafikult välja jäetud, kuna selle väga kõrged väärtused moonutaksid ülejäänud sektorite võrdlust. Sektori tootlikkus saavutas tipu 2022. aastal, mil erakordselt



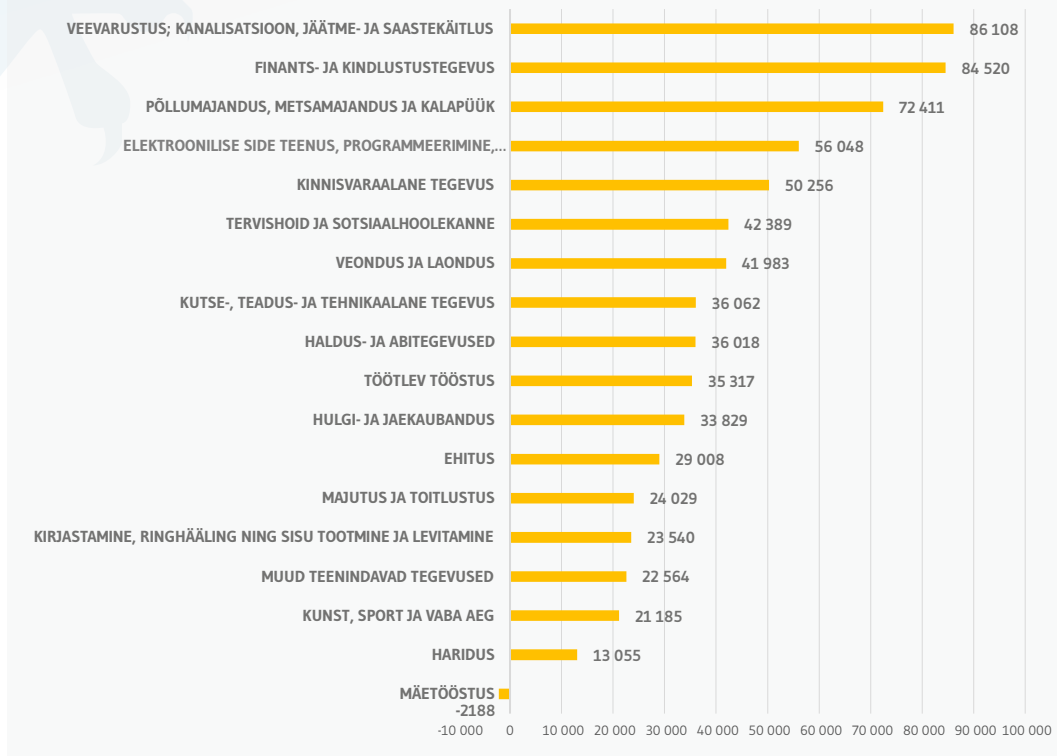
kõrge ärikasum suurendas oluliselt ka loodud lisandväärtust. Ka järgnevatel aastatel on sektori lisandväärtus töötaja kohta püsinud vähemalt kümme korda kõrgemal Lääne maakonna keskmisest tasemest.

Suurema hoiatute arvuga tegevusalade seas oli 2025. aastal kõrgeim tööjõu tootlikkus põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi sektoris, kus lisandväärtus töötaja kohta ulatus 72 411 euron. Järgnesid tervishoiu ja sotsiaalhoolekande sektor 42 389 euroga ning veonduse ja laonduse sektor 41 983 euroga töötaja kohta. Kõik ülejäänud tegevusalad jäid maakonna keskmisest, 37 692 euro suurusest lisandväärtusest töötaja kohta, madalamale tasemele. See näitab, et lisandväärtuse loomine on Lääne maakonnas koondunud suhteliselt vähestesse kõrgema tootlikkusega tegevusaladesse, samas kui mitmed sektorid tegutsevad endiselt tagasihoidlikuma tootlikkuse tasemega.

Töötleva tööstuse keskmine lisandväärtus töötaja kohta perioodil 2022–2025 oli 35 317 eurot ning see kasvas eelneva aastaga võrreldes 8,9% (vt tabel 13). Keskmisest kõrgemat tootlikkust suutsid 2025. aastal näidata järgmised tegevusalad:

- Metallitootmine
- Muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine
- Trükindus ja salvestiste paljundus
- Arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine
- Puidutöötlemine
- Kummi- ja plasttoodete tootmine

LISANDVÄÄRTUS TÖÖTAJA KOHTA, €



Joonis 11. Läänemaa ettevõtete lisandväärtus töötaja kohta 2025 aastal (välja arvatud Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine sektor). Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



LISANDVÄÄRTUS TÖÖTAJA KOHTA, €					
Valdkond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2024–2025
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	1 303 661	561 806	858 664	888 407	3,5%
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	44 185	51 353	59 940	86 108	43,7%
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	55 951	81 416	96 189	84 520	-12,1%
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	69 978	54 831	66 947	72 411	8,2%
ELEKTRONILISE SIDE TEENUS, PROGRAMMEERIMINE	42 759	36 293	34 062	56 048	64,5%
KINNISVARAALANE TEGEVUS	97 431	88 057	72 205	50 256	-30,4%
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	34 843	40 735	43 763	42 389	-3,1%
VEONDUS JA LAONDUS	32 014	29 939	30 944	41 983	35,7%
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	28 416	29 321	31 332	36 062	15,1%
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	26 666	27 562	30 978	36 018	16,3%
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	29 420	33 058	32 421	35 317	8,9%
HULGI- JA JAEKAUBANDUS	26 837	33 358	32 671	33 829	3,5%
EHITUS	27 764	29 400	29 061	29 008	-0,2%
AVALIK HALDUS JA RIIGIKAITSE; KOHUSTUSLIK SOTSIAALKINDLUSTUS	12 927	26 135	29 997	24 615	-17,9%
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	23 429	19 578	23 917	24 029	0,5%
KIRJASTAMINE, RINGHÄÄLING NING SISU TOOTMINE JA LEVITAMINE	20 862	25 774	27 397	23 540	-14,1%
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	20 545	19 180	24 833	22 564	-9,1%
KUNST, SPORT JA VABA AEG	21 594	21 355	21 841	21 185	-3,0%
HARIDUS	14 105	8 185	15 189	13 055	-14,0%
MÄETÖÖSTUS	15 844	17 340	19 697	-2188	-111,1%
KESKMINE	37 124	36 092	37 576	37 692	0,3%

Tabel 12. Läänemaa ettevõtete lisandväärtus töötaja kohta ja selle muutumine aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

LISANDVÄÄRTUS TÖÖTAJA KOHTA TÖÖTLEVAS TÖÖSTUSES, €					
Valdkond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2024–2025
Metallitootmine	30 280	44 839	37 520	56 347	50,2%
Muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	46 203	51 384	48 872	53 082	8,6%
Trükindus ja salvestiste paljundus	25 409	22 967	23 118	49 117	112,5%
Arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine	28 989	43 038	36 118	41 535	15,0%
Puidutöötlemine	35 901	34 159	37 208	38 197	2,7%
Kummi- ja plasttoodete tootmine	29 696	32 290	35 172	37 977	8,0%
Masinate ja seadmete remont ja paigaldus	30 373	26 448	45 814	32 274	-29,6%
Mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	30 151	32 705	30 970	31 238	0,9%
Joogitootmine	-	21 804	34 724	30 613	-11,8%
Toiduainete tootmine	32 067	37 689	33 149	26 503	-20,0%
Tekstiilitootmine	18 237	21 300	16 072	25 889	61,1%
Metalltoodete tootmine, v.a masinad ja seadmed	23 599	21 318	24 256	25 185	3,8%
Mööblitootmine	23 339	28 248	24 255	24 693	1,8%
Muu tootmine	25 131	56 081	57 559	24 653	-57,2%
Muude transpordivahendite tootmine	20 803	19 654	17 295	24 308	40,5%
Rõivatootmine	17 389	20 582	19 728	21 175	7,3%
Elektriseadmete tootmine	18 510	22 310	22 294	20 484	-8,1%
Nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	17 400	19 764	15 941	19 615	23,0%
Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	56 687	47 697	44 665	858	-98,1%
ÜLDKOKKUVÕTE	29 420	33 058	32 421	35 317	8,9%

Tabel 13. Läänemaa Töötleva tööstuse ettevõtete lisandväärtus töötaja kohta ja selle muutumine aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



ETTEVÕTETE NÄITAJAD OMAAVALITSUSTE KAUPA

Käesolevas peatükis analüüsitakse ettevõtete peamisi majandusnäitajaid: müügitulu, ärikasumit, töötajate arvu ja tööjõukulusid. Need näitajad annavad tervikliku ülevaate ettevõtlussektori arengust ning võimaldavad hinnata ettevõtete võimekust luua majanduslikku väärtust, suurendada tegevusmahtusid, säilitada konkurentsivõimet ja tegutseda kasumlikult. Samuti peegeldavad need muutusi piirkonna tööhõives, tootlikkuses ja ettevõtluskeskkonna üldises arengus.

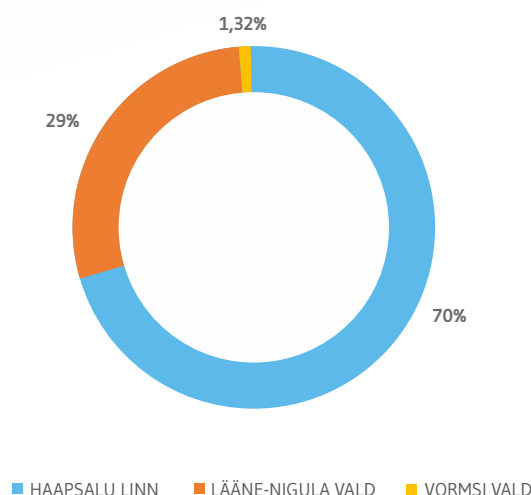
Analüüsis käsitletakse Lääne maakonna ettevõtlust nii tegevusalade lõikes kui ka kohalike omavalitsuste kaupa. Haldusreformi järgselt kuuluvad Lääne maakonna koosseisu kolm omavalitsust: Haapsalu linn, Lääne-Nigula vald ja Vormsi vald. Selline lähenemine võimaldab võrrelda ettevõtluse arengusuundi nii erinevate majandussektorite kui ka maakonna omavalitsuste vahel ning tuua esile piirkondlikud eripärad ja arengutrendid.

MÜÜGITULU JA ÄRIKASUM

Lääne maakonna ettevõtete müügitulust luuakse üle kahe kolmandiku Haapsalu linnas registreeritud ettevõtete poolt (vt joonis 12). Seejuures on Haapsalu linna osakaal maakonna kogumüügitulus perioodil 2022–2025 olnud pigem kasvutrendis, mis viitab ettevõtlusaktiivsuse ja majandustegevuse jätkuvalle koondumisele maakonnakeskusesse.

Lääne-Nigula valla ettevõtted moodustasid vaadeldaval perioodil ligikaudu 29–30% nii Lääne maakonna kogumüügitulust kui ka ärikasumist (vt tabel 14), olles selgelt maakonna suuruselt teine ettevõtluskeskus. Vormsi valla osatähtsus jäi nii müügitulu kui ka ärikasumi arvestuses stabiilselt alla 2%, mis on kooskõlas valla väikese rahvaarvu ja ettevõtlusmahuga.

Kuigi ettevõtlusmahud on Haapsalu linnas märkimisväärselt suuremad, oli 2025. aastal nii Lääne-Nigula valla kui ka Vormsi valla ettevõtete ärikasumi marginaal ehk ärikasumi suhe müügitulusse veidi kõrgem kui Haapsalu linnas.



Joonis 12. Lääne maakonna omavalitsuste osakaal maakonda registreeritud ettevõtete müügitulust 2025. aastal. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.

MÜÜGITULU KOV LÕIKES, €						
	KOV	2022	2023	2024	2025	Muutus 2024–2025
Müügitulu	Haapsalu linn	355 099 841	357 787 091	358 297 029	348 785 224	-2,7%
	Lääne-Nigula vald	154 953 848	148 469 882	147 132 911	140 877 653	-4,3%
	Vormsi vald	6 842 030	6 851 945	6 827 647	5 569 867	-18,4%
Ärikasum	Haapsalu linn	43 284 054	31 212 374	31 409 142	33 642 216	7,1%
	Lääne-Nigula vald	17 980 538	13 544 139	13 149 877	15 658 201	19,1%
	Vormsi vald	224 840	734 571	584 955	622 569	6,4%
Ärikasumi marginaal	Haapsalu linn	12,2%	8,7%	8,8%	9,6%	9,1%
	Lääne-Nigula vald	11,6%	9,1%	8,9%	11,1%	24,7%
	Vormsi vald	3,3%	10,7%	8,6%	11,2%	30,2%

Tabel 14. Läänemaa omavalitsustes registreeritud ettevõtete müügitulu ja ärikasum ning nende muutumine aastatel 2022–2025. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



TÖÖTAJATE ARV, TÖÖJÕUKULUD JA TULUMAKSU LAEKUMINE

Töötajate arv on perioodil 2022–2025 olnud langustrendis kõigis Lääne maakonna omavalitsustes. Haapsalu linnas on hõivatute arvu vähenemine olnud suhteliselt tagasihoidlik, samas kui Lääne-Nigula ja Vormsi vallas on langus olnud märgatavam ning statistiliselt olulisem (vt tabel 15). Töötajate arvu vähenemisega samas suurusjärgus on kahes väiksemas omavalitsuses kahanenud ka ettevõtete tööjõukulud, mis viitab tööjõumahu vähenemise mõjule ettevõtlussektoris.

Positiivse arengusuunana võib esile tõsta kõigi kolme Lääne maakonna omavalitsuse tulumaksulaekumise järjepidevat kasvu perioodil 2022–2025. Kõige kiirem on olnud kasv Lääne-Nigula ja Vormsi vallas, kus tulumaksulaekumised on suurenenud keskmiselt ligikaudu 10% aastas. Haapsalu linnas on kasv olnud mõnevõrra mõõdukam, jäädes 6–7% vahemikku aastas. Tulumaksulaekumiste suurenemine viitab elanike sissetulekute kasvule ning näitab, et vaatamata ettevõtete hõive mõningasele vähenemisele on piirkonna palgatase ja maksubaas tervikuna jätkanud tugevnemist.

TÖÖTAJATE ARV						
	KOV	2022	2023	2024	2025	Muutus 2024–2025
Töötajate arv	Haapsalu linn	3758	3613	3652	3645	-0,2%
	Lääne-Nigula vald	1423	1429	1389	1267	-8,8%
	Vormsi vald	63	60	55	44	-20,0%
Tööjõukulud	Haapsalu linn	81 837 840	84 863 871	89 518 461	94 966 930	6,1%
	Lääne-Nigula vald	28 473 364	30 848 815	31 147 084	27 829 786	-10,7%
	Vormsi vald	754 938	790 092	785 542	636 696	-18,9%
Tulumaksu laekumine	Haapsalu linn	12 003 630	13 121 767	14 675 247	15 629 473	6,5%
	Lääne-Nigula vald	6 783 856	7 399 427	8 233 220	8 995 482	9,3%
	Vormsi vald	588 104	649 163	761 302	838 176	10,1%

Tabel 15. Läänemaa omavalitsustes registreeritud ettevõtete töötajate arv, tööjõukulud ja tulumaksu laekumine ning nende muutumine aastatel 2022–2025.

Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



HAAPSALU LINN

Haapsalu linna suurimad ettevõtlussektorid on töötlev tööstus, hulgi- ja jaekaubandus ning ehitus. 2025. aastal andsid nende tegevusalade ettevõtted kokku 64% linna ettevõtete kogumüügitulust (vt tabel 16), mis kinnitab nende kesket rolli kohaliku majanduse kujundamisel.

Töötleva tööstuse müügitulu vähenes 2023. aastal ligikaudu 5%, kuid järgnevatel aastatel on sektori käive stabiliseerunud. Seejuures on töötajate arv vähenenud müügitulust kiiremas tempos, samal ajal kui ärikasum on suurenenud. Selline areng viitab tootlikkuse paranemisele. Hulgi- ja jaekaubanduse sektori 2025. aasta näitajaid mõjutab asjaolu, et analüüsi koostamise ajal puudusid ettevõtte **Tandem Kaubandus OÜ**

majandusaasta aruande andmed. Perioodil 2022–2024 näitas sektor head arengut, kui müügitulu kasvas keskmiselt ligikaudu 4% aastas. Ehitussektor on seevastu enamiku peamiste majandusnäitajate lõikes olnud aastatel 2022–2025 mõõdukas langustrendis. Kasumlikkuse poolest paistavad Haapsalu linnas silma eelkõige elektrienergia, gaasi ja auru tootmise ning kinnisvaraalse tegevuse sektorid. Nende tegevusalade ärikasumi marginaal ulatus 2025. aastal vastavalt 34,3% ja 80,2%-ni, mis on märkimisväärselt kõrgem võrreldes enamiku teiste sektoritega. Kõrge kasumlikkusega tegevusalade hulka kuulub ka kutse-, teadus- ja tehnikaalne tegevus, kus ärikasumi marginaal oli 26,8%.

ETTEVÕTLUSSEKTORITE NÄITAJAD, €				
Sektor	Müügitulu	Ärikasum	Töötajate arv	Tööjõukulud
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	101 512 770	7 206 991	1234	33 161 682
HULGI- JA JAEKAUBANDUS	82 845 897	2 665 132	400	9 624 489
EHITUS	39 391 877	1 604 157	342	7 400 440
VEONDUS JA LAONDUS	27 092 147	852 475	261	6 592 501
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEgevus	18 027 828	1 401 988	102	5 524 364
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	17 794 683	6 095 990	3	113 975
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	15 169 341	913 707	285	5 524 225
KINNISVARAALANE TEGEVUS	8 645 557	6 935 999	194	6 194 852
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	7 548 014	2 020 838	117	2 008 151
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	5 930 423	302 742	150	2 705 675
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	5 201 530	726 674	247	9 668 474
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	4 990 047	354 870	85	1 687 293
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	4 560 122	1 012 351	37	979 909
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	3 345 556	521 919	29	1 044 747
KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG	2 897 768	-65 785	81	1 440 873
ELEKTROONILISE SIDE TEENUS, PROGRAMMEERIMINE	2 385 388	995 501	32	722 494
KIRJASTAMINE, RINGHÄÄLING NING SISU TOOTMINE JA LEVITAMINE	819 035	-19 508	17	334 627
HARIDUS	578 662	115 611	28	219 320
MÄETÖÖSTUS	48 579	564	1	18 839
KOKKU	348 785 224	33 642 216	3645	94 966 930

Tabel 16. Haapsalu linna ettevõtlussektorite näitajad 2025. aastal. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



LÄÄNE-NIGULA VALD

Lääne-Nigula valla ettevõtlusstruktuuris on selgelt kõige olulisemal kohal töötlev tööstus, mille ettevõtted andsid 2025. aastal 47% omavalitsuse kogumüügitulust, 39% äri- kasumist ning 40% kõigist töökohtadest. See kinnitab sektori keskset rolli nii valla majandustegevuse kui ka tööhõive kujundamisel.

Võrreldes Lääne maakonna keskmisega on Lääne-Nigula vallas oluliselt suurema tähtsusega põllumajanduse, metsa- majanduse ja kalapüügi sektor. Valdkond moodustas 2025. aastal ligikaudu 15% valla töökohtadest ning 18% kogu-

müügitulust. Samuti paistis sektor silma kõrge kasumlikkusega, teenides aasta jooksul ligikaudu 5 miljonit eurot äri- kasumit. See viitab tegevusala tugevale konkurentsivõimele. Maakonna keskmisest tagasihoidlikuma osatähtsusega on Lääne-Nigula vallas hulgi- ja jaekaubanduse sektor, mis on ootuspärane, kuna suurem osa kaubandustegevusest koon- dub tavapärastelt maakonnakeskusesse Haapsallu. Seevastu tootmis- ja ressursipõhiste tegevusalade osakaal on vallas suurem. Perioodil 2022–2025 on ehitussektoris töötajate arv vähenenud 14,8%, kuid sektori müügitulu on samal ajal püsinud suhteliselt stabiilsena.

ETTEVÕTLUSSEKTORITE NÄITAJAD, €				
Sektor	Müügitulu	Ärikasum	Töötajate arv	Tööjõukulud
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	66 130 171	6 165 351	507	11 944 462
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	25 253 919	4 889 026	184	4 325 690
VEONDUS JA LAONDUS	12 817 461	752 844	90	2 344 882
EHITUS	10 088 440	745 310	121	2 410 167
HULGI- JA JAEKAUBANDUS	7 714 757	188 038	45	925 308
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	3 472 277	813 897	45	807 886
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	2 865 893	-2 093	44	890 820
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	2 754 022	480 471	63	1 670 164
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	2 695 228	301 360	58	793 121
KINNISVARAALANE TEGEVUS	1 684 374	735 563	20	412 232
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	1 278 037	249 889	21	332 085
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	1 240 134	156 123	8	192 949
KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG	1 231 816	121 011	41	410 408
ELEKTROONILISE SIDE TEENUS, PROGRAMMEERIMINE	671 594	217 491	7	177 313
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	394 897	5 896	4	58 901
MÄETÖÖSTUS	201 822	-103 815	2	39 984
KIRJASTAMINE, RINGHÄÄLING NING SISU TOOTMINE JA LEVITAMINE	182 637	-11 883	2	44 405
HARIDUS	182 374	-7 008	5	39 709
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	17 800	-39 270	0	0
KOKKU	140 877 653	15 658 201	1267	27 829 786

Tabel 17. Lääne-Nigula valla ettevõtlussektorite näitajad 2025. aastal. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



VORMSI VALD

Esitatud majandusaasta aruannete andmetel tegutses 2025. aastal Vormsi vallas 133 ettevõtet, mis andsid tööd kokku 44 inimesele. See viitab asjaolule, et enamikul vallas registreeritud ettevõtetest puuduvad palgalised töötajad ning kõik ülejäänud on mikroettevõtted. Sellest tulenevalt mõjutavad valla majandusnäitajate muutusi perioodil 2022–2025 sageli üksikute ettevõtete tegevusmahud ja majandustulemused.

Väikese ettevõtlusbaasi tõttu võivad isegi ühe või paari ettevõtte müügitulu, kasumlikkuse või töötajate arvu muutused avaldada märkimisväärset mõju kogu omavalitsuse koondnäitajatele. Valla suurimad ettevõtlussektorid on aastast-aastasse olnud põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük, hulgi- ja jaekaubandus ning ehitus.

ETTEVÕTLUSSEKTORITE NÄITAJAD, €				
Sektor	Müügitulu	Ärikasum	Töötajate arv	Tööjõukulud
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	1 140 658	-21 868	6	153 113
HULGI- JA JAEKAUBANDUS	1 066 217	-13 080	2	16 938
EHITUS	929 009	-29 251	7	122 606
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	526 507	87 779	5	82 898
KINNISVARAALANE TEGEVUS	503 721	557 459	1	8255
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	451 697	21 101	10	73457
KIRJASTAMINE, RINGHÄÄLING NING SISU TOOTMINE JA LEVITAMINE	367 266	70 372	3	19 243
ELEKTROONILISE SIDE TEENUS, PROGRAMMEERIMINE	181 365	984	2	57 694
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	108 369	-34 565	1	23 596
KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG	94 374	-28 032	1	12 958
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	54 223	6826	1	5880
VEONDUS JA LAONDUS	49482	1385	1	8465
HARIDUS	49 282	-4467	1	33 406
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	41 396	16 729	1	18 187
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	6301	-8803	0	0
KOKKU	5 569 867	622 569	44	636 696

Tabel 18. Vormsi valla ettevõtlussektorite näitajad 2025. aastal. Allikas: Äriregistri andmete analüüs.



LÄÄNEMAA VÕRDLUS TEISTE MAAKONDADEGA EESTIS

Eesti maakondade majandusnäitajate võrdlemine aitab hinnata piirkondade arengutaset, konkurentsivõimet ja majandusstruktuuri tugevusi ning nõrkusi. Käesolevas peatükis võrreldakse Lääne maakonna peamisi majandusnäitajaid teiste Eesti maakondade vastavate näitajatega aastatel 2021–2025. Analüüsi eesmärk on pakkuda kohalikele otsustajatele ja poliitikakujundajatele laiemat konteksti Lääne maakonna arengusuundade hindamiseks ning tuua esile valdkonnad, kus maakond paistab silma või vajab täiendavat tähelepanu.

Maakondade vaheline võrdlus põhineb Statistikaameti andmetel. Seejuures tuleb arvestada, et kasutatud andmed sobivad eelkõige maakondade omavaheliseks võrdlemiseks ning ei ole kõigis näitajates otseselt võrreldavad käesoleva analüüsi varasemates peatükkides esitatud tulemustega. Erinevused tulenevad peamiselt kasutatavast metoodikast ja ettevõtete klassifitseerimise põhimõtetest. Statistikaamet jaotab ettevõtted tegevusalade ja statistiliste üksuste lõikes

mõnevõrra erinevalt ning teatud võrdlustabelites pole kajastatud näiteks finants- ja kindlustustegevus sektori näitajaid. Seetõttu tuleks käesolevas peatükis esitatud tulemusi käsitleda eelkõige suhteliste võrdlustena maakondade vahel, mitte otsese jätkuna eelnevates peatükkides esitatud ettevõttepõhistele analüüsidele. Sellest hoolimata võimaldavad need andmed anda usaldusväärse ülevaate Lääne maakonna positsioonist Eesti regionaalses majanduspildis ning hinnata maakonna arengut võrreldes teiste piirkondadega.

Analüüsitud on järgmisi näitajaid:

- Rahvastik
- SKP elaniku kohta
- Tööjõud
- Brutokuupalk
- Müügitulu
- Investeeringud põhivarasse
- Lisandväärtus töötaja kohta

RAHVASTIK

Rahvastiku areng on üks olulisemaid piirkonna majanduslikku elujõulisust iseloomustavaid näitajaid, kuna see mõjutab otseselt tööjõu kättesaadavust, tarbijate arvu ning kohalike teenuste ja ettevõtete arenguvõimalusi. Maakondade rahvaarvu muutuste võrdlemine võimaldab hinnata, millised piirkonnad suudavad elanikke ligi meelitada ja hoida ning kuidas demograafilised trendid mõjutavad nende pikaajalist arengupotentsiaali.

Perioodil 2022–2025 kasvas rahvaarv vaid kahes Eesti maakonnas – Harju- ja Tartumaal. Ülejäänud maakondades toimunud elanike arvu vähenemise tulemusena kahanes Eesti rahvaarv tervikuna vaadeldaval perioodil 0,4%. Lääne maakonna rahvaarv vähenes samal ajal Eesti keskmisest kiiremas tempos, kuid maakond paikneb elanikkonna muutuse järgi võrreldes teiste Eesti maakondadega ligikaudu

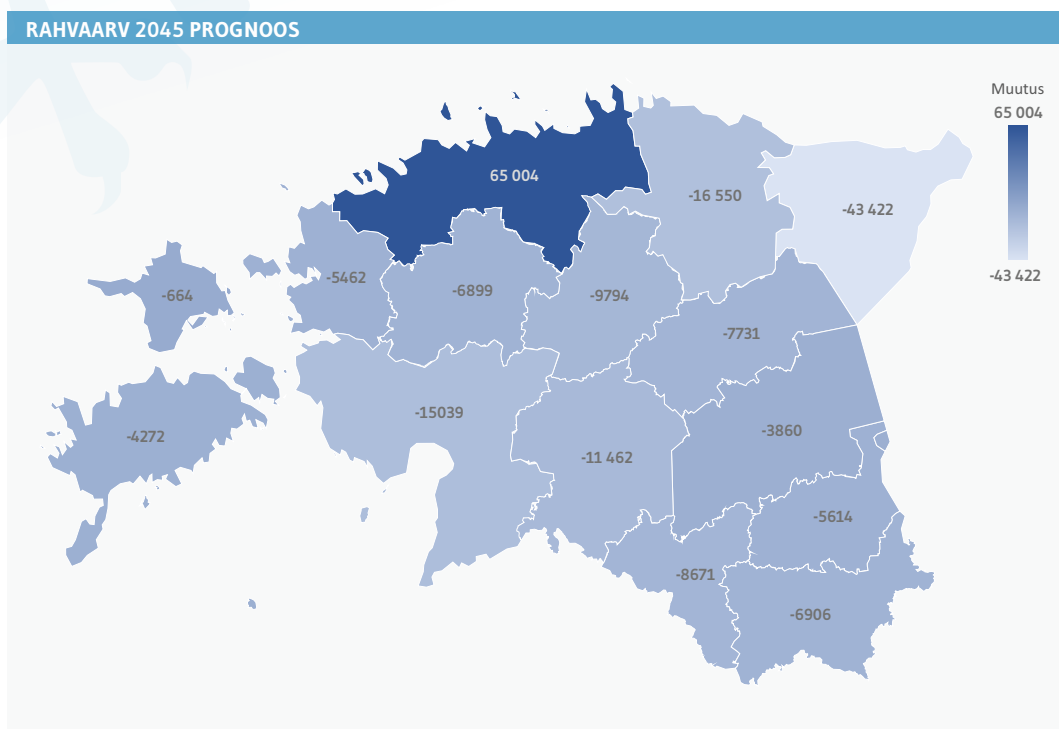
tabeli keskosas (vt tabel 19). See viitab sellele, et rahvastiku vähenemine on küll oluline väljakutse, kuid ei ole Lääne maakonnale võrreldes paljude teiste piirkondadega erandlik probleem.

Statistikaameti rahvastikuprognoosi kohaselt jätkub Lääne maakonnas elanike arvu vähenemine ka järgnevatel aastakümnetel. Prognoosi järgi elab maakonnas 2045. aastal ligikaudu 5500 inimest vähem kui 2025. aastal (vt joonis 13). Kuigi prognoositav langustempo on teiste maakondadega võrreldes pigem keskmine, avaldaks selline rahvastikumuutus märkimisväärset mõju nii tööturule, ettevõtluskeskkonnale kui ka avalike teenuste korraldusele. Tööealise elanikkonna vähenemine võib süvendada tööjõupuudust, piirata ettevõtete kasvuvõimalusi ning suurendada konkurentsi kvalifitseeritud tööjõu pärast.



RAHVAARV					
Maakond	2023	2024	2025	2026	Muutus 2023–2026
Harju maakond	638 076	646 315	647 024	644 758	1,0%
Hiiu maakond	8474	8418	8346	8330	-1,7%
Ida-Viru maakond	133 358	132 286	130 156	127 909	-4,1%
Jõgeva maakond	27 739	27 397	27 031	26 526	-4,4%
Järva maakond	30 072	30 084	29 815	29 573	-1,7%
Lääne maakond	20 688	20 625	20 358	20 200	-2,4%
Lääne-Viru maakond	59 608	59 536	59 065	58 309	-2,2%
Põlva maakond	24 036	23 892	23 553	23 223	-3,4%
Pärnu maakond	87 418	87 891	87 747	87 015	-0,5%
Rapla maakond	34 038	34 246	33 990	33 733	-0,9%
Saare maakond	31 919	32 021	31 804	31 521	-1,2%
Tartu maakond	162 390	164 460	164 650	164 825	1,5%
Valga maakond	28 114	27 924	27 560	27 034	-3,8%
Viljandi maakond	45 637	45 543	45 168	44 598	-2,3%
Võru maakond	34 317	34 049	33 728	33 191	-3,3%
EESTI KOKKU	1 365 884	1 374 687	1 369 995	1 360 745	-0,4%

Tabel 19. Eesti maakondade rahvaarv 1. jaanuari seisuga perioodil 2023–2026. Allikas: Statistikaamet.



Joonis 13. Eesti maakondade rahvastiku arvu muutuse prognoos 2045. aastaks. Allikas: Statistikaamet.



SKP ELANIKU KOHTA

Sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta on üks enim kasutatavaid piirkondliku majandusarengu näitajaid, mis väljendab loodud majandusliku väärtuse mahtu ühe elaniku kohta. Maakondade võrdlus aitab hinnata piirkondade majanduslikku jõukust, tootlikkust ja arengutaset. SKP elaniku kohta võimaldab võrrelda erineva suuruse ja rahvaarvuga maakondi.

Lääne maakonna SKP elaniku kohta on aastatel 2021–2024 liikunud stabiilselt üles. Näitaja kasvutempo on olnud Eesti keskmisest kiirem, jäädes minimaalselt alla vaid Harju ja Saare maakondadele (vt tabel 20). Võrreldes näitaja absoluutväärtust, siis positsioneerub Lääne maakond teiste maakondade võrdluses viimase kolmandiku algusesse.

SKP ELANIKU KOHTA					
Maakond	2021	2022	2023	2024	Muutus 2021–2024
Harju maakond	31 055	35 283	37 526	38 914	25,3%
Hiiu maakond	15 237	17 218	18 617	18 636	22,3%
Ida-Viru maakond	16 504	20 450	17 525	17 879	8,3%
Jõgeva maakond	14 274	16 929	16 447	17 172	20,3%
Järva maakond	17 194	19 283	18 387	19 216	11,8%
Lääne maakond	13 790	15 409	16 701	17 230	24,9%
Lääne-Viru maakond	16 203	17 898	17 249	17 929	10,7%
Põlva maakond	12 524	14 411	14 136	14 960	19,5%
Pärnu maakond	16 018	18 341	18 879	19 344	20,8%
Rapla maakond	13 955	15 831	16 016	16 434	17,8%
Saare maakond	14 241	16 699	17 211	17 867	25,5%
Tartu maakond	23 669	25 699	27 661	28 596	20,8%
Valga maakond	13 324	14 239	14 230	14 792	11,0%
Viljandi maakond	17 060	18 844	18 747	19 470	14,1%
Võru maakond	14 954	16 047	15 389	15 882	6,2%
EESTI KESKMINE	23 634	26 913	27 989	29 036	22,9%

Tabel 20. Eesti maakondade SKP elaniku kohta perioodil 2021–2024. Allikas: Statistikaamet.

TÖÖJÕUD

Tööjõud, hõivatute arv ja tööhõive määr on piirkonna majandusliku arengu seisukohalt võtmetähtsusega näitajad, kuna need iseloomustavad nii tööealise elanikkonna osalemist tööturul kui ka ettevõtete võimekust luua ja säilitada töökohti.

Lääne maakonna tööjõud jäi 2025. aastal napilt alla 10 000. Võrreldes 2022. aastaga on tegemist ligikaudu 10% langusega (vt tabel 21). Lääne maakonna hõivatute arv on samal perioodil vähenenud veelgi kiiremini ning langenud kokku 13,6% (vt tabel 22). Majanduslikult mitteaktiivseid inimesi (näiteks paljud pensionärid, mittetöötavad õppurid jne.) tööjõu hulka ei arvestada ning tööjõu moodustavad hõivatud ja töötud. Seetõttu tähendab hõivatute arvu tööjõust kiirem vähenemine töötute arvu kasvu samal perioodil. Selle tendiga kooskõlas on ka Lääne maakonna tööhõive määra

vähenedes 15,2% võrra perioodil 2022–2025% (vt tabel 23). Võrreldes teiste maakondadega Eestis on tegemist kõige kiirema langusega, kusjuures eriti dramaatiline on olnud langus just 2025. aastal. Varasematel aastatel on Lääne maakonna tööhõive määr olnud teiste maakondadega võrreldes pigem kõrge. Lääne maakonna hõivatute arv vähenes 2025. aastal 1100 võrra ning elanike arv samal perioodil 158 võrra. See tähendab, et hõive vähenemist ei saa selgitada üksnes rahvastiku vähenemisega. Tööturult langes välja ligi 1000 inimest, kes ei kuulu majanduslikult mitteaktiivsete inimeste hulka ja on seetõttu märkimisväärne sündmus, mis võib viidata maakonna tööturu struktuursetele probleemidele. Tegemist võib olla ka statistilise kõikumisega, mistõttu tuleks 2025. aasta näitajaid tõlgendada teatava ettevaatusega ja jälgida, kuidas muutub näitaja tulevikus.



TÖÖJÕUD, tuhat					
Maakond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2022–2025
Harju maakond	360,7	370,8	377,6	377,9	4,8%
Hiiu maakond	14,6	15,5	14,7	14,3	-2,1%
Ida-Viru maakond	27,0	30,1	31,6	31,4	16,3%
Jõgeva maakond	17,0	17,6	16,5	16,7	-1,8%
Järva maakond	61,1	62,7	67,1	65,8	7,7%
Lääne maakond	4,5	4,4	4,4	4,8	6,7%
Lääne-Viru maakond	10,7	11,7	10,6	9,7	-9,3%
Põlva maakond	44,6	44,8	45,5	46,0	3,1%
Pärnu maakond	16,0	16,9	15,9	16,5	3,1%
Rapla maakond	13,0	13,2	13,4	12,8	-1,5%
Saare maakond	10,7	11,5	11,5	10,9	1,9%
Tartu maakond	85,0	92,0	92,4	92,4	8,7%
Valga maakond	11,5	13,1	14,0	12,0	4,3%
Viljandi maakond	24,5	22,5	23,4	21,2	-13,5%
Võru maakond	16,7	15,3	17,0	16,8	0,6%
EESTI KOKKU	717,5	742,3	755,7	749,3	4,4%

Tabel 21. Eesti maakondade tööjõud (tuhandetes) ja selle muutumine perioodil 2022–2025. Allikas: Statistikaamet.

HÕIVATUD, tuhat					
Maakond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2022–2025
Harju maakond	339,7	347,7	350,5	349,9	3,0%
Hiiu maakond	14,0	14,8	14,0	13,1	-6,4%
Ida-Viru maakond	25,3	27,8	29,0	29,7	17,4%
Jõgeva maakond	16,0	15,7	15,4	15,7	-1,9%
Järva maakond	54,6	56,4	58,1	57,4	5,1%
Lääne maakond	4,4	4,4	4,4	4,8	9,1%
Lääne-Viru maakond	10,3	10,7	10,0	8,9	-13,6%
Põlva maakond	42,4	42,4	41,5	42,6	0,5%
Pärnu maakond	15,7	16,1	14,8	15,0	-4,5%
Rapla maakond	12,0	11,8	12,0	12,0	0,0%
Saare maakond	10,1	10,7	11,1	10,0	-1,0%
Tartu maakond	82,3	87,6	87,6	87,2	6,0%
Valga maakond	10,6	12,0	12,5	11,0	3,8%
Viljandi maakond	23,8	21,7	22,1	20,2	-15,1%
Võru maakond	16,1	15,0	15,9	15,8	-1,9%
EESTI KOKKU	677,4	694,6	698,6	693,1	2,3%

Tabel 22. Eesti maakondade hõivatute arv (tuhandetes) ja selle muutumine perioodil 2022–2025. Allikas: Statistikaamet.



TÖÖHÕIVE MÄÄR, %					
Maakond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2022–2025
Harju maakond	74,3	73,2	72,8	72,3	-2,7%
Hiiu maakond	64,9	68,6	65,5	60,9	-6,2%
Ida-Viru maakond	60,7	65,7	67,4	69,9	15,2%
Jõgeva maakond	66,3	64,8	64,0	63,4	-4,4%
Järva maakond	54,9	55,4	57,5	59,0	7,5%
Lääne maakond	70,8	70,0	71,3	77,7	9,7%
Lääne-Viru maakond	70,5	72,7	67,2	59,8	-15,2%
Põlva maakond	70,7	70,8	65,6	66,1	-6,5%
Pärnu maakond	70,5	69,3	64,0	67,2	-4,7%
Rapla maakond	60,7	58,5	62,6	64,7	6,6%
Saare maakond	58,2	61,9	63,7	59,7	2,6%
Tartu maakond	71,5	72,7	72,1	71,3	-0,3%
Valga maakond	53,8	60,0	61,6	55,5	3,2%
Viljandi maakond	70,4	65,7	67,2	62,2	-11,6%
Võru maakond	63,3	61,2	65,2	64,2	1,4%
EESTI KESKMINE	69,2	69,2	68,9	68,5	-1,0%

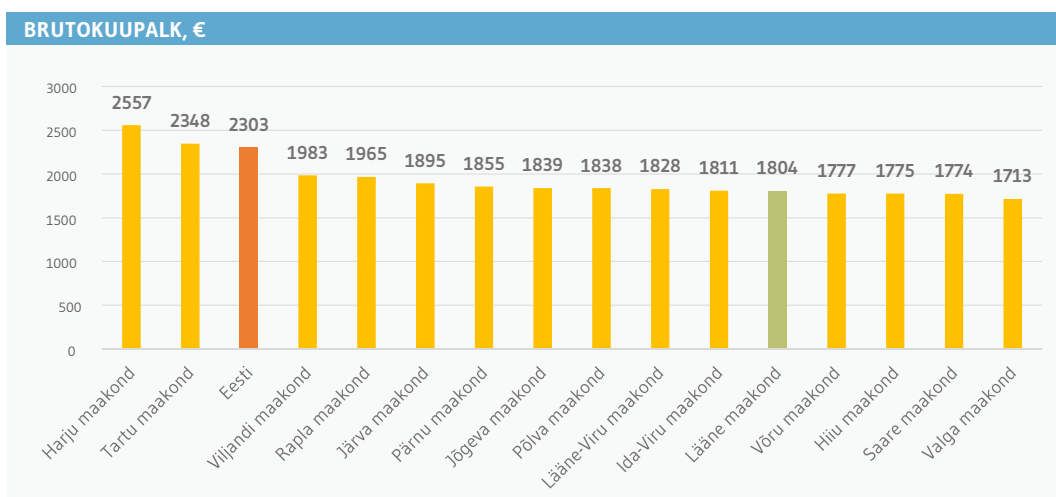
Tabel 23. Eesti maakondade tööhõive määr ja selle muutumine aastatel 2022–2025. Allikas: Statistikaamet.

BRUTOKUUPALK

Keskmine brutokuupalk on oluline näitaja, mis peegeldab nii piirkonna majanduslikku arengut kui ka tööturu konkurentsivõimet. Maakondade palgatasemete võrdlemine aitab hinnata, kus luuakse kõrgema lisandväärtusega töökohti ning millistes piirkondades on ettevõtted võimelised pakkuma töötajatele konkurentsivõimelisemat tasustamist.

Lääne maakonna brutokuupalga kasvutempo oli aastatel 2022–2025 Eesti maakondadest kõige madalam, kokku 16,9% (vt tabel 24). Sarnane oli olukord kui analüüsida mediaanpalga muutumist (vt tabel 25). Lääne maakonna

keskmine palgatase jääb Eesti teiste maakondadega võrreldes viimasesse kolmandikku (vt joonis 15). See tähendab, et Eesti keskmisega võrreldes on maakonna palgatase madalam ja mahajäämus keskmisest ajas ainult süveneb (vt joonis 16).



Joonis 15. Eesti maakondade brutokuupalk 2025. aastal. Allikas: Statistikaamet.



BRUTOKUUPALK, €					
Maakond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2022–2025
Harju maakond	2130	2290	2536	2557	20,0%
Hiiu maakond	1427	1583	1730	1775	24,4%
Ida-Viru maakond	1472	1628	1780	1811	23,0%
Jõgeva maakond	1499	1623	1791	1839	22,7%
Järva maakond	1597	1711	1848	1895	18,7%
Lääne maakond	1543	1624	1751	1804	16,9%
Lääne-Viru maakond	1522	1667	1816	1828	20,1%
Põlva maakond	1499	1585	1763	1838	22,6%
Pärnu maakond	1543	1676	1815	1855	20,2%
Rapla maakond	1629	1727	1894	1965	20,6%
Saare maakond	1467	1555	1726	1774	20,9%
Tartu maakond	1940	2141	2294	2348	21,0%
Valga maakond	1377	1529	1645	1713	24,4%
Viljandi maakond	1662	1772	1908	1983	19,3%
Võru maakond	1477	1607	1745	1777	20,3%
EESTI KESKMINE	1908	2065	2269	2303	20,7%

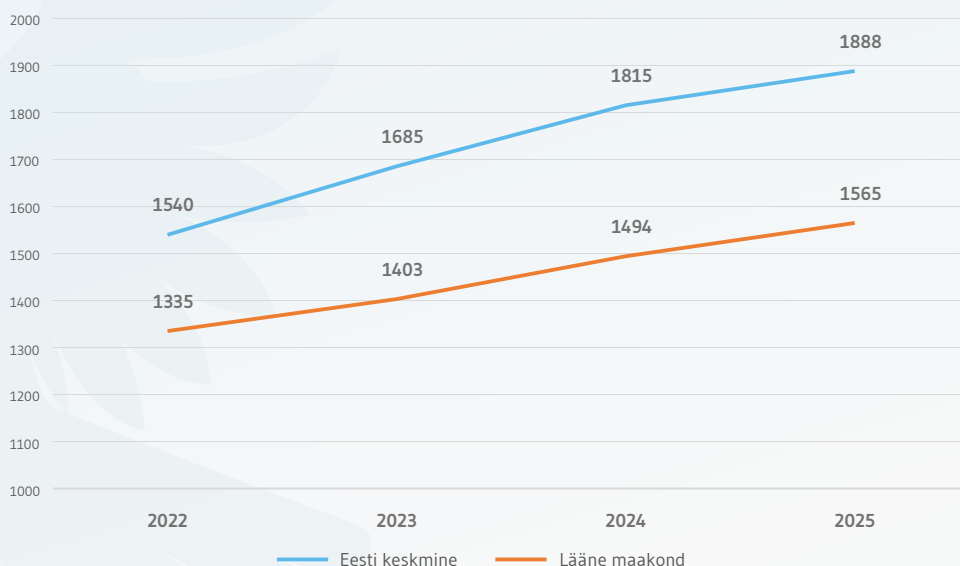
Tabel 24. Eesti maakondade brutokuupalk selle muutumine perioodil 2022–2025. Allikas: Statistikaamet.

MEDIAANPALK, €					
Maakond	2022	2023	2024	2025	Muutus 2022–2025
Harju maakond	1700	1856	2000	2066	21,5%
Hiiu maakond	1266	1400	1510	1563	23,5%
Ida-Viru maakond	1216	1345	1459	1506	23,8%
Jõgeva maakond	1289	1419	1520	1598	24,0%
Järva maakond	1383	1506	1619	1691	22,3%
Lääne maakond	1335	1403	1494	1565	17,2%
Lääne-Viru maakond	1300	1420	1524	1565	20,4%
Põlva maakond	1315	1409	1490	1590	20,9%
Pärnu maakond	1305	1424	1510	1583	21,3%
Rapla maakond	1388	1463	1591	1669	20,2%
Saare maakond	1263	1336	1468	1550	22,7%
Tartu maakond	1591	1776	1900	1967	23,6%
Valga maakond	1200	1308	1440	1499	24,9%
Viljandi maakond	1456	1565	1675	1750	20,2%
Võru maakond	1268	1384	1468	1533	20,9%
EESTI KESKMINE	1540	1685	1815	1888	22,6%

Tabel 25. Eesti maakondade mediaanpalk ja selle muutumine perioodil 2022–2025. Allikas: Statistikaamet.



MEDIAANPALK, €



Joonis 15. Eesti maakondade mediaanpalk ja selle muutumine perioodil 2022–2025. Allikas: Statistikaamet.

MÜÜGITULU

Eesti maakondade ettevõtete müügitulu muutus oli aastatel 2023–2024 suhteliselt dünaamiline. Eestis kokku kahanes müügitulu 0,9% ning kokku kahanes müügitulu kaheksas maakonnas ja kasvas seitsmes (vt tabel 26). Kõige enam kasvas

müügitulu Põlva ja Järva maakondades. Kõige enam kahanes Ida-Viru ja Pärnu maakondades. Protsentuaalselt kolmas langus oli Lääne maakonnas, mis on ka müügitulu absoluutmahtusid arvestades üks Eesti väiksemaid maakondasid.

MÜÜGITULU, tuhat €					
Maakond	2021	2022	2023	2024	Muutus 2023–2024
	56 174 550	69 672 086	67 628 606	67 250 186	-0,6%
Hiiu maakond	204 655	231 223	221 073	219 659	-0,6%
Ida-Viru maakond	3 197 267	4 207 413	3 516 989	3 101 268	-11,8%
Jõgeva maakond	770 464	951 706	882 014	856 847	-2,9%
Järva maakond	1 104 705	1 306 484	1 233 592	1 305 377	5,8%
Lääne maakond	434 073	512 121	516 307	487 874	-5,5%
Lääne-Viru maakond	2 508 127	2 932 935	2 679 818	2 704 132	0,9%
Põlva maakond	450 603	515 174	480 904	510 218	6,1%
Pärnu maakond	2 592 746	3 193 672	3 112 582	2 920 009	-6,2%
Rapla maakond	880 791	1 070 443	1 028 483	1 036 765	0,8%
Saare maakond	826 716	993 561	996 309	1 029 886	3,4%
Tartu maakond	7 398 414	8 978 862	8 693 673	8 623 209	-0,8%
Valga maakond	729 782	868 483	874 737	853 110	-2,5%
Viljandi maakond	1 676 184	1 970 087	1 789 541	1 864 040	4,2%
Võru maakond	939 276	1 119 964	1 011 612	1 023 581	1,2%
EESTI KESKMINE	79 888 354	98 524 215	94 666 239	93 786 159	-0,9%

Tabel 26. Eesti maakondades registreeritud ettevõtete müügitulu (tuhat eurot) ja selle muutumine aastatel 2021–2024. Allikas: Statistikaamet.



INVESTEERINGUD PÕHIVARASSE

Investeeringud põhivarasse näitavad ettevõtete valmisolekut suurendada tootmisvõimsust, parandada tootlikkust ning luua eeldusi tulevaseks kasvuks. Maakondade investeerimisaktiivsuse võrdlemine aitab hinnata ettevõtete usaldust piirkonna arenguväljavaadete suhtes ning näitab, millistes maakondades luuakse kõige aktiivsemalt eeldusi pikaajaliseks majanduskasvuks.

Aastatel 2023–2024 suurenesid ettevõtete investeeringud põhivarasse vaid neljas maakonnas – Harju-, Tartu-, Valga- ja Võrumaal (vt tabel 27). Nendes piirkondades toimunud investeerimisaktiivsuse kasv oli piisavalt suur, et kasvatada Eesti ettevõtete põhivarainvesteeringute kogumahtu tervikuna 3,6%.

Lääne maakonna puhul tuleb investeeringute dünaamika tõlgendamisel arvestada piirkonna majanduse suhteliselt väikest mahtu. Seetõttu võivad üksikute suuremate ettevõtete investeerimisotsused mõjutada maakonna koondnäitajaid märkimisväärselt. Perioodi 2021–2024 andmed näitavad, et varasemalt on investeeringute mahu vähenemisele sageli järgnenud taastumine või kasv, mistõttu ei pruugi lühiajalised kõikumised viidata pikaajalise trendi muutumisele. Järgnevad aastad näitavad, kas selline tsükliline areng on Lääne maakonnas püsiv seaduspära. Aastatel 2023–2024 vähenesid Lääne maakonna ettevõtete investee-

ringud põhivarasse 15,9%. See viitab tagasihoidlikule investeerimisaktiivsusele, mis võib pikemas perspektiivis mõjutada ettevõtete tootlikkust, moderniseerimisvõimekust ja kasvupotentsiaali.

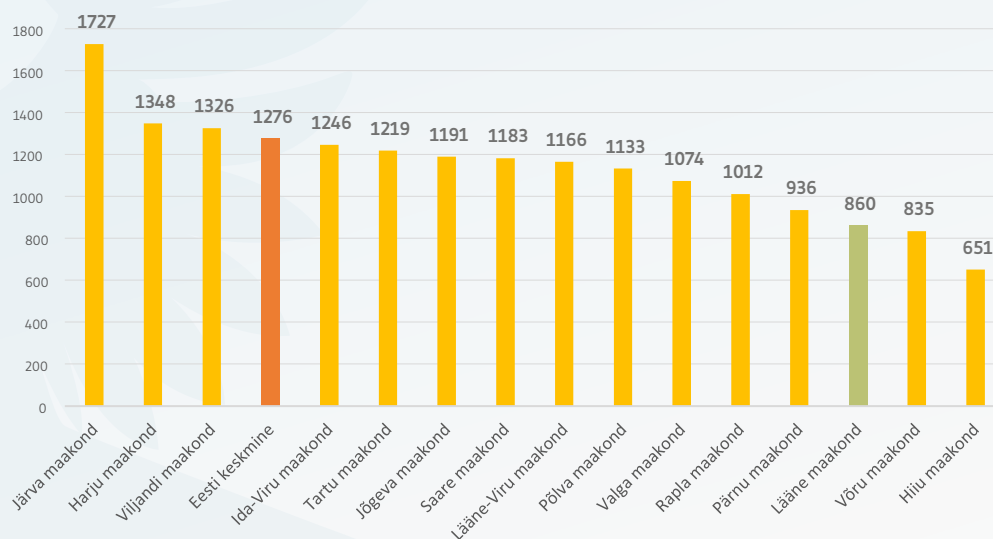
Investeerimisaktiivsuse hindamiseks on oluline vaadelda ka põhivarainvesteeringute mahtu töötaja kohta. Selle näitaja järgi paikneb Lääne maakond Eesti maakondade võrdluses tagantpoolt kolmandal kohal (vt joonis 16). See tähendab, et maakonna ettevõtted investeerivad ühe töötaja kohta vähem kui enamikus teistes Eesti piirkondades. Kui Eesti keskmine põhivarainvesteering töötaja kohta oli 1276 eurot, siis Lääne maakonnas ulatus vastav näitaja 860 euron. Ligikaudu kolmandiku võrra madalam investeeringute tase võib viidata ettevõtete ettevaatlikumatele investeerimisotsustele või maakonna majandusstruktuurile, kus domineerivad tegevusalad on vähem kapitalimahukad.

INVESTEERINGUD, tuhat €					
Maakond	2021	2022	2023	2024	Muutus 2023–2024
Harju maakond	3 174 435	3 728 360	3 621 105	3 952 546	9,2%
Hiiu maakond	17 189	17 166	15 417	13 667	-11,4%
Ida-Viru maakond	313 314	307 178	361 632	309 991	-14,3%
Jõgeva maakond	66 959	103 089	73 755	64 425	-12,6%
Järva maakond	115 774	194 949	180 842	132 506	-26,7%
Lääne maakond	44 706	40 029	46 844	39 383	-15,9%
Lääne-Viru maakond	184 431	209 220	214 126	204 666	-4,4%
Põlva maakond	46 608	52 754	54 366	51 320	-5,6%
Pärnu maakond	196 942	221 421	250 631	213 121	-15,0%
Rapla maakond	83 342	82 360	79 543	75 332	-5,3%
Saare maakond	76 161	97 877	126 160	104 601	-17,1%
Tartu maakond	591 829	536 815	514 880	602 397	17,0%
Valga maakond	68 300	62 430	52 514	57 570	9,6%
Viljandi maakond	165 174	183 381	178 709	159 070	-11,0%
Võru maakond	77 154	78 784	68 125	70 940	4,1%
EESTI KOKKU	5 222 318	5 915 812	5 838 648	6 051 534	3,6%

Tabel 27. Eesti maakondades registreeritud ettevõtete investeeringud põhivarasse (tuhat eurot) ja selle muutumine aastatel 2021–2024.
Allikas: Statistikaamet.



PÕHIVARA INVESTEERINGUD TÖÖTAJA KOHTA, €



Joonis 16. Eesti maakondades registreeritud ettevõtete investeeringud põhivarasse (eurot) töötaja kohta 2024. aastal. Allikas: Statistikaamet.

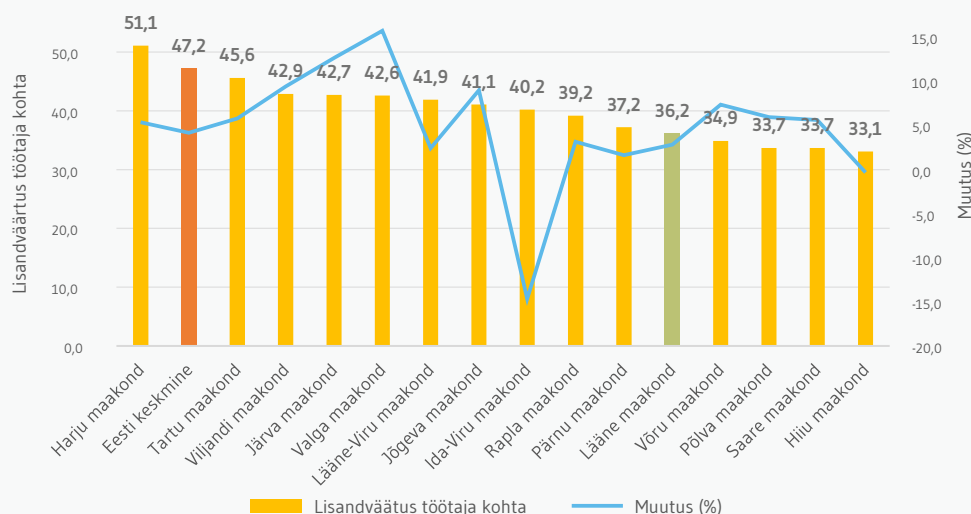
LISANDVÄÄRTUS TÖÖTAJA KOHTA

Lisandväärtus töötaja kohta on üks olulisemaid tööjõu tootlikkust mõõtvaid näitajaid, mis väljendab ühe töötaja loodud majanduslikku väärtust. Maakondade võrdlus võimaldab hinnata piirkondade majanduse efektiivsust, ettevõtete positsiooni väärtusahelas ning nende suutlikkust luua kõrgema lisandväärtusega töökohti ja tooteid.

Lisandväärtus töötaja kohta näitaja suurenas aastatel 2023–2024 enamikes Eesti maakondades, välja arvatud Hiiumaa, kus see püsis praktiliselt muutumatuna ning Ida-Virumaa, kus toimus väga oluline langus 14,6% (vt tabel 28). Lääne maakonnas oli 2024. aastal lisandväärtus töötaja kohta 36,2

tuhat eurot, mis oli eelnenud aastaga võrreldes 2,8% kasv. Teiste maakondadega võrreldes positsioneerus Lääne maakond viimase kolmandiku algusesse ning kasvutempo oli samuti pigem tagasihoidlik (vt joonis 17).

LISANDVÄÄRTUS TÖÖTAJA KOHTA, tuhat €



Joonis 17. Eesti maakondades registreeritud ettevõtete lisandväärtus töötaja kohta (tuhat eurot) 2024. aastal ja selle muutus võrreldes 2023. aastaga. Allikas: Statistikaamet.



LISANDVÄÄRTUS, tuhat €					
Maakond	2021	2022	2023	2024	Muutus 2023–2024
	44,0	48,5	48,5	51,1	5,4%
Hiiu maakond	28,8	31,4	33,2	33,1	-0,3%
Ida-Viru maakond	39,2	43,6	47,1	40,2	-14,6%
Jõgeva maakond	34,4	41,0	37,7	41,1	9,0%
Järva maakond	37,0	43,2	37,9	42,7	12,7%
Lääne maakond	31,6	33,3	35,2	36,2	2,8%
Lääne-Viru maakond	37,9	44,2	40,9	41,9	2,4%
Põlva maakond	31,1	32,6	31,8	33,7	6,0%
Pärnu maakond	33,5	38,2	36,6	37,2	1,6%
Rapla maakond	33,0	39,1	38,0	39,2	3,2%
Saare maakond	28,0	31,5	31,9	33,7	5,6%
Tartu maakond	39,4	43,1	43,1	45,6	5,8%
Valga maakond	36,5	39,4	36,8	42,6	15,8%
Viljandi maakond	37,7	40,8	39,2	42,9	9,4%
Võru maakond	33,6	35,7	32,5	34,9	7,4%
EESTI KESKMINE	41,1	45,5	45,3	47,2	4,2%

Tabel 28. Eesti maakondades registreeritud ettevõtete lisandväärtus töötaja kohta (tuhat eurot) ja selle muutumine perioodil 2021–2024. Allikas: Statistikaamet.

LÄÄNEMAA MAJANDUSVALDKONDADE NÄITAJAD AASTATEL 2022–2025

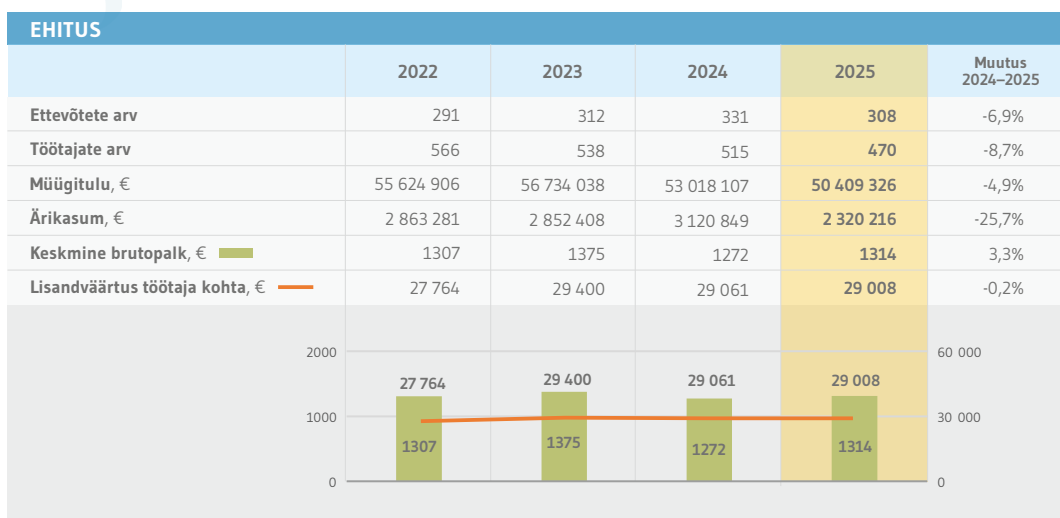
EHITUS

Ehitussektor hõlmab hoonete ja rajatiste ehitamist, rekonstrueerimist, renoveerimist ja remonti. Valdkonda kuuluvad nii elu-, äri- ja tootmishoonete kui ka teede, sildade, sadamate ja muu taristu rajamine ning ehitistega seotud paigaldus- ja eriehitustööd. Sektoril on oluline roll majandusarengu toetamisel, kuna see loob eeldused ettevõtluse, elukeskkonna ja infrastruktuuri arenguks.⁵

Ehitussektori majandusnäitajad olid perioodil 2022–2025 üldjoontes stabiilsed, kuid 2025. aastal oli märgata mõningast aktiivsuse vähenemist (vt tabel 29). Võrreldes eelneva aastaga kahanesid sektori ettevõtete arv, töötajate arv ja müügitulu 5–9% võrra, samas kui ärikasum vähenes koguni neljandiku võrra. Läänemaa ehitussektori areng oli kooskõlas üleriigiliste trendidega. Eestis tervikuna vähenes ehitussektoris hõivatute arv 3,8% ning loodud lisandväärtus 7,1%, mis peegeldab sektori jahtumist ja tagasihoidlikumat nõudlust⁶. Lääne maakonnas oli langus mitme näitaja puhul siiski mõnevõrra ulatuslikum, viidates kohalike ettevõtete suuremale tundlikkusele turutingimuste muutuste suhtes. Üheks eripäraks võrreldes Eesti üldise arenguga oli ehitussektori

palgataseme vähenemine. Kui mitmetes tegevusalades jätkus perioodil 2022–2025 mõõdukas palgakasv, siis Lääne maakonna ehitussektoris püsis keskmine brutokuupalk suuresti muutumatuna. 2025. aastal moodustas ehitussektori keskmine brutokuupalk 84,4% maakonna ettevõtete keskmisest palgatasemest, mis viitab sellele, et sektori palgakonkurentsivõime on võrreldes teiste tegevusaladega pigem tagasihoidlik.

Sektori suurima müügikäibega ettevõtte (vt tabel 30) tegelevad peamiselt teede korrashoiu korraldamise, puuraukude rajamise ning elamute ja mitteeluhoonete ehitusega.



Tabel 29. Ehitus sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
Lääne Teed OÜ	13 683 335	33	64 104
Eesti Puurkaev OÜ	2 812 792	12	89 468
Osäühing MARDISOO	1 667 931	8	40 793

Tabel 30. Ehitus sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2025. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

⁵ Registre ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

⁶ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)

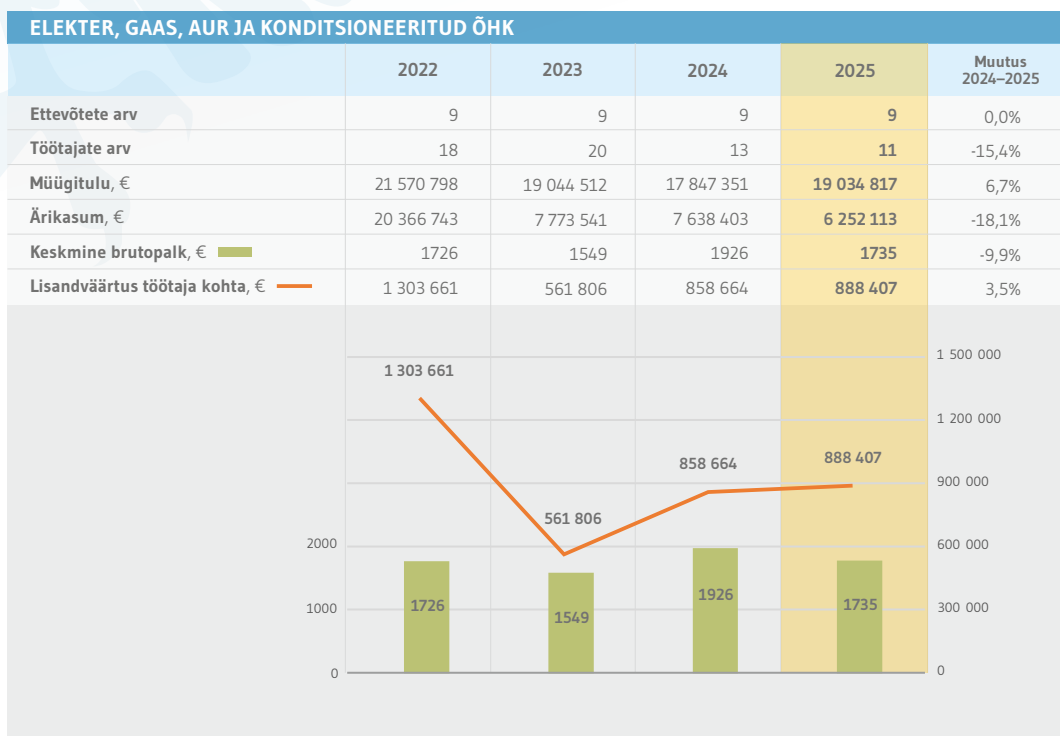
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE

Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamise sektor hõlmab elektri- ja gaasienergia tootmist, jaotamist ja müüki ning soojus- ja jahutusenergia pakkumist tarbijatele. Valdkonda kuuluvad ka energia tootmiseks ja edastamiseks vajalike võrkude ja rajatiste käitamine ning energiavarustuse tagamine ettevõtetele ja elanikkonnale. Sektor on majanduse toimimise seisukohalt strateegilise tähtsusega, kuna tagab teiste tegevusalade ja kodumajapidamiste varustuskindluse.⁷

2022. aasta oli Elektrienergia, gaas, aur ja õhk sektorile erakordselt kõrge kasumlikkuse tõttu väga edukas, mil äri- kasumi marginaal küündis 94,94% (vt tabel 31). Aastatel 2023–2025 langes sektori ettevõtete müügitulu vähesel määral ning ärikasum oluliselt. Seejuures oli sektori äri- kasumi marginaal 2025. aastal endiselt 32,8%, mis ületab märkimisväärselt maakonna keskmist näitajat. Kõrgest äri- kasumist tulenevalt on ka sektori lisandväärtus töötaja kohta

Lääne maakonna kõrgeim. 2025. aasta oli Eestis tervikuna sektorile väga edukas, kui müügitulu kasvas 14,2%, töötajate arv 4,1% ja lisandväärtus 14%⁸.

Enamus sektori ettevõtetest sh kõige suurem ettevõtte (**Imatra Elekter Aktsiaselts**) tegelevad elektrienergia tootmise ja müügiga.



Tabel 31. Elektrienergia jt. sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

⁷ Registre ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

⁸ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)



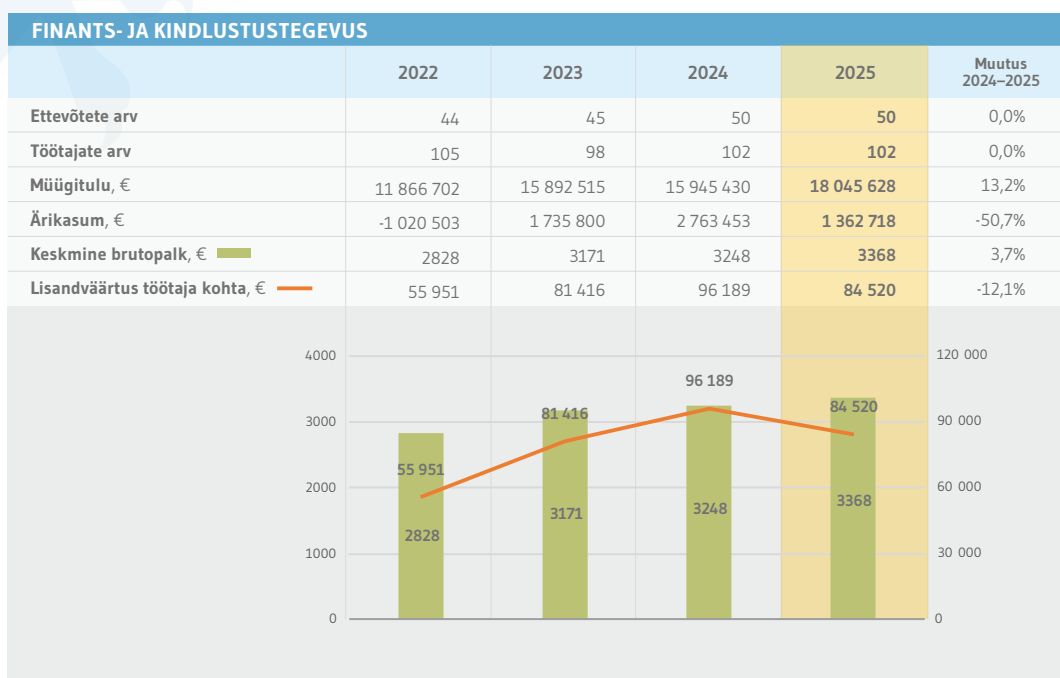
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS

Finants- ja kindlustustegevuse sektor hõlmab finantsteenuste, kindlustustegevuse ning nende tegevustega seotud tugiteenuste osutamist. Valdkonda kuuluvad muu hulgas pangandus, laenamine, investeerimistegevus, fondide ja varade haldamine, kindlustus- ja pensioniteenused ning finantsvahendusega seotud nõustamis- ja tugiteenused. Sektor aitab suunata kapitali majandusse, maandada riske ning toetada ettevõtete ja eraisikute finantsotsuseid.⁹

Finants- ja kindlustustegevuse sektor kuulub Lääne maakonna kõige kõrgema keskmise palga ning suurima tööjõu tootlikkusega tegevusalade hulka (vt tabel 32). Sektorit iseloomustas perioodil 2022–2024 väga kiire kasumlikkuse kasv, mille tulemusena suurenesid märkimisväärselt nii ärikasum kui ka töötaja kohta loodud lisandväärtus. Selline areng peegeldas sektori soodsat majanduskeskkonda ning finantsteenuste pakkujate tugevaid majandustulemusi. 2025. aastal toimus aga pöördedpunkt, kui sektori ärikasum vähenes aastaga 50,7%. See areng on kooskõlas üldiste muutustega finantssektoris, kus varasem kiire intressimäärade tõus asendus 2024. aasta teises pooles järkjärgulise intressilangusega. Kuna kõrgemad intressimäärad suurendasid eelnevatel

aastatel finantsasutuste kasumlikkust, mõjutas intressikeskkonna muutus ootuspäraselt ka sektori 2025. aasta majandustulemusi. Ärikasumi vähenemine avaldus ka tööjõu tootlikkuse näitajates. Kui lisandväärtus töötaja kohta oli aastatel 2022–2024 stabiilses kasvutrendis, siis 2025. aastal pöördus see näitaja langusesse.

Tuleb siiski rõhutada, et analüüs põhineb ainult Läänemaale registreeritud ettevõtete andmetel. Seetõttu ei kajastu siin suurte pankade ja kindlustusettevõtete filiaalide tegevus Läänemaal. Nii moodustabki valdav osa sektori näitajatest **Holm Bank AS** koos sellega seotud ettevõtetega, mis mõjutab oluliselt kogu sektori majandustulemusi maakonnas.



Tabel 32. Finants ja kindlustus sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

⁹ Registre ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused



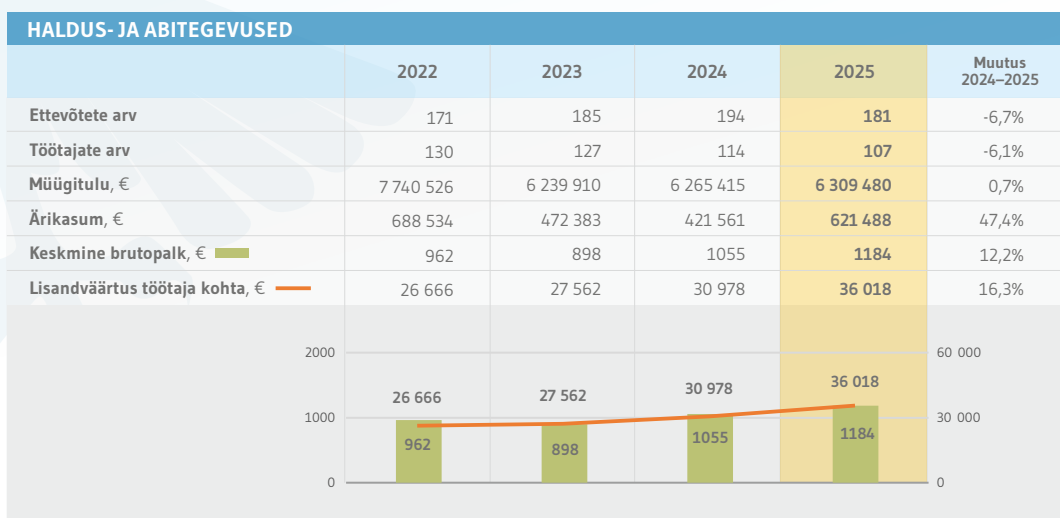
HALDUS- JA ABITEGEVUSED

Sektor hõlmab üksuseid, kes osutavad mitmesuguseid majandustegevust (ettevõtlust) toetavaid teenuseid.¹⁰

Haldus- ja abitegevuste sektori majandusnäitajad olid perioodil 2022–2025 kerges langustrendis (vt tabel 33). Töötajate arv on sektoris kogu perioodi jooksul pidevalt vähenenud, kuid samas on keskmise brutokuupalga kasv ületanud maakonna keskmist. Seetõttu on kiiresti kasvanud ka sektori tööjõu tootlikkus, mis 2025. aastaks jõudis maakonna keskmiseni. Kuna Lääne maakonnas tegutsevatest sektori ettevõtetest on valdav enamus kas ühe töötajaga või puuduvad

töötajad sootuks, siis on palgastatistika analüüsimine raskestatud. Eestis tervikuna oli 2025. aasta sektorile vastulooline. Hõivatute arv ja brutopalk kasvasid võrreldes eelmise aastaga vastavalt 12,5% ja 4,6%, kuid kasumlikkus oli langustrendis¹¹.

Lääne maakonnas tegutsevate sektori suurimad ettevõtted on kajastatud tabelis 34.



Tabel 33. Haldus- ja abitegevused sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
Osaühing Haapsalu Linnahooldus	897 654	17	36 318
Lääne Teed Kommerts OÜ	469 183	0	Ei saa arvutada
MOSS varahalduse OÜ	433 919	1	Ei saa arvutada

Tabel 34. Haldus- ja abitegevused sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2025. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

¹⁰ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

¹¹ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)

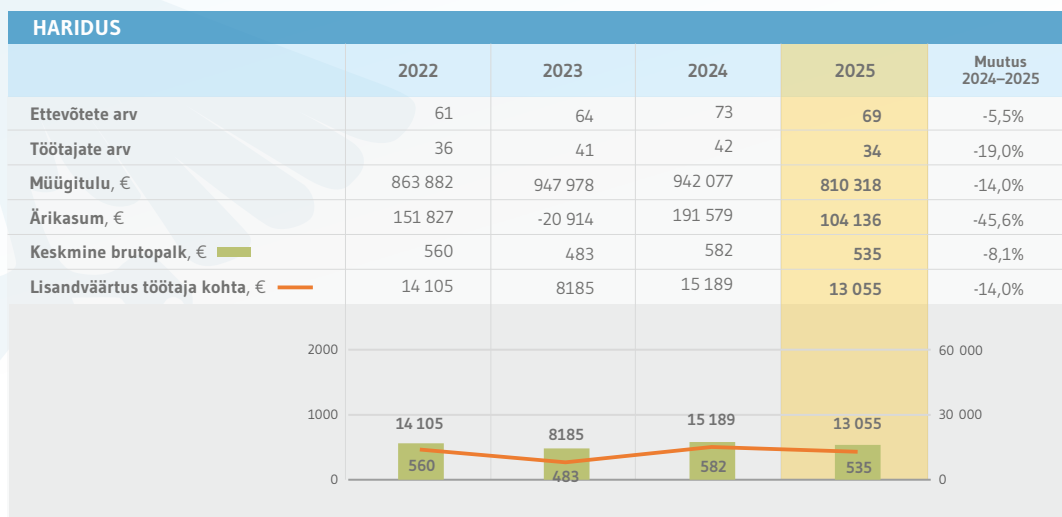


HARIDUS

Haridussektor hõlmab kõiki õpetamise ja koolitamisega seotud tegevusi alates koolieelsest haridusest kuni kõrghariduse, täienduskoolituse ja täiskasvanuhariduseni. Valdkonda kuuluvad nii üld-, kutse- ja kõrgharidusasutused kui ka erinevad koolitus- ja huviharidust pakkuvad organisatsioonid. Sektoril on oluline roll piirkonna inimkapitali arendamisel, tööjõu kvalifikatsiooni tõstmisel ning majanduse pikaajalise konkurentsivõime tagamisel.¹²

Hariduse sektor on Läänemaal üks väiksemaid majandus-harusid, koosnedes üksnes mikroettevõtetest (vt tabel 36). 2025. aastal langesid kõik sektori olulisemad majandus-näitajad, kuid pikemat perioodi vaadeldes on need püsinud stabiilsena (vt Tabel 38). Käesolevasse analüüsi on kaasatud

ka hariduse valdkonnas tegutsevad sihtasutused ja mitte-tulundusühingud, kuna neil on oluline roll sektori toimimisel ja arengu kujundamisel. Üleriigiliste andmetega on sektori näitajate võrdlemine raskendatud, kuna olulisemate organi-satsioonidena domineerivad suured ülikoolid¹³.



Tabel 35. Haridus sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
Osaühing KLIMBERG	139 828	4	14 733
St Elmar Invest OÜ	77 059	1	56 554
OÜ Innewise	67 520	1	18 622

Tabel 36. Haridus sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2024. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

¹² Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

¹³ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)



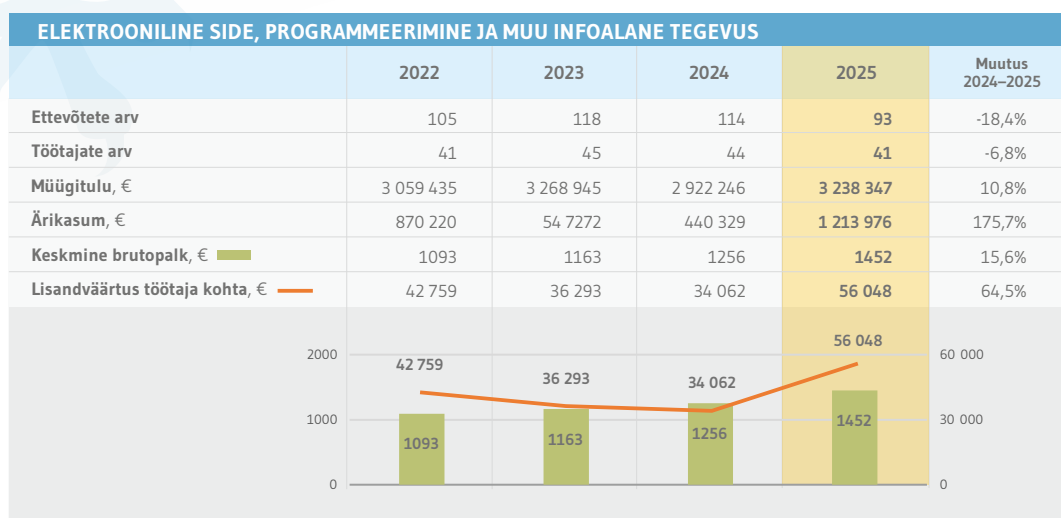
ELEKTROONILISE SIDE TEENUS, PROGRAMMEERIMINE JA MUU INFOALANE TEGEVUS

EMTAK 2008 klassifikatsioonis kajastatud info ja side sektor on EMTAK 2025 järgi jagatud kaheks: elektroonilise side teenus, programmeerimine ja muu infoalane tegevus ning kirjastamine, ringhäälingu ning sisu tootmine ja levitamine. Sektor hõlmab elektroonilise side, infotehnoloogia ja digitaalsete teenustega seotud tegevusi. Valdkonda kuuluvad telekommunikatsiooniteenused, tarkvaraarendus, programmeerimine, IT-nõustamine, andmetöötlus ning andmete majutamise ja haldamise teenused. Sektor on üks olulisemaid innovatsiooni ja digitaliseerimise vedureid, toetades ettevõtete tootlikkuse kasvu ning kaasaegsete digitaalsete lahenduste kasutuselevõttu kogu majanduses.¹⁴

2025. aastal jätkus sektori ettevõtete ja töötajate arvu mõõdukas kasvutrend (vt tabel 37). Samal ajal vähenesid ettevõtete ja töötajate arv üksnes vähesel määral, kuid sektori ärikasum suurenes ligikaudu kolm korda. Lääne maakonna sektori majandustulemused olid üldjoontes kooskõlas Eesti üldiste arengusuundadega. Üleriigiliselt kasvasid samal perioodil sektori müügitulu 13,9%, lisandväärtus 10,1% ning keskmine brutokuupalk 4,8%.¹⁵ Samas ilmneb märkimisväärne erinevus palgatasemes. Kui Lääne maakonnas moodustas

sektori keskmine brutokuupalk 2025. aastal 93,3% maakonna keskmisest palgast, siis Eesti keskmisena ulatus sama sektori palgataseme koguni 174,7% riigi keskmisest brutopalgast. See viitab sellele, et kuigi sektori ettevõtted tegutsevad Lääne maakonnas suhteliselt edukalt, on nende loodava lisandväärtuse ja palgataseme seos märksa tagasihoidlikum kui Eestis tervikuna.

Sektori suurimad ettevõtted on kajastatud tabelis 38.



Tabel 37. Elektroonilise side teenus, programmeerimine ja muu infoalane tegevus sektori näitajad Läänemaal.
Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
VITS solutions Eesti OÜ	335 834	5	45 012
Omaraha OÜ	292 439	4	41 810
Kaasium OÜ	217 959	2	69 409

Tabel 38. Elektroonilise side teenus, programmeerimine ja muu infoalane tegevus sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2025.
Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

¹⁴ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

¹⁵ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)

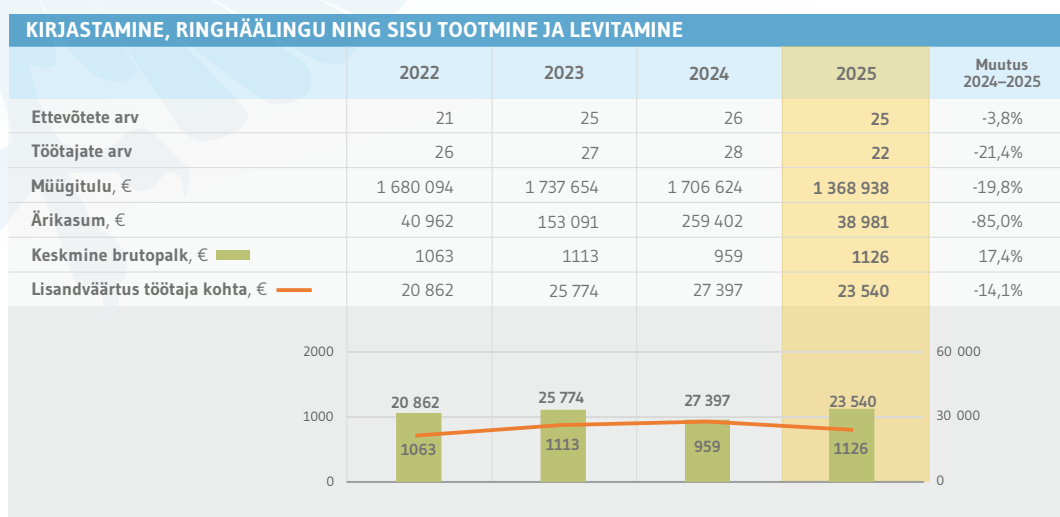


KIRJASTAMINE, RINGHÄÄLINGU NING SISU TOOTMINE JA LEVITAMINE

EMTAK 2008 klassifikatsioonis kajastatud info ja side sektor on EMTAK 2025 järgi jagatud kaheks: elektroonilise side teenus, programmeerimine ja muu infoalane tegevus ning kirjastamine, ringhäälingu ning sisu tootmine ja levitamine. Kirjastamise, audiovisuaalse loometegevuse ning ringhäälingu sektor hõlmab erinevate teabetoodete ja meediasisu loomist, avaldamist ning levitamist. Valdkonda kuuluvad raamatute, ajalehtede, ajakirjade ja tarkvara kirjastamine, filmi-, video- ja muusikatootmine ning raadio- ja televisioonitegevus. Sektor mängib olulist rolli teadmiste, kultuuri ja informatsiooni vahendamisel ning toetab loomemajanduse arengut.¹⁶

Kirjastamise, ringhäälingu ning sisu tootmise ja levitamise sektor on Lääne maakonnas suhteliselt väikese osatähtsusega tegevusala, mille majandusnäitajad on viimastel aastatel olnud pigem langustrendis (vt tabel 39). Sektori mõju maakonna ettevõtlusele tervikuna on tagasihoidlik nii ettevõtete arvu, tööhõive kui ka majandusmahu poolest.

2025. aastal vähenesid võrreldes eelneva aastaga peaaegu kõik olulisemad sektori majandusnäitajad. Langust näitasid ettevõtete arv, töötajate arv, müügitulu, ärikasum ning loodud lisandväärtus. Ainsaks positiivseks erandiks oli keskmine brutopalk, mis jätkas kasvu.



Tabel 39. Kirjastamine, ringhäälingu ning sisu tootmine ja levitamine sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
Osaühing LÄÄNE ELU	460 824	10	21 123
POINT Productions OÜ	366 233	1	94 649
Osaühing Vaatenurk	113 395	2	36 637

Tabel 40. Kirjastamine, ringhäälingu ning sisu tootmine ja levitamine sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2024. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

¹⁶ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused



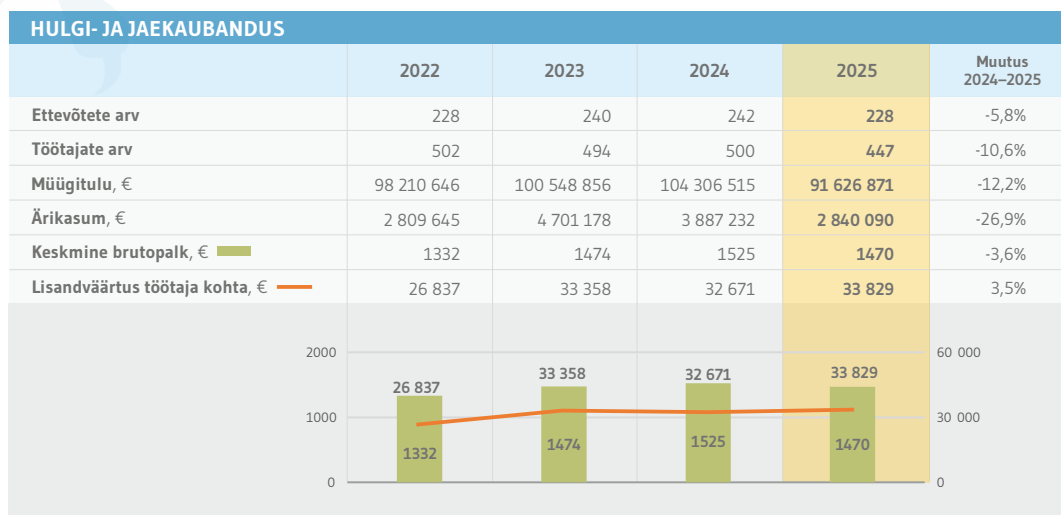
HULGI- JA JAEKAUBANDUS, MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT

Hulgi- ja jaekaubanduse sektor hõlmab kaupade ostu ja edasimüüki nii ettevõtetele kui ka lõpptarbijatele. Valdconda kuuluvad hulgimüük, jaemüük ning kaubandusega seotud tugitegevused, sealhulgas kaupade ladustamine, pakendamine ja turustamine erinevate müügikanalite kaudu. Sektoril on oluline roll kaupade liikumise tagamisel tootjate ja tarbijate vahel ning siseriikliku tarbimise ja majandusaktiivsuse

Hulgi- ja jaekaubanduse sektoris halvenesid Lääne maakonna ettevõtete peamised majandusnäitajad 2025. aastal võrreldes eelneva aastaga märkimisväärselt (vt tabel 41). Langus kajastus nii müügitulus, töötajate arvus kui ka mitmes teises olulises näitajas. Tõenäoliselt on selle peamiseks põhjuseks asjaolu, et sektori ühe suurima ettevõtte, **Tandem Kaubandus OÜ**, 2025. aasta majandusaasta aruande andmed ei olnud analüüsi koostamise ajal kättesaadavad ning seetõttu ei kajastu need käesolevas ülevaates. Arvestades ettevõtte olulist osakaalu sektori kogunäitajates, mõjutab selle andmete puudumine märkimisväärselt kogu tegevusala statistilisi tulemusi. Seetõttu tuleb 2025. aasta näitajaid tõlgendada ettevaatusega, kuna need ei pruugi täielikult peegeldada sektori tegelikku majanduslikku olukorda. Seda kinnitab ka

võrdlus Eesti üldiste arengusuundadega. Üleriigiliselt kujunes 2025. aasta hulgi- ja jaekaubanduse sektorile pigem stabiilseks, kuna enamik olulisemaid majandusnäitajaid püsisid võrreldes eelneva aastaga suhteliselt muutumatuna¹⁸.

Antud analüüsis ei kajastu Harjumaale registreeritud suurte kaubanduskettide majandustulemused, mistõttu ei peegelda esitatud andmed kaubandussektori tegelikku majanduslikku mahtu täielikult. Kuna mitmed üleriigiliselt tegutsevad jaekaubandusettevõtted on registreeritud Harjumaale, koondub nende müügitulu, töötajate arv ja kasumlikkus statistiliselt sinna sõltumata sellest, kus kauplused tegelikult paiknevad. Sektori suurim ettevõte on **Haapsalu Tarbijate Ühistu** (vt tabel 42).



Tabel 41. Hulgi- ja jaekaubanduse sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
HAAPSALU TARBIDAJATE ÜHISTU	28 143 000	135	36 896
Osaühing AARDEMAA	6 208 969	48	22 527
KOPEIKA OÜ	6 015 791	2	368 708
Aktsiaselts ORU ÄRI	5 640 419	18	35 517

Tabel 42. Hulgi- ja jaekaubanduse sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2023. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

¹⁷ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

¹⁸ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)



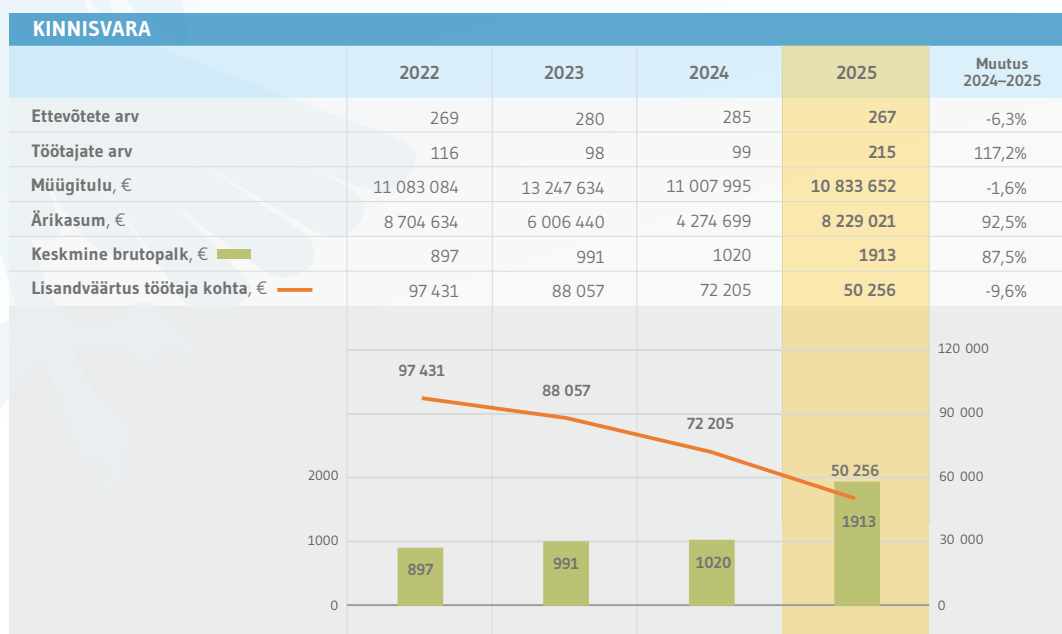
KINNISVARAALANE TEGEVUS

kuuluvad kinnisvaraarendajad, -maaklerid, -hindajad ning haldusteenuseid pakkuvad ettevõtted. Sektoril on oluline roll elamu- ja äripindade pakkumise tagamisel ning investeringute suunamisel piirkonna kinnisvaraturule ja ehitatud keskkonna arengusse.¹⁹

Kinnisvaraala tegevus on ettevõtete arvult üks suurimaid sektoreid Läänemaal, kuid töötajate arv on seal siiski võrdlemisi väike. 2025. aastal püsis sektori müügitulu stabiilsena, kuid ärikasum suurenes 92,5% ja brutokuupalk 87,5% (vt tabel 43). Ülejäänud Eestis kasvas sektori müügitulu 9,2% ning keskmine brutokuupalk suurenes 6,6%²⁰. Sektori toot-

likkus töötaja kohta on üks kõrgeimaid Lääne maakonnas ning on püsinud stabiilselt kõrge tasemel kogu vaadeldava perioodi 2022–2025 jooksul.

Sektori olulisemad ettevõtted on väljatoodud tabelis 44.



Tabel 43. Kinnisvara sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
Aktsiaselts Haapsalu Kuurort	1 301 798	0	Ei saa arvutada
Osaühing Läänemaa Invest	689 397	6	88 021
Osaühing Üürivara	516 942	1	923 075
Haapsalu Linnamajanduse Aktsiaselts	515 696	8	47 414
Reiska RE OÜ	267 811	132	206 841

Tabel 44. Kinnisvara sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2025. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

¹⁹ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

²⁰ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)

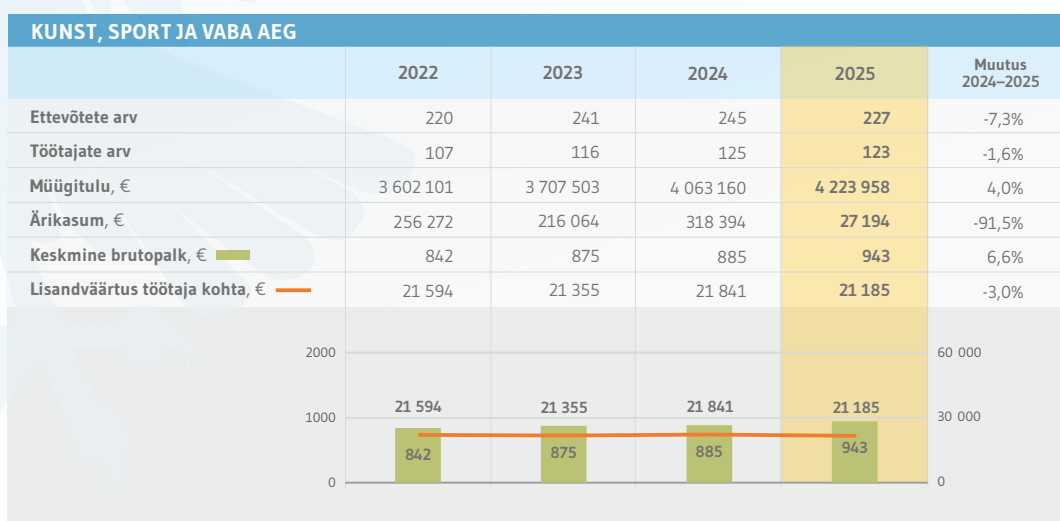


KUNST, SPORT JA VABA AEG

Sektor hõlmab tarbijatele pakutavaid kultuuri-, spordi- ja vaba aja veetmise teenuseid. Siia kuuluvad elavas ettekandes esinemised, meelelahutus, kultuuri- ja loodusobjektide haldus, hasartmängud ning ürituste ja esinemiste korraldamise teenused.²¹

Perioodil 2022–2025 on sektori müügitulu ja töötajate arv Lääne maakonnas kasvanud mõõdukas tempos, viidates ettevõtete tegevusmahtude järkjärgulisele suurenemisele ning sektori stabiilsele arengule (vt tabel 45). Positiivset arengut peegeldab ka tööjõukulude ja keskmise brutopalka kasv. Eestis tervikuna suurenes sektori keskmine brutokuupalk

2025. aastal 5,7%, mis on väga sarnane Lääne maakonnas täheldatud kasvutempoga²². Kunst, sport ja vaba aeg sektori käekäiku mõjutavad oluliselt maakonda registreeritud sihtasutused ja mittetulundusühingud, mistõttu on antud analüüsis nende tulemustega arvestatud.



Tabel 45. Kunst, sport ja vaba aeg sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
Osaühing Haapsalu Linna Spordibaasid	1 106 264	38	22 819
OÜ Random Solutions	699 531	26	14 333
WALKING ALIVE OÜ	666 730	1	197 814

Tabel 46. Kunst, meelelahutus ja vaba aeg sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2024. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

²¹ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

²² 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)



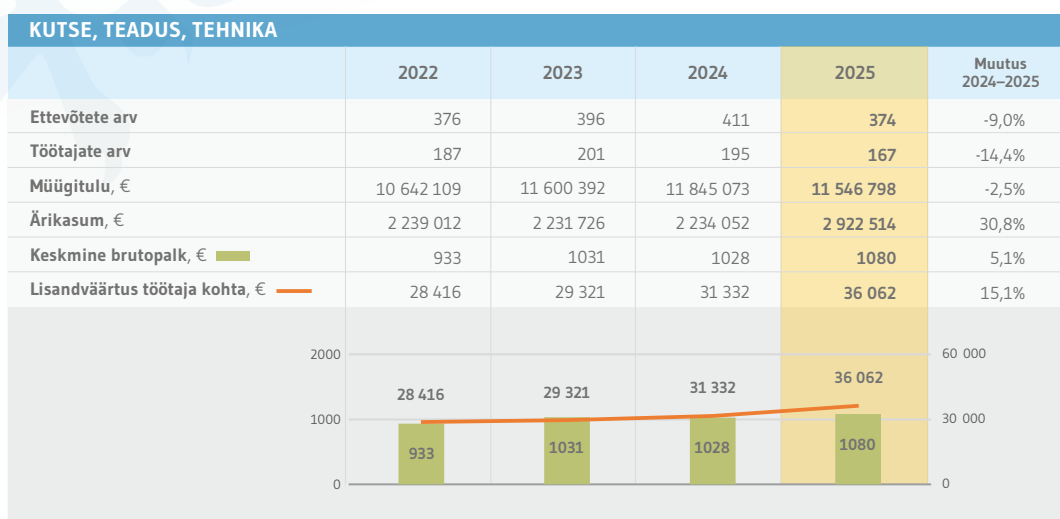
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS

Sektor hõlmab kutse-, teadus- ja tehnikaalaseid teenuseid, mis nõuavad põhjalikku erialast väljaõpet ning võimaldavad tarbijatel kasutada spetsialiseeritud teadmisi ja oskusi.²³

Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus on ettevõtete arvu poolest järjepidevalt Lääne maakonna suurim ettevõtlus-sektor. Sektorit iseloomustab väga suur mikroettevõtete osa-kaal, kuna kõik selles valdkonnas tegutsevad ettevõtted kuuluvad kuni üheksa töötajaga ettevõtete hulka. Seetõttu on sektori majanduslik mõju müügitulu, tööhõive ja lisand-väärtuse näitajate alusel tagasihoidlikum, kui ettevõtete arvust võiks esmapilgul eeldada. 2025. aastal vähenesid nii sektori ettevõtete kui ka töötajate arv (vt tabel 47). Seejuures tuleb arvestada, et osa muutusest võib olla seotud majandus-aasta aruannete hilisema esitamisega, mis mõjutab eelkõige just mikroettevõtetest koosnevate sektorite statistilisi näita-jaid. Hoolimata ettevõtete ja töötajate arvu mõningasest vähenemisest on sektori müügitulu püsinud perioodil 2022–

2025 suhteliselt stabiilsena. Positiivse arenguna paranes 2025. aastal märgatavalt sektori kasumlikkus. Ettevõtete koondärikasum kasvas aastaga 30,8%, mis viitab tegevuse suuremale efektiivsusele ja kulude edukamale juhtimisele. Kasumlikkuse paranemist peegeldab ka tööjõu tootlikkus: sektori lisandväärtus töötaja kohta tõusis 2025. aastal 36,1 tuhande euroni. See ületas ühtlasi sektori Eesti keskmise taseme, mis oli 34,7 tuhat eurot töötaja kohta²⁴. Läänemaal moodustab sektori keskmine palk 69,4% maakonna keskmisest, samas kui Eestis keskmiselt on see suhe 120,7%, mis peegeldab ettevõtete profiilide ja tegevuse iseloomu erinevust.

Sektori suurimad ettevõtted on väljatoodud tabelis 48.



Tabel 47. Kutse, teadus, tehnika sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
Ettevõtte	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
Sun and Stars OÜ	595 318	2	288 881
Elvac Engineering OÜ	355 094	2	137 952
NEUENHOF Renditehnika OÜ	304 837	3	41 573
Ekotronics OÜ	241 787	2	24 428

Tabel 48. Kutse, teadus, tehnika sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2024. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

²³ Registre ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

²⁴ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)

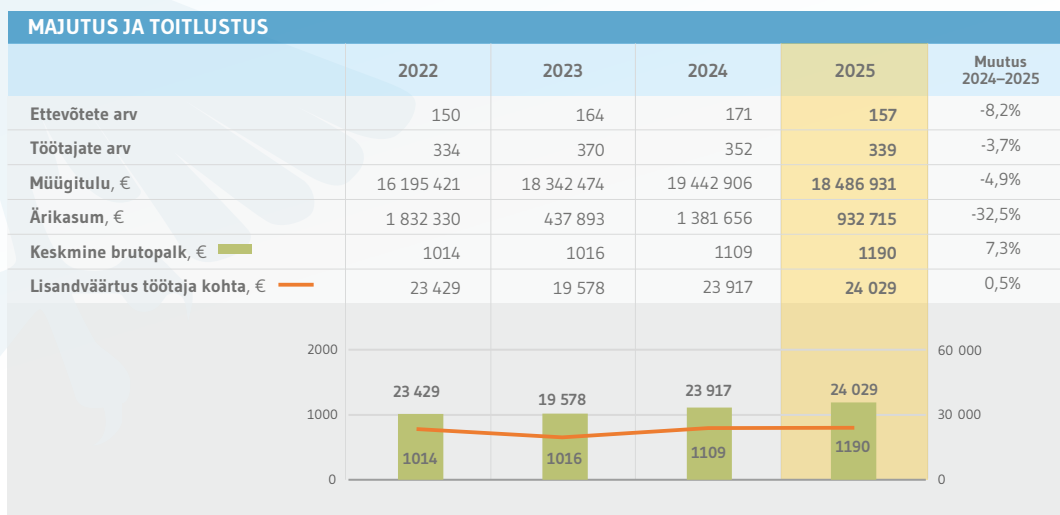


MAJUTUS JA TOITLUSTUS

Sektor hõlmab lühiajalist majutust külastajatele ja reisijatele, sealhulgas tudengite ja hooajatöötajate ajutist majutust. Lisaks kuulub siia kohe tarbimiseks mõeldud toitude ja jookide pakkumine ning majutus- ja toitlustusteenustega seotud lisateenused.²⁵

Aastatel 2022–2024 toimunud stabiilse kasvutrendi järel toimus sektori majandusnäitajates 2025. aastal väike langus (vt tabel 49). Üle-eestiliselt kasvas sektori kogukäive 5,1% ja töötajate arv 5,8%²⁶. Samuti läks Eestis müügist 6,2% ekspordiks, kuid Lääne maakonnas vaid 3,5%. Siseriiklik tarbija oli 2025. aastal pigem ettevaatlik ning see mõjutas maakonna ettevõtete tulemusi.

Sektori suurimaid ettevõtteid (vt tabel 50) tegelevad majutuse ja toitlustuse teenuste ning turistidele suunatud ravitegevuste pakkumisega.



Tabel 49. Majutus ja toitlustus sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
Baltic Beach Holding OÜ	4 330 428	57	34 148
Aktsiaselts HEAL	3 058 751	54	31 826
Osaühing ROOSTA PUHKEKÜLA*	1 465 949	23	35 041
Wiigi OÜ	1 189 028	22	21 806
Kohvikann OÜ	688 751	57	14 209

Tabel 50. Majutus ja toitlustus sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2024. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

²⁵ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

²⁶ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)

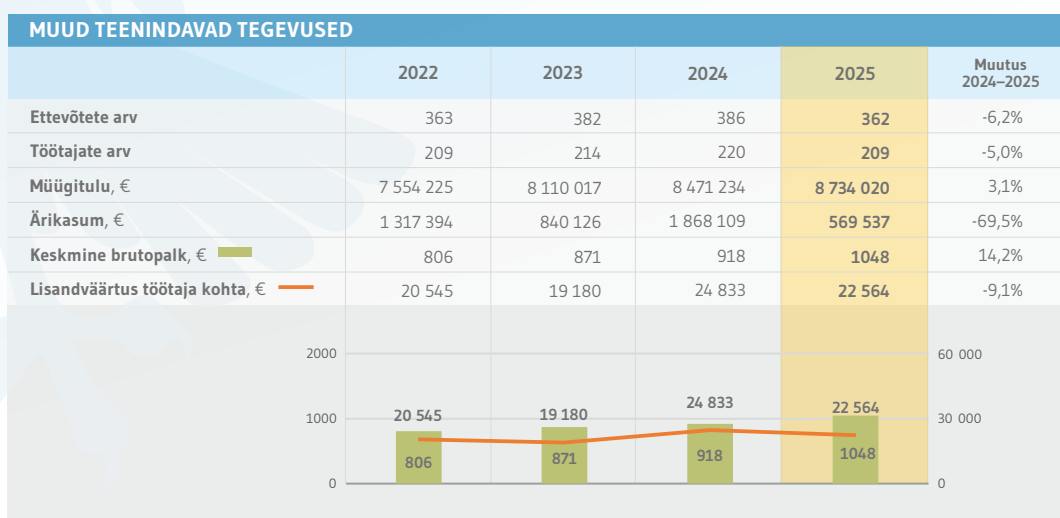


MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED

Sektor hõlmab mujale liigitamata organisatsioonide tegevust, arvutite, tarbe- ja kodukaupade parandust, mootorsõidukite ja mootorrataste remonti ning mitmesugust isikuteenindust, mida ei käsitleta teistes EMTAK-ijaotustes.²⁷

Muud teenindavad tegevused sektor on ettevõtete arvu poolest üks Läänemaa suurimaid. Müügitulu ja keskmine brutopalk on kogu vaadeldava perioodi 2022–2025 jooksul stabiilses kasvutrendis (vt tabel 51). Sektori kasumlikkuse äkilise languse taga 2025. aastal on ühe sektori ettevõtte erakordselt kõrge ärikasum 2024. aastal.

Sektor suurima müügikäibega ettevõtted on kajastatud tabelis 52. Võrreldes eelmiste majandusanalüüsidega on antud sektori ettevõtete hulka lisatud mootorsõidukite remondiga tegelevad ettevõtted, mis varasemalt kajastati hulgi- ja jaekaubandussektoris.



Tabel 51. Muud teenindavad tegevused sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
OÜ UMMACAR AUTO	801 215	9	29 704
Ilves Motors OÜ	591 093	7	31 418
OÜ Martna Garaaž	501 724	5	30 495
Auto & Service Osaihing	465 677	5	34 032

Tabel 52. Muud teenindavad tegevused sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2025. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

²⁷ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused



MÄETÖÖSTUS

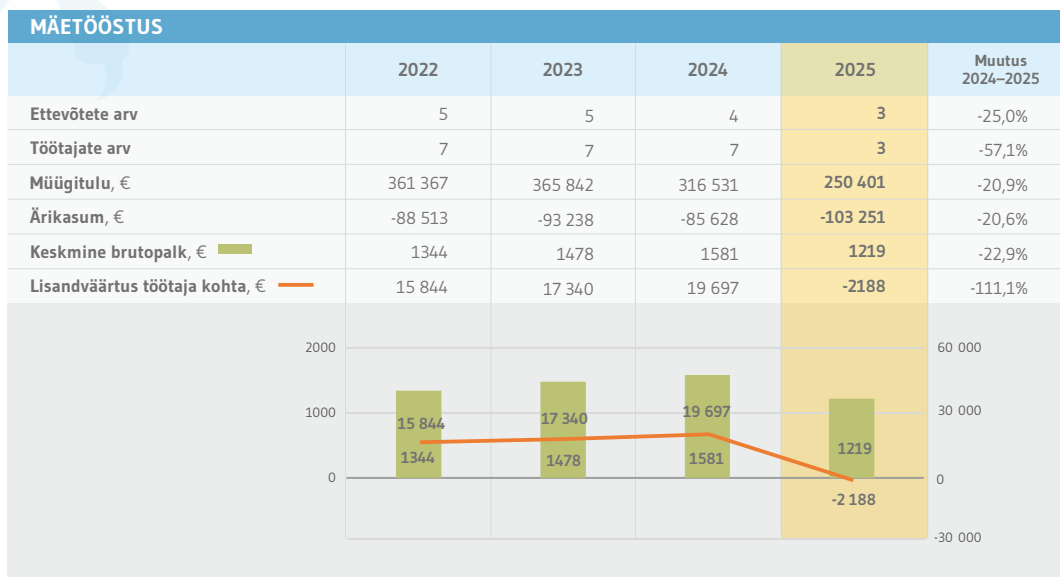
Mäetööstuse sektor hõlmab maavarade kaevandamist ja kaeviste esmast töötlemist, sealhulgas fossiilkütuste, metallimaakide ning muude mineraalsete toorainete kaevandamist. Valdkonda kuuluvad ka kaevandamisega seotud ettevalmistus- ja rikastamisteggevused, nagu purustamine, sortimine, puhastamine ja muud töötlusprotsessid, mille eesmärk on toorme ettevalmistamine edasiseks kasutamiseks või turustamiseks. Sektor on oluline loodusvarade kasutamise ning mitmete tööstusharude toorainega varustamise seisukohalt.²⁸

Mäetööstus on kõigi peamiste majandusnäitajate lõikes Lääne maakonna väikseim ettevõtlussektor. Valdkonda iseloomustab üldjuhul suur stabiilsus, kuna tegevus sõltub otseselt kohalike maavarade olemasolust ja paiknemisest. Sellest tulenevalt on sektoris tegutsemise eeldused piiratud ning uute ettevõtete turule sisenemise barjäärid suhteliselt kõrged.

Aastatel 2022–2024 püsisid sektori peamised majandusnäitajad valdavalt stabiilsena. Mõõdukat kasvu näitasid keskmine brutokuupalk ning lisandväärtus töötaja kohta, mis viitab tootlikkuse järkjärgulisele paranemisele (vt tabel 53). 2025. aastal pöördusid aga kõik peamised majandusnäitajad langusesse. Seejuures tuleb tulemuste tõlgendamisel arves-

tada, et analüüsi koostamise ajal puudusid sektori ühe olulisema ettevõtte, **Swallow OÜ**, majandusaasta aruande andmed. Kuna sektori maht on Lääne maakonnas väike ning ettevõtete arv piiratud, võib ühe suurema ettevõtte andmete puudumine mõjutada märkimisväärselt kogu sektori koondnäitajaid.

Lääne maakonnas on mäetööstuse peamiseks tegevusalaks freesturba tootmine, mistõttu sõltub sektori areng suurel määral nii turba nõudlusest kui ka valdkonda mõjutavatest keskkonna- ja regulatiivsetest muudatustest. Tabelis 54 on esitatud sektori suurimate ettevõtete peamised majandusnäitajad.



Tabel 53. Mäetööstus sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
OÜ Variku Liiv	182 528	1	-31 888
Osaühing RAVIMUDA	48 579	1	23 047
SootsKVH OÜ	19 294	1	2275

Tabel 54. Mäetööstus sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2025. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

²⁸ Registre ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

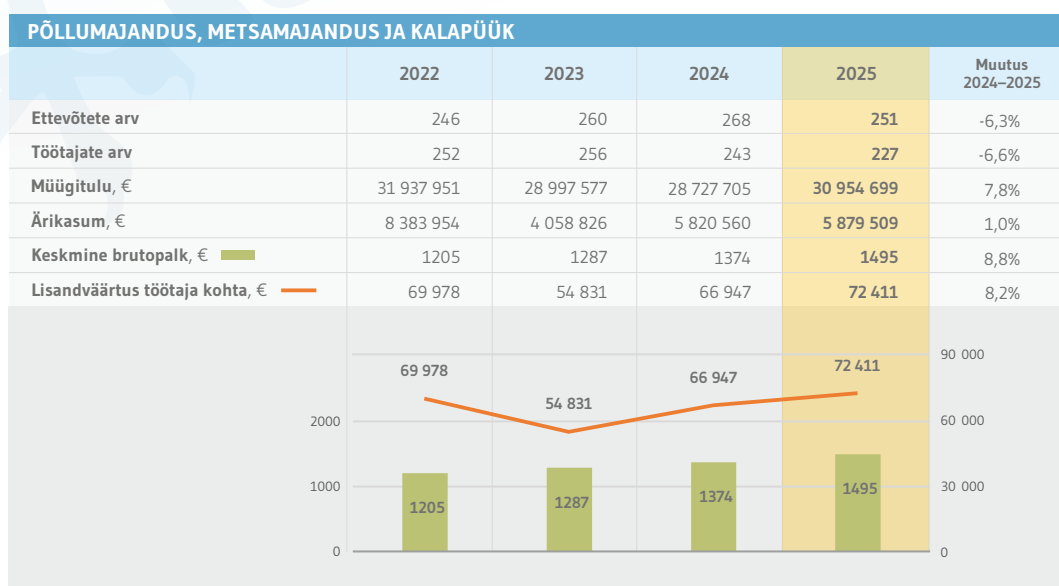
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK

Põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi sektor hõlmab taimsete ja loomsete loodusvarade kasvatamist, tootmist ja kasutamist. Valdkonda kuuluvad taime- ja loomakasvatus, metsamajandus, puidu varumine, kalapüük ning vesiviljelus. Sektor mängib olulist rolli tooraine tootmisel, maaelu arengus ning toidu- ja metsatööstuse varustamisel.²⁹

Antud sektor on olnud Lääne maakonna majanduses aastaid üks olulisemaid ja stabiilsemaid tööandjaid, lisandväärtuse loojaid ning kasumi teenijaid ning sama trend jätkus ka 2025. aastal (vt tabel 55). Sektor paistis silma nii majandustulemuste paranemise kui ka tootlikkuse kasvuga. Võrreldes 2024. aastaga kasvas sektori müügitulu 2025. aastal 7,8%, lisandväärtus töötaja kohta suurenes 8,2% ning keskmine brutokuupalk tõusis 8,8%. Sektori keskmine brutokuupalk moodustas 2025. aastal 96% Lääne maakonna keskmisest palgast. Tegemist on märkimisväärselt kõrgema tasemega

kui Eestis tervikuna, kus sama sektori töötajate keskmine palk ulatus ligikaudu 83% riigi keskmisest brutopalgast³⁰. Tähelepanuväärne on ka asjaolu, et sektori areng erines 2025. aastal üleriigilisest trendist. Kui Eestis tervikuna vähenes sektori müügitulu 7,2%, siis Lääne maakonnas kasvas see ligi 8%.

Lääne maakonnas on sektori suurimad ettevõtted (vt tabel 56) põllumajanduse valdkonnast ja tegelevad teraviljakasvatuse, piimakarjakasvatuse ja seakasvatusega.



Tabel 55. Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
OÜ Nigula Piim	3 675 373	26	80 996
Ohtla Põld OÜ	3 041 566	8	112 706
Kärneri-Jõe osühing	2 462 108	13	68 605
OÜ Linnamäe Peekon	2 089 360	9	47 805

Tabel 56. Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2025. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

²⁹ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

³⁰ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)

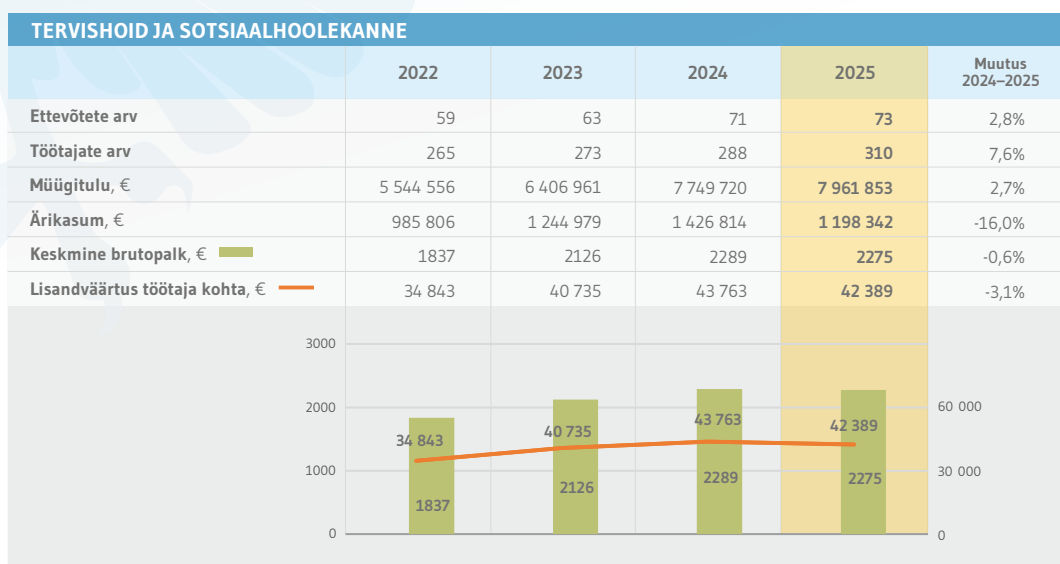
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE

Sektor hõlmab tervishoiu- ja sotsiaaltööga seotud teenuseid, mida osutavad nii era- kui ka avaliku sektori teenusepakkujad.³¹

Sektori peamised majandusnäitajad olid Lääne maakonnas perioodil 2022–2024 selges kasvutrendis, kuid 2025. aastal areng mõnevõrra aeglustus ning mitmed näitajad stabiliseerusid (vt tabel 57). Kuigi sektori tegevusmahud püsisid üldjoontes tugevad, vähenes ärikasum võrreldes eelneva aastaga 16%, mis avaldas mõju ka tööjõu tootlikkusele. Selle tulemusena langes lisandväärtus töötaja kohta 3,1%. Lääne maakonna areng oli suures osas kooskõlas üleriigiliste tendidega. Eestis tervikuna kasvas sektori müügitulu 2025. aastal 4,7% ning keskmine brutokuupalk 4,5%, samas kui lisandväärtus vähenes sarnaselt Lääne maakonnaga³². Tervishoiu ja

sotsiaalhoolekande sektor paistab Lääne maakonnas silma ka suhteliselt kõrge palgataseme poolest. 2025. aastal ulatus sektori keskmine brutokuupalk 144% maakonna keskmisest palgast. Võrdluseks moodustas sama näitaja Eestis tervikuna 117,3% riigi keskmisest brutopalgast. See näitab, et tervishoiu ja sotsiaalhoolekande valdkonna töötajate tasustamine on Lääne maakonnas võrreldes kohaliku keskmise palgatasemega märksa kõrgem kui Eestis keskmiselt.

Sektori suurimad ettevõtted on hoolekandeesutused, perearstikeskused ja hambakliinikud (vt tabel 58).



Tabel 57. Tervishoid ja sotsiaalhoolekande sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
Maarjamaa Kodud OÜ	1 986 401	48	34 888
Osaühing MarDent Keslinna Hambakliinik	1 070 563	11	70 401
Täisühing HAAPSALU PEREARST	925 240	7	89 452
Osaühing DENTISTA	714 281	9	54 360
Goldent Hambahooldus OÜ	606 920	11	30 462

Tabel 58. Tervishoid ja sotsiaalhoolekande sektori suurimad ettevõtted Läänemaal 2025. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

³¹ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

³² 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)

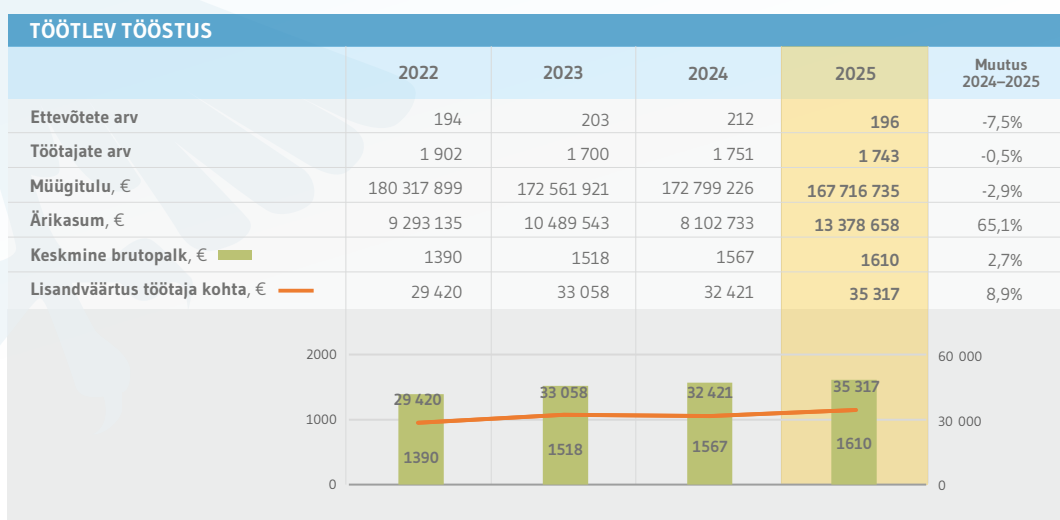


TÖÖTLEV TÖÖSTUS

Töötlev tööstus hõlmab tooraine, materjalide ja komponentide töötlemist uuteks toodeteks või pooltoodeteks. Valdkonda kuuluvad muu hulgas toiduainete, puidu-, metalli-, tekstiili-, keemia- ja plasttoodete tootmine ning masinate ja seadmete valmistamine. Töötlev tööstus on üks olulisemaid majandussektoreid, kuna loob kõrget lisandväärtust, toetab eksporti ning annab tööd suurele hulgale töötajatele.³³

Töötlev tööstus on Lääne maakonna suurim tööandja, kõrgeima müügituluga ning enim lisandväärtust loov sektor. Sektoris töötab 35,2% kõigist maakonna erasektori töötajatest, see on otseselt vastutav 71,2% kogu maakonna ekspordikäibest ning antud osatähtsus aastast-aastasse järjest süveneb. Võrreldes eelneva perioodiga olid 2025. aastal sektori majan-

dusnäitajad pigem positiivsed (vt tabel 59). Kuigi müügitulu vähenes võrreldes 2024. aastaga 2,9%, siis sektori kasumlikkus kasvas 65,1%. Sektori ettevõtete keskmine brutokuupalk tõusis 2,7% ning moodustas 102,1% maakonna keskmisest. Eestis tervikuna oli vastav näitaja 93,1%³⁴.



Tabel 59. Töötlev tööstus sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

³³ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

³⁴ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)



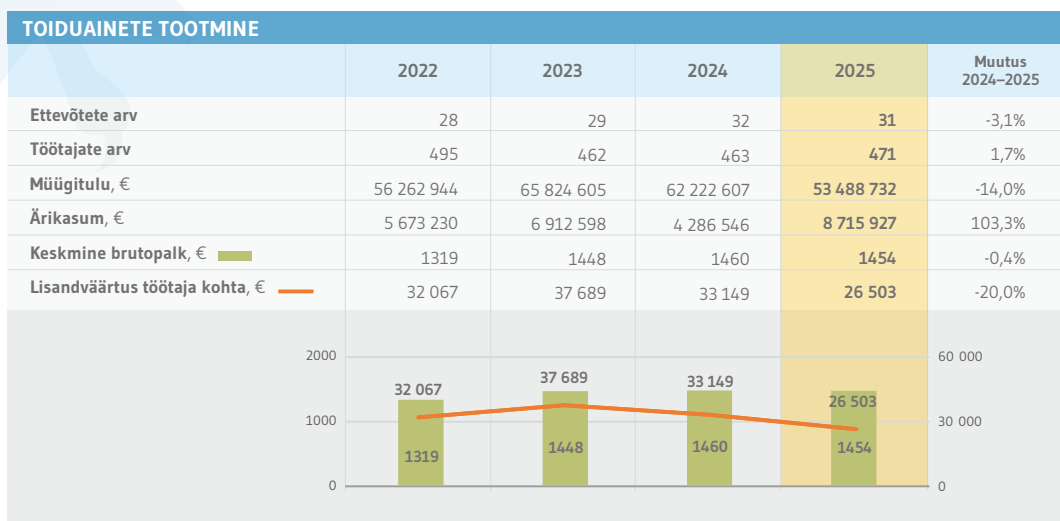
Toiduainete tootmine

Sektor hõlmab põllumajandus-, metsandus- ja kalandussaaduste töötlemist inim- või loomatoiduks ning erinevate vahesaaduste tootmist. Tegevused liigituvad tootegruppide kaupa, näiteks liha, kala, puu- ja köögiviljad, rasvad ja õlid, piimatooted, teraviljatooted, loomasöödad ja muud toiduained. Tootmine võib toimuda oma tarbeks või tellimustööna kolmandatele isikutele. Samuti kuulub siia toiduks kasutatavate vedelike ja kontsentratsioonide tootmine, näiteks piim ja puuviljamahl.³⁵

Toiduainete tootmise tegevusala majandusnäitajad olid Eestis 2025. aastal erisuunalised. Kuigi müügitulu langes 3,2%, siis kasvas tegevusala kasumlikkus 9,5%³⁶. Lääne maakonnas oli trend 2025. aastal üldjoontes sarnane (vt tabel 60).

Võrreldes teiste töötleva tööstuse tegevusaladega iseloomustab toiduainete tootmist suhteliselt kõrge kasumlikkus, mida näitab sektori keskmisest parem ärikasumi marginaal. Traditsiooniliselt on tegevusala olnud suunatud eelkõige Eesti siseturule, kuid viimastel aastatel on ettevõtted järjest edukamalt laienenud ka välisurgudele, mille tulemusena on ekspordi osatähtsus kasvanud.

2025. aastal ulatus toiduainete tootmise sektori ekspordikäive ligikaudu 12,3 miljoni euroni, mis tähendab 25% kasvu võrreldes eelneva aastaga. Sektori eksporditurgude struktuur on suhteliselt mitmekesine, mis aitab vähendada sõltuvust üksikutest sihtriikidest ja muudab ettevõtteid paremini vastupidavaks välisurgudel toimuvatele muutustele. Viimastel aastatel on olulise ekspordipartnerina esile kerkinud Leedu, kuhu suunatud müügiimahud on märgatavalt kasvanud.



Tabel 60. Toiduainete tootmine tegevusala näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED				
	Käive	Ekspord	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
AS Rannarootsi Lihatööstus	32 811 272	2 331 957	237	43 572
Osühing Morobell	13 739 773	9 946 047	119	79 035
EESTI KUTSELISTE KALURITE ÜHISTU	3 981 025	0	6	205 651

Tabel 61. Toiduainete tootmine tegevusala suurimad ettevõtted Läänemaal 2025. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

³⁵ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

³⁶ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)



Kummi- ja plasttoodete tootmine

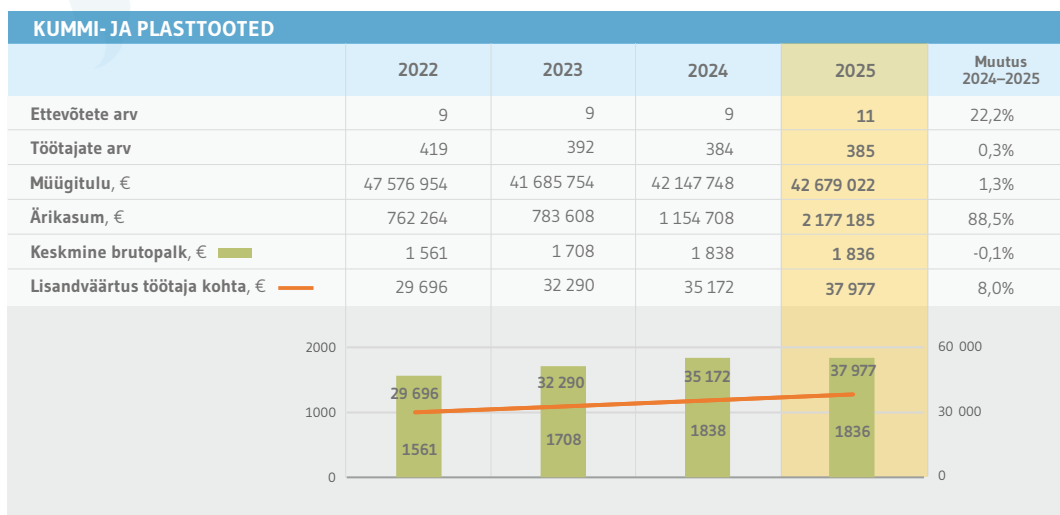
Sektor hõlmab kummi- ja plasttoodete tootmist, sealhulgas plastist komposiitmaterjalidest toodete valmistamist. Liigitamine põhineb kasutataval toorainel, kuid mitte kõik kummist või plastist toodete tootmine ei kuulu siia.³⁷

Kummi- ja plasttoodete tootmise tegevusala müügitulu püsis 2025. aastal võrreldes eelneva aastaga sisuliselt muutumatu (vt tabel 62). Sarnane areng iseloomustas ka Eesti sektorit tervikuna, kus ettevõtete müügitulu kasvas vaid 0,6%, viidates tegevusala üldisele stabiliseerumisele pärast varasemate aastate kiiremaid muutusi³⁸. Lääne maakonna kummi- ja plasttoodete tootmise ettevõtted on tugevalt ekspordile orienteeritud ning nende peamised kliendid asuvad valdavalt väljaspool Eestit. 2025. aastal eksporditi üle 80% sektori toodangust ning ekspordikäive ulatus 34,6 miljoni euroni. Olulisemateks sihtturgudeks olid Soome, Rootsi ja teised Euroopa Liidu riigid.

Sektor paistis silma ka keskmisest kõrgema palgatasemega. 2025. aastal moodustas sektori keskmine brutokuupalk Lääne maakonnas 116,4% maakonna keskmisest palgast, samas kui Eestis tervikuna oli vastav näitaja 93,5% riigi keskmisest

brutopalgast. See viitab sellele, et Lääne maakonnas tegutsevad sektori ettevõtted pakuvad võrreldes piirkonna keskmisega suhteliselt kõrgemalt tasustatud töökohti ning suudavad töötajaid paremini väärtustada kui sektor Eestis keskmiselt. Lisaks paranes 2025. aastal märgatavalt sektori kasumlikkus, mille tulemusena kasvas ka lisandväärtus töötaja kohta.

Tegevusala suurimad ettevõtted on esitatud tabelis 63. Neist suurim, **KB Components Estonia OÜ**, kuulub ühtlasi kogu Lääne maakonna olulisemate tööstusettevõtete hulka. Kuigi ettevõtte on ametlikult registreeritud Harjumaal, paikneb selle peamine tootmisüksus ja majandustegevus Haapsalus. See tõttu on ettevõtte käesolevas analüüsis käsitletud Lääne maakonnas tegutseva ettevõtte, et anda täpsem ülevaade maakonna tegelikust tööstusstruktuurist ja majandusmõjust.



Tabel 62. Kummi- ja plasttoodete tegevusala näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED				
	Käive	Eksport	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
Plastone OÜ (KB Components Estonia OÜ)	23 693 310	15 997 222	135	43 929
Cipax Eesti AS	12 394 900	12 394 900	92	43 517
Navix OÜ	6 024 690	6 019 700	148	29 905

Tabel 63. Kummi- ja plasttoodete tegevusala suurimad ettevõtted Läänemaal 2025. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

³⁷ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

³⁸ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)



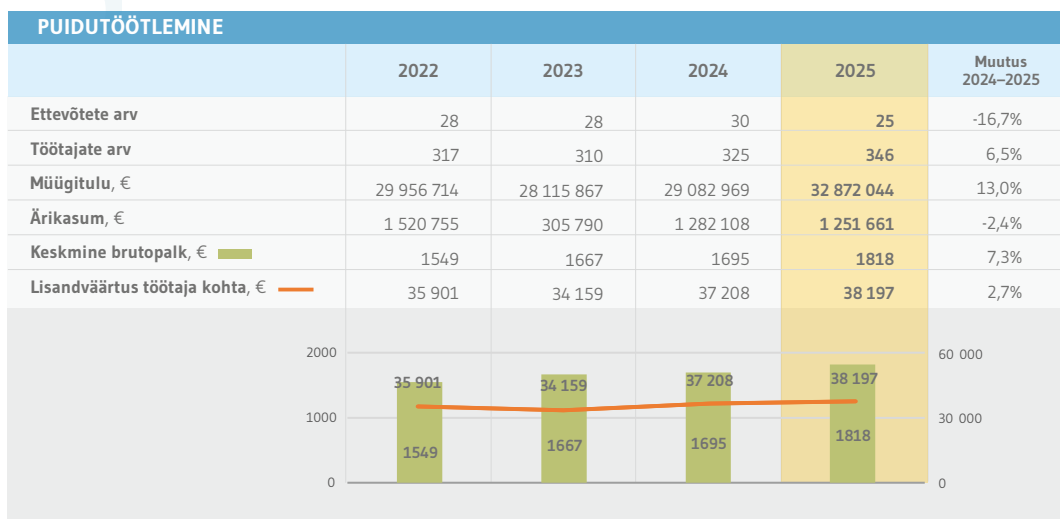
Puidutöötlemine ning puit- ja korktoodete tootmine

Sektor hõlmab puittoodete tootmist, sealhulgas saematerjali, vineeri, spooni, puidust mahutite, põrandamaterjali, puitsõrestike ja kokkupandavate puitehitiste valmistamist, samuti biomassist tahkekütuste tootmist ja puidust toodete viimistlemist. Tootmisprotsessid hõlmavad saagimist, hõõveldamist, vormilõikamist, lamineerimist ja toodete kokkupanekut. Lisaks kuulub siia puidust ja muust materjalist käsitööesemete valmistamine.³⁹

Puidutöötlemine ning puit- ja korktoodete tootmine on Lääne maakonnas üks stabiilsema arenguga töötleva tööstuse tegevusalasid, mille peamised majandusnäitajad on viimastel aastatel püsinud suhteliselt tugevad ja tasakaalustatud (vt tabel 64). 2025. aastal kasvasid mõõdukas tempos nii sektori töötajate arv kui ka müügitulu. Võrreldes Eesti keskmise arenguga oli Lääne maakonna sektori kasvutempo mõnevõrra kiirem. Eestis tervikuna suurenes puidutööstuse hõivatute arv 2,4% ja müügitulu 5,1%, samas kui Lääne maakonnas olid vastavad kasvumäärad kõrgemad⁴⁰. 2023. aastal mõjutas tegevusala kasumlikkust sisendhindade järsk tõus, kuid alates 2024. aastast on sektor suutnud näidata taaskord ärikasumi marginaali vahemikus 3,8–4,4%. 2025. aastal moodustas sektori keskmine brutokuupalk Lääne maakonnas 115,2% maakonna keskmisest brutopalgast, samas kui Eestis tervikuna oli vastav näitaja 93,1%.

Puidutööstus on Eestis traditsiooniliselt tugeva ekspordisuunitlusega ning sama iseloomustab ka Lääne maakonna ettevõtteid. 2025. aastal eksporditi sektori toodangut ligikaudu 16,2 miljoni euro väärtuses, mis moodustas umbes poole tegevusala kogumüügitulust. Peamiseks ekspordituruks oli Soome, kuhu suunati oluline osa sektori toodangust.

Tegevusala suurimad ettevõtted (vt tabel 65) tegutsevad peamiselt uste ja akende tootmise, saematerjali töötlemise ning puitmajade valmistamise valdkondades. 2025. aastal andis sektori arengule täiendava positiivse panuse ka uus ettevõtte **Aikkon Scandinavia OÜ**, kelle tegevuse käivitumine toetas nii sektori müügitulu kui ka tööhõive kasvu.



Tabel 64. Puidutöötlemine tegevusala näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED				
	Käive	Eksport	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
Haapsalu Uksetehase Aktsiaselts	15 261 011	7 209 123	175	43 950
Tene Kaubandus OÜ	7 758 660	6 741 015	82	28 731
Aktsiaselts Nordic Lumber	4 889 026	1 748 116	25	36 500
Aikkon Scandinavia OÜ	3 438 843	0	26	58 760

Tabel 65. Puidutöötlemine tegevusala suurimad ettevõtted Läänemaal 2025. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

³⁹ Registrate ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

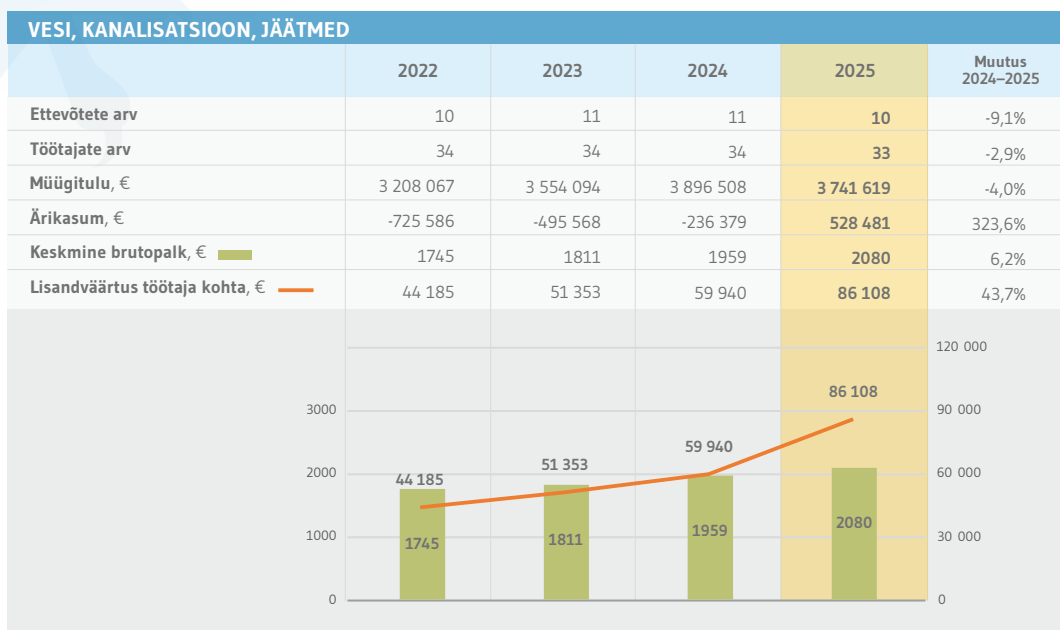
⁴⁰ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)

VEEVARUSTUS, KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS

Sektor hõlmab jäätmete (tahked ja mittetahked, tööstus- või olmejäätmed) kogumist, eeltöötlemist, taaskasutust, kõrvaldamist ja haldamist ning veevarustuse ja reoveepuhastusega seotud tegevusi. Siia kuulub ka saastunud hoonete, alade, pinnase ja vee puhastamine. Tegevused võivad hõlmata jäätmete ja reovee töötlemist nii kõrvaldamiseks kui ka teiste tootmisprotsesside sisendina.⁴¹

Veevarustuse, kanalisatsiooni, jäätme- ja saastekäitluse sektor on Lääne maakonnas üks stabiilsemaid tegevusvaldkondi, mille peamised majandusnäitajad on perioodil 2022–2025 püsinud suhteliselt muutumatuna (vt tabel 66). Sektori ettevõtete arv, töötajate arv ja müügitulu on vaadeldavatel aastatel näidanud vaid väheseid kõikumisi, mis peegeldab valdkonna olulist rolli elutähtsa teenuse pakkujana ning suhteliselt prognoositavat nõudlust. Samal ajal paistab sektor silma keskmisest kõrgema tootlikkuse ja palgatasemega. Nii keskmine brutokuupalk kui ka lisandväärtus töötaja kohta ületavad märkimisväärselt Lääne maakonna keskmisi näitajaid.

Sektori suurim ettevõtte on **AS Haapsalu Veevärk** (vt tabel 67), mille põhitegevuseks on ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni-teenuste osutamine ning piirkonna veevarustuse tagamine. Arvestades ettevõtte suurt osakaalu sektori kogunäitajates, avaldavad selle majandustulemused olulist mõju kogu tegevusala näitajatele. 2025. aastal suurenes AS Haapsalu Veevärgi ärikasum märkimisväärselt, mis tõi kaasa kogu sektori kasumlikkuse olulise paranemise.



Tabel 66. Veevarustus jt. sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED			
	Käive	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
Aktsiaselts Haapsalu Veevärk	2 243 563	16	140 736
OÜ Multilift UV	648 020	6	43 100
Osaühing Lääne Sanservice	453 973	7	34 410
Osaühing SERVIK	394 897	4	22 411

Tabel 67. Veevarustus jt. sektori olulisemad ettevõtted Läänemaal 2025. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

⁴² Registre ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused



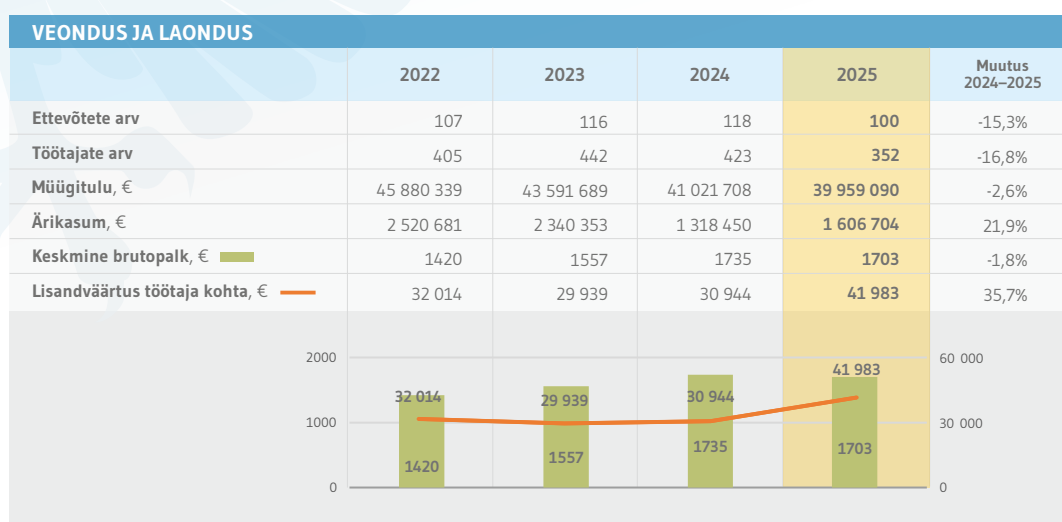
VEONDUS JA LAONDUS

Sektor hõlmab sõitjate ja kaupade vedu raudtee-, toru-, maantee-, vee- ja õhutranspordis, sh liini- ja juhuvedu, transpordivahendite renti koos juhi või operaatoriga ning posti- ja kulleriteenuseid. Lisaks kuuluvad siia seotud tegevused, nagu terminalide ja laondusrajatiste käitamine, laadungikäitlus ja kauba ajutine pakkimine, ning vahendusteenused, mis ühendavad kliente ja veeteenuse pakkujaid.⁴²

Aastatel 2022–2025 on Lääne maakonda registreeritud veonduse ja laonduse sektori ettevõtete peamised majandusnäitajad olnud valdavalt langustrendis (vt tabel 68). Vähenevad on nii ettevõtete arv, töötajate arv kui ka müügitulu, mis viitab sektori tegevusmahtude mõningasele kahanemisele. Erandiks on olnud ärikasum ning lisandväärtus töötaja kohta, mis on samal perioodil kasvanud. See näitab, et vaatamata väiksemale tegevusmahule on ettevõtted suutnud parandada oma efektiivsust ja kasumlikkust. Võrreldes Eesti üldiste

arengusuundadega on Lääne maakonna veonduse ja laonduse sektori tulemused olnud mõnevõrra erinevad. Sarnaselt Läänemaale vähenes Eestis tervikuna sektori müügitulu vaid vähesel määral (-0,3%). Samas kasvas üleriigiliselt hõivatute arv 7,6%, mis on vastupidine trend võrreldes Lääne maakonnaga. Lisaks vähenes Eestis sektori lisandväärtus, samal ajal kui Lääne maakonnas vastav näitaja suurenes⁴³.

Sektori suurimad ettevõtted on kajastatud tabelis 69.



Tabel 68. Veondus ja laondus sektori näitajad Läänemaal. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

SUURIMAD ETTEVÕTTED				
	Käive	Eksport	Töötajaid	Lisandväärtus töötaja kohta
AS Est-Trans Kaubaveod	12 718 761	1 108 732	131	49 091
AS Mullo Transport	7 275 864	7 261 905	52	42 539
Osaühing Festium Grupp	6 166 160	5 578 091	46	31 124
Bulltrans OÜ	3 568 164	3 488 349	28	46 877

Tabel 69. Veondus ja laondus sektori olulisemad ettevõtted Läänemaal 2025. Allikas: Äriregistri andmete töötlus.

⁴² Registre ja Infosüsteemide Keskus, EMTAK 2025 selgitavad märkused

⁴³ 2025. aasta majandusülevaade (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)



